

नेपाल बीमा प्राधिकरण

कुपण्डोल, ललितपुर

वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०७६/०८०

नेपाल बीमा प्राधिकरण

कुपण्डोल, ललितपुर

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७५/८०

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७५/८०

प्रकाशक : नेपाल बीमा प्राधिकरण, कुपण्डोल, ललितपुर
संस्करण : २०८०
सम्पर्क नं. : ०१-५४२१०७५, ५४३८७४३
टोल फ्रि नं. : १६६०-०१-५६७८५
फ्याक्स : ०१-५४२०११५
इमेल : info@nia.gov.np
वेबसाइट : www.nia.gov.np

सञ्चालक समितिका सदस्यहरू (आ.व. २०७५/८०)

श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल
अध्यक्ष
नेपाल बीमा प्राधिकरण

श्री मान बहादुर अर्याल
सदस्य
कानून, न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय

श्री भुपाल बराल
सदस्य
अर्थ मन्त्रालय

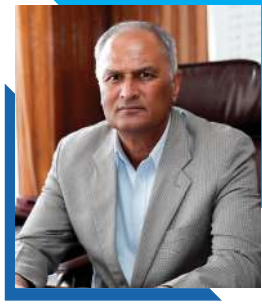

श्री सन्तोष रिजाल
सदस्य
प्रतिनिधि बीमित

श्री कपिल देव वली
सदस्य
बीमा विज्ञ

अध्यक्षको मन्तव्य

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नेपाल बीमा प्राधिकरणको वार्षिक प्रतिवेदन यहाँहरू समक्ष प्रस्तुत गर्ने अवसर पाएकोमा खुशी व्यक्त गर्दछु । यस प्रतिवेदनमा बीमाक्षेत्रसंग सम्बन्धित तथ्याङ्क सहित विगतको आर्थिक वर्षमा प्राधिकरणद्वारा सम्पादन गरीएका मुख्य कार्यहरूको समिक्षा प्रस्तुत गरीएको छ ।

प्राधिकरणले बीमा ऐन तथा बीमा नियमावलीको अधिनमा रहि बीमाका आधारभूत सिद्धान्तहरू अनुरूप आफ्नो नियमनकारी भूमिका अवलम्बन गर्दै आईरहेको छ । प्राधिकरणले बीमाको पहुँच सर्वसाधारण सम्म पुर्याउन बीमा प्रति सम्पूर्ण नागरीकहरूलाई जागरूक तथा सजग गराउन स्थानीय निकाय, विद्यालय, प्रहरी, अन्य वित्तीय क्षेत्र, उद्योग व्यवसाय, बीमाका मध्यस्थकर्ता लगायत बीमक तथा अन्य सरोकारवालाहरूसंग बीमा सम्बन्धी अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गर्दै आइरहेको छ । वि.सं. २०७९ कार्तिक २२ जारी बीमा ऐनले तत्कालिन बीमा समितिलाई नेपाल बीमा प्राधिकरणमा रूपान्तरण गरेको छ । साथै, बीमा क्षेत्रलाई थप बलियो र विश्वस्नीय बनाउन यस आ.व.मा बागमती प्रदेशको कार्यभार केन्द्रिय कार्यालयबाट सम्हाल्ने गरी बाँकी सम्पूर्ण प्रदेशहरूमा प्राधिकरणको छ वटा प्रदेश कार्यालयको स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याएको छ । आ.व. २०७९/८०को अन्त्यमा नेपाल बीमा बजारमा १४ वटा जीवन बीमकहरू, १४ वटा निर्जीवन बीमकहरू, ४ वटा लघुबीमक र २ पुनर्बीमक गरी जम्मा ३४ वटा बीमा कम्पनीहरू सक्रिय रहेका थिए ।

वित्तीय प्रणालीको एउटा प्रमुख अङ्गको रूपमा रहेको बीमा क्षेत्रले विगतका दिनहरूमा उल्लेखनीय प्रगति हासिल गर्न सफल भएको छ । आ.व. २०७९/८० मा बीमा क्षेत्रको दायरामा वृद्धि भई ४४.२ प्रतिशत जनसंख्या बीमा क्षेत्रले समेट्न सकेको छ । बीमा प्राधिकरण बीमितको हक हित संरक्षण तथा बीमा बजारमा हुन सक्ने नकारात्मक प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न स्थलगत तथा गैह्रस्थलगत निरीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा अंगालेर अगाडि बढेको छ । बीमा क्षेत्रको सुदृढीकरणका लागि प्राधिकरणबाट विभिन्न निर्देशिकाहरू जारी तथा परिमार्जन गर्दै आएको छ । बीमा क्षेत्रमा भएका चुनौतिलाई अवसरमा रूपान्तरण गरी आगामी दिनहरूमा बीमा सेवालाई ग्रामीण क्षेत्र तथा न्यून आय भएका विपन्न वर्ग समेतमा विस्तार गर्दै बीमालाई दैनिक जीवनको एउटा अंगको रूपमा बिकास गर्न प्राधिकरण सधैं प्रतिवद्ध रहेको छ ।

अन्त्यमा, वार्षिक प्रतिवेदन लेखन तथा सम्पादन कार्यमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउनुहुने प्राधिकरणका निर्देशक श्री सुशील देव सुवेदी, उप निर्देशकहरू श्री विरोध वाग्ले, श्री प्रीति देव, श्री राम कोजू, तथ्याङ्क शास्त्री श्री बसन्त प्रसाद बोहरा तथा सहायक निर्देशक श्री सचिन राई प्रति आभार व्यक्त गर्दछु । साथै, बीमा क्षेत्रको समग्र सरोकारवालाहरू लगायत प्राधिकरणका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू प्रति आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरूमा सबैको सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल

अध्यक्ष

नेपाल बीमा प्राधिकरण

विषयसूची

भाग १

परिचय

१.१ बीमा व्यवसायको विकास	१
१.२ नेपाल बीमा प्राधिकरणको स्थापना र विकास	२
१.३ नेपाल बीमा प्राधिकरणको गठन	२
१.४ नेपाल बीमा प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार	३
१.५ नेपाल बीमा प्राधिकरणद्वारा जारी भएका निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरु	४
१.७ अपेक्षित उपलब्धि	६
१.८ बीमा ऐन, २०७९को मुख्य व्यवस्थाहरु	७
१.९ नेपाल बीमा प्राधिकरणबाट आ.व. २०७९/८० मा सम्पादन भएका कार्यहरुको विवरण	८

भाग-२

विश्व अर्थतन्त्र

२.१ विश्व आर्थिक वृद्धिदर	१७
२.२ दक्षिण एशियाली तथा छिमेकी मुलुकहरुको आर्थिक वृद्धिदर	१८
२.३ विश्व बीमा बजार	१९
२.४ विश्व जीवन बीमा बजार	२०
२.५ विश्व निर्जीवन बीमा बजार	२१

भाग-३

नेपालको बीमा बजार

३.१ बीमकहरुको संख्या	२२
३.२ बीमकहरुको शाखा	२२
३.३ आ.व. २०७९/८० मा बीमा व्यवसायको केही मूलभुत सुचाङ्क	२३
३.४ कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको अनुपात	२५
३.५ बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारी	२५

भाग-४

जीवन बीमा बजार

४.१ जीवन बीमा कम्पनीहरुको चुक्ता पूँजी तथा कोष	२६
४.२ जीवन बीमा कम्पनीहरुको खुद नाफा	२७
४.३ जीवन बीमा कम्पनीहरुले संकलन गरेको बीमाशुल्क	२७

४.४ जीवन बीमा कम्पनीहरूले जारी गरेको बीमालेख संख्या	२९
४.५ जीवन बीमा दावी भुक्तानी	३०
४.६ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूबाट भएको लगानी	३०

भाग-५

निर्जीवन बीमा बजार

५.१ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको चुक्ता पूँजी तथा कोष	३२
५.२ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको खुद नाफा	३३
५.३ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क	३३
५.४ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले जारी गरेको बीमालेख संख्या	३४
५.५ निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी	३५
५.६ निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूबाट भएको लगानी	३५

भाग-६

लघुबीमा बजार

६.१ लघु बीमकहरूको स्थापना	३७
६.२ लघु बीमकहरूको कारोबार	३७
६.३ लघु बीमकहरूको लगानी	३८

भाग-७

पुनर्बीमा बीमा बजार

७.१ पुनर्बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको कूल पुनर्बीमाशुल्क	३९
७.२ स्वदेशी निर्जीवन बीमकहरूबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क	३९
७.३ विदेशी निर्जीवन बीमकहरूबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क	४०
७.४ जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क	४१
७.५ पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमाकहरूले गरेको लगानी	४१

भाग-८

अन्य बीमा बजार

८.१ कृषि तथा पशुपन्छी बीमा	४२
८.२ स्वास्थ्य बीमा	४२
८.३ वैदेशिक रोजगार जीवन बीमा	४३
८.४ तेस्रो पक्ष मोटर बीमा	४४

तालिका सूचीहरू

१. आ.व. २०७९/८० मा नेपाल बीमा प्राधिकरणमा प्रतिनिधित्व गर्ने संचालकहरू	३
२. आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएका निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको विवरण.....	१२
३. आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएका जीवन बीमा कम्पनीहरूको विवरण.....	१३
४. आ.व. २०७९/८०मा स्थापना भएका लघुबीमकहरूको विवरण.....	१३
५. प्राधिकरणका प्रादेशिक कार्यालयहरूको विवरण.....	१४
६. विश्वको आर्थिक वृद्धिदर	१७
७. नेपाल लगायत छिमेकी मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धि	१८
८. विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी.....	१९
९. विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी.....	२०
१०. विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी.....	२१
११. आ.व. २०७९/८० मा बीमकहरूको संख्या.....	२२
१२. आ.व. २०७९/८० मा बीमकहरूको प्रदेशगत शाखाहरूको संख्या	२२
१३. आ.व. २०७९/८० मा नेपाली बीमा बजारका केही मूलभूत सूचाङ्क	२४
१४. बीमा व्यवसायले प्रदान गरेको रोजगारी	२५
१५. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क	२८
१६. जीवन बीमा दावी भुक्तानी	३०
१७. निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी	३५
१८. आ.व. २०७९/८० मा दर्ता भएका लघु निर्जीवन बीमक	३७
१९. आ.व. २०७९/८० मा दर्ता भएका लघु जीवन बीमक	३७
२०. लघु जीवन बीमकले आ.व. २०७९/८० मा गरेको कारोबार	३८
२१. लघु निर्जीवन बीमकले आ.व. २०७९/८० मा गरेको कारोबार	३८
२२. लघु बीमकले आ.व. २०७९/८० मा गरेको लगानी	३८
२३. कूल पुनर्बीमाशुल्क	३९
२४. स्वदेशी निर्जीवन बीमकहरूबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क	४०
२५. विदेशी निर्जीवन बीमकहरूबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क	४०
२६. जीवन बीमकहरूबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क	४१
२७. पुनर्बीमकहरूले गरेको लगानी	४१
२८. आ.व. २०७९/८० मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्कगत अवस्था	४३
२९. आ.व. २०७९/८० मा स्वास्थ्य बीमाको तथ्याङ्कगत अवस्था	४३
३०. आ.व. २०७९/८० मा वैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमाको विवरण	४३
३१. आ.व. २०७९/८० मा तेस्रो पक्ष मोटर बीमा तथ्याङ्कगत अवस्था	४४

लेखाचित्र सूचीहरू

१. बीमकहरूको प्रदेशगत शाखाहरूको संख्या	२३
२. कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको अनुपात.....	२५
३. जीवन बीमकहरूको पूँजी तथा कोष	२६
४. जीवन बीमकहरूको खुद नाफा	२७
५. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क	२८
६. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले आ.व. २०७९/८० मा संकलन गरेको मासिक बीमाशुल्क	२९
७. जीवन बीमा कम्पनीहरूले जारी गरेको बीमालेख संख्या.....	२९
८. जीवन बीमा कम्पनीहरूको कूल सक्रिय बीमालेख संख्या.....	३०
९. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूबाट भएको लगानी	३१
१०. आ.व. २०७९/८०मा जीवन बीमकहरूले गरेको क्षेत्रगत लगानी विवरण.....	३१
११. निर्जीवन बीमकहरूको पूँजी तथा कोष	३३
१२. निर्जीवन बीमकहरूले आर्जन गरेको खुद नाफा	३३
१३. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क	३४
१४. निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले जारी गरेको बीमालेख संख्या	३४
१५. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूबाट भएको लगानी	३६
१६. आ.व. २०७९/८०मा निर्जीवन बीमकहरूले गरेको क्षेत्रगत लगानी विवरण.....	३६
१७. कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको बीमाङ्क रकम.....	४२

अनुसूचीहरू

१. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरू.....	४५
२. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरू.....	४६
३. जीवन बीमकहरूको प्रदेशगत कार्यलय र कर्मचारी संख्या.....	४७
४. निर्जीवन बीमकहरूको प्रदेशगत कार्यलय र कर्मचारी संख्या	४८
५. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको चुक्ता पूँजी तथा कोष	४९
६. जीवन बीमकहरूले आर्जन गरेको खुद नाफा	५०
७. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले आ.व. २०७९/८० मा संकलन गरेको कूल बीमाशुल्क र जारी बीमालेखको विवरण	५१
८. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले आ.व. २०७९/८० मा विभिन्न बीमालेखहरूबाट संकलन गरेको कूल बीमाशुल्कको प्रदेशगत विवरण	५२
९. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७९/८० मा सक्रिय रहेका कूल बीमालेख संख्याको प्रदेशगत विवरण.....	५३
१०. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले गरेको लगानीको विवरण	५४
११. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७९/८० मा गरेको लगानीको विवरण	५५
१२. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको चुक्ता पूँजी तथा कोष	५६
१३. निर्जीवन बीमकहरूको खुद नाफा	५७
१४. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले आ.व. २०७९/८० मा संकलन गरेको कूल बीमाशुल्क र जारी बीमालेखको विवरण	५८
१५. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले आ.व. २०७९/८० मा विभिन्न बीमालेखहरूबाट संकलन गरेको कूल बीमाशुल्कको प्रदेशगत विवरण	५९
१६. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७९/८० मा सक्रिय रहेका कूल बीमालेख संख्याको प्रदेशगत विवरण	६०
१७. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले गरेको लगानीको विवरण	६१
१८. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७९/८० मा गरेको लगानीको विवरण	६२
१९. लघु जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७९/८०को लगानीको विवरण	६३
२०. लघु निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७९/८०को लगानीको विवरण	६४
२१. पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमकहरूको आ.व. २०७९/८० मा गरेको लगानीको विवरण	६५

२२. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले आ.व. २०७९/८० मा गरेको लघु बीमा व्यवसायको विवरण.....	६६
२३. आ.व. २०७९/८० मा स्थलगत निरीक्षण गरिएका जीवन बीमकहरू	६७
२४. आ.व. २०७९/८० मा स्थलगत निरीक्षण गरिएका निर्जीवन बीमकहरू	६७
२५. नेपाल बीमा प्राधिकरणका प्रदेश कार्यालयहरूबाट सम्पन्न भएका कार्यहरू.....	६८
२६. कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखको तथ्याङ्क	६९
२७. आ.व. २०७९/८०मा भएको कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको विवरण	७०
२८. आ.व.२०७९/८० मा सक्रिय रहेका कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखहरू	७१
२९. आ.व. २०७९/८० अन्त्यसम्ममा प्राधिकरणमा दर्ता मुद्दा सम्बन्धी विवरण	७२
३०. आ.व. २०७९/८० को बीमक विरुद्ध उजुरी दर्ता सुची	७२
३१. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९ को वित्तीय विवरण स्वीकृति	७३
३२. निर्जीवन तथा पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९ को वित्तीय विवरण स्वीकृति	७४
३३. आ.व. २०७९/८० मा प्राधिकरणबाट स्वीकृत भएका जीवन बीमालेखहरू	७५
३४. आ.व. २०७९/८० मा प्राधिकरणबाट स्वीकृत भएका निर्जीवन बीमालेखहरू	७६
३५. नेपाल बीमा प्राधिकरणको आ.व. २०७९/८० को अपरिष्कृत वित्तीय अवस्थाको विवरण (वासलात)	७७
३५. नेपाल बीमा प्राधिकरणको आ.व. २०७९/८०को अपरिष्कृत नाफा नोक्सान विवरण	७८

भाग १

परिचय

१.१ बीमा व्यवसायको विकास

प्राचीन कालमा विश्वका धेरै स्थानमा अविकसित स्वरूपका थुप्रै बीमाका अभ्यासहरू हुने गरेका थिए। भारत, ग्रीस, चीन, इटाली जस्ता प्राचीन सभ्यताहरूमा आजकल बीमा भनिने क्षतिपूर्तिको प्रणाली प्रचलनमा थियो भन्ने कुरा इतिहासमा उल्लेख गरीएको छ। नेपालमा पनि बीमा लिच्छवीकाल देखि नै प्रचलनमा रहेको पाइन्छ। प्राचीन बीमाको एउटा उत्तम अभ्यास नेवारी समाजमा रहेको गुठी परम्परामा देख्न सकिन्छ। नेपाल एकिकरण पश्चात सार्वजनिक सम्पत्तिको वा सर्वसाधारणको सम्पत्ति क्षति भएको खण्डमा त्यस्तो क्षतिको अवस्था हेरी राज्यको तर्फबाट कुमारी चोक अड्डाले क्षतिपूर्ति बहन गर्ने गर्दथ्यो। वि.सं. १९९४ सालमा नेपाल बैंक लिमिटेडको स्थापना भएपछि पनि सबै प्रकारका बीमा भारतीय बीमा कम्पनीहरू मार्फत नै गर्ने गरीन्थ्यो। बैंकिङ प्रणालीमा आयात निर्यात हुने सामान तथा धितो राखेको बस्तुको सुरक्षा गर्नका लागि बीमा गर्नु अपरिहार्य थियो र त्यस्तो बीमाका लागि भारतीय बीमा कम्पनीहरूको भर पर्नु पर्दथ्यो। त्यसैले नेपालमा नै आफ्नै बीमा कम्पनीको आवश्यकता महसुस गरी वि.सं. २००४ सालमा नेपाल बैंक लिमिटेडको अग्रसरता र स्वामित्वमा पहिलो बीमा कम्पनीको रूपमा 'नेपाल माल चलानी तथा बीमा कम्पनी' स्थापना भयो। यस कम्पनी मार्फत नेपाली वस्तुहरूको बीमा नेपालमा नै गर्न चाहनेहरूका लागि बाटो खुल्ला भयो।

बीमाको महत्व र आवश्यकता बढ्दै जाँदा नेपाल सरकारले राज्यको आफ्नै बीमा कम्पनी आवश्यक भएको महसुस हुनाले वि.सं. २०२४ सालमा राष्ट्रिय बीमा संस्थान प्रा.लि. को स्थापना भयो। सो कम्पनीलाई वि.सं. २०२५ सालमा राष्ट्रिय बीमा संस्थान ऐन, २०२५ जारी गरी सरकारी कम्पनीका रूपमा राष्ट्रिय बीमा संस्थानका रूपमा परिवर्तन गरीयो। निर्जीवन बीमा व्यवसाय मात्र गर्दै आएको यस कम्पनीबाट वि.सं. २०२९ सालबाट जीवन बीमा व्यवसाय पनि प्रारम्भ भयो। वि.सं. २०४४ सालमा नेपालमा पहिलोपल्ट निजी क्षेत्रको सक्रियतामा विदेशी लगानीमा संयुक्त लगानीको बीमा कम्पनीको स्थापना भयो। जीवन तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने उद्देश्यका साथ उक्त नेशनल लाइफ एण्ड जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएको थियो। हाल यो कम्पनी जीवन तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने अलग अलग (दुई) कम्पनीमा विभाजन भै सकेको छ। वि.सं. २०४६ सालको राजनीतिक परिवर्तन पश्चात बनेको सरकारले उदार अर्थनीति अवलम्बन गर्यो। जस अनुरूप सार्वजनिक उद्यमहरू निजीकरण गर्ने क्रमसँगै निजी क्षेत्रलाई अन्य उद्योग जस्तै बीमा उद्योगमा आकर्षित गर्ने नीति सरकारले लियो। तत्पश्चात नेपालमा निजी क्षेत्रको स्वामित्वमा बीमा कम्पनीहरू स्थापना गर्ने लहर नै चल्यो। त्यस अघि पाँच वटा रहेको बीमा कम्पनीको संख्या आ.व. २०७९/८०को अन्त्यमा चौतिस पुगिसकेको थियो।

१.२ नेपाल बीमा प्राधिकरणको स्थापना र विकास

अर्थतन्त्रका विभिन्न क्षेत्रहरू मध्ये बीमा एउटा जटिल प्राविधिक विषय मात्र नभई जोखिम व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित भएको अत्यन्तै संवेदनशील विषय पनि हो। यस उद्योग अन्तर्गत कार्य गर्ने बीमा कम्पनी, बीमा सभेयर, बीमा अभिकर्ता आदिको उचित सुपरिबेक्षण तथा नियमन गरी समग्र बीमा उद्योगलाई मर्यादित र स्वच्छ बनाउनका लागि एउटा सक्षम नियमनकारी निकायको आवश्यकता परिपूर्ति गर्न वि.सं. २०२५ सालमा तत्कालीन श्री ५ को सरकार, अर्थ मन्त्रालय अन्तर्गत एउटा शाखाका रूपमा तत्कालीन बीमा समितिको स्थापना भएको थियो, जसको स्वरूपमा करिव साढे दुई दशकसम्म कुनै परिवर्तन भएन। सरकारको उदार आर्थिक नीतिको योजना अन्तर्गत निजी क्षेत्र समेतका थुप्रै बीमा कम्पनीहरू स्थापना भएको हुनाले सशक्त बीमा नियमनकारी निकायको आवश्यकता महसुस गरी बीमा ऐन, २०४९ जारी गरी सोही ऐन अन्तर्गत वि.सं. २०४९ साल देखि तत्कालीन बीमा समितिलाई एउटा स्वायत्त नियमनकारी निकायका रूपमा स्थापना गरीयो। यसरी बीमा क्षेत्रलाई थप बलियो बनाउन र नियमानुसारलाई सुदृढ गर्न बीमा ऐन, २०४९ लाई बीमा ऐन, २०७९ ले प्रतिस्थापित गरेको छ। साथै, बीमा ऐन, २०७९ले तत्कालीन बीमा समितिको नाम समेत परिवर्तन गरी नेपाल बीमा प्राधिकरण बनाएको छ। नेपाल बीमा प्राधिकरण बीमा उद्योगलाई व्यवस्थित, नियमित, प्रतिस्पर्धी तथा विश्वसनीय बनाउनका लागि बीमा ऐन, २०७९ को परिधि भित्र आफ्नो अधिकार प्रयोग गर्दै आएको छ।

१.३ नेपाल बीमा प्राधिकरणको गठन

बीमा प्रणाली तथा बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित, प्रतिस्पर्धी तथा विश्वसनीय बनाई त्यसको विकास गर्न, बीमा व्यवसायको स्वस्थ प्रतिस्पर्धाबाट सर्वसाधारणलाई गुणस्तरीय तथा भरपर्दो बीमा सेवा उपलब्ध गराउन एवं बीमा व्यवसायको प्रभावकारी रूपमा नियमन गरी बीमितको हक हित संरक्षण गर्नको लागि बीमा सम्बन्धी प्रचलित कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गरी समयानुकूल बनाउन बीमा ऐन, २०७९ जारी भए पश्चात बीमा व्यवसायको नियमनकारी निकायको रूपमा नेपाल बीमा प्राधिकरणको स्थापना गरेको छ।

बीमा प्राधिकरणको सञ्चालक समितिमा पाँच सदस्य रहने व्यवस्था छ। सञ्चालक समितिमा नेपाल सरकारले नियुक्त गरेको वा तोकेको व्यक्ति अध्यक्ष, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका सहसचिव, अर्थ मन्त्रालयका सहसचिव र जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरू मध्येबाट एक जना व्यक्ति र निर्जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरू मध्येबाट एक जना व्यक्ति सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ। जीवन अथवा निर्जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका सदस्य नियुक्त गर्दा कम्तीमा एकजना महिला रहने व्यवस्था र प्राधिकरणले तोकिएका बमोजिम अधिकृतस्तरको कर्मचारीले समितिको सचिवको रूपमा काम गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

बीमा ऐन, २०७९ बमोजिम प्राधिकरणको मुख्य प्रशासकीय अधिकारीको रूपमा प्राधिकरणको अध्यक्ष रहने व्यवस्था रहेको छ भने निजले प्राधिकरणको निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने, प्राधिकरणको काम कारवाहीको रेखदेख तथा नियन्त्रण गर्ने लगायत सम्पूर्ण अधिकार प्राप्त गरेको हुन्छ। प्राधिकरणको संचालक समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने सदस्यहरूको विवरण निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरीएको छ।

तालिका नं. १
आ.व. २०७९/८० मा नेपाल बीमा प्राधिकरणमा प्रतिनिधित्व गर्ने संचालकहरू

क्र.सं.	निकाय	नाम	पद	प्रतिनिधित्व गरेको अवधि	
				देखि	सम्म
१	नेपाल बीमा प्राधिकरण	श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल	अध्यक्ष	२०७७/१०/१९	हाल सम्म
२	कानून, न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय	श्री सुशील कोईराला	सदस्य	२०७८/०५/२९	२०७९/०८/२९
		श्री कोशलचन्द्र सुवेदी	सदस्य	२०७९/०९/०१	२०७९/१०/२१
		श्री मान बहादुर अर्याल	सदस्य	२०७९/१०/२२	हाल सम्म
३	अर्थ मन्त्रालय	श्री रितेश कुमार शक्य	सदस्य	२०७८/११/०३	२०८०/०२/३१
		श्री भुपाल बराल	सदस्य	२०८०/०२/३२	हाल सम्म
४	प्रतिनिधि बीमित	श्री सन्तोष रिजाल	सदस्य	२०७८/०९/०७	हाल सम्म
५	बीमा विज्ञ	श्री कपिल देव ओली	सदस्य	२०७७/०५/०३	हाल सम्म

१.४ नेपाल बीमा प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार

बीमा ऐन, २०७९ बमोजिम प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) बीमा सम्बन्धमा नेपाल सरकारको सल्लाहकारको रूपमा कार्य गर्ने,
- (ख) राष्ट्रिय बीमा नीति तर्जुमा गरी नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (ग) बीमा कम्पनीको स्थापना गर्न पूर्वस्वीकृति प्रदान गर्ने, इजाजतपत्र प्रदान गर्ने तथा खारेजी गर्ने,
- (घ) बीमा व्यवसायको लागि आवश्यक विनियम, निर्देशिका, मार्गदर्शन तथा आदेश जारी गर्ने,
- (ङ) बीमा मध्यस्थकर्तालाई इजाजतपत्र प्रदान गर्ने, नवीकरण तथा खारेजी गर्ने,
- (च) बीमा व्यवसायसँग सम्बन्धित पूँजी तथा पूँजीकोष निर्धारण गर्ने,
- (छ) बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित, प्रतिस्पर्धी तथा विश्वसनीय बनाउन आवश्यक कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गर्ने,
- (ज) बीमा व्यवसायको विकास तथा विस्तारको लागि अध्ययन, अनुसन्धान, तालिम, अभिमुखीकरण तथा सचेतना सम्बन्धी कार्य गर्ने वा गराउने,
- (झ) बीमा दायित्व निर्धारण सम्बन्धमा बीमक विरुद्ध बीमितले दिएको उजुरी उपर निर्णय गर्ने,
- (ञ) बीमाका विभिन्न पक्षहरूको बीचको विवाद निरूपण गर्ने,
- (ट) बीमा व्यवसायको जोखिम न्यूनीकरण गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक कार्य गर्ने,

- (ठ) बीमा व्यवसायको विकासको लागि दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने तथा बीमा शिक्षाको प्रवर्द्धनको सम्बन्धमा कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- (ड) बीमाको पहुँच सबै जनतासम्म पुर्याउन बीमा व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- (ढ) बीमाको पहुँच न्यून आय भएका वर्गका जनतासम्म पुर्याउन लघुबीमा व्यवसायको प्रवर्द्धन गर्ने,
- (ण) बीमा व्यवसायको नियमन, निरीक्षण, सुपरीवेक्षण तथा विकासका लागि अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी निकायसँग समन्वय, सहकार्य गर्ने तथा सूचना आदान प्रदान गर्ने,
- (त) विदेशी मुलुकका बीमा नियमनकारी निकायका साथै अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ संस्था, बीमा सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा तालीम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गराउने अन्य सङ्घ संस्थासँग सहकार्य गर्ने,
- (थ) बीमा नियमन सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ संस्थामा नेपाल सरकार वा प्राधिकरणको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने तथा त्यस्ता संस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्ने,
- (द) बीमित हित संरक्षण कोषको सञ्चालन तथा अन्य आवश्यक कार्य गर्ने तथा गराउने,
- (ध) बीमा सम्बन्धमा प्रदेशसँग समन्वय गर्ने,
- (न) बीमा सम्बन्धी नियामक निकायको हैसियतमा गर्नु पर्ने आवश्यक कार्य गर्ने ।

१.५ नेपाल बीमा प्राधिकरणद्वारा जारी भएका निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरू

आ.व. २०७९/८० मा जारी निर्देशिकाहरू

- Guide to Supervisory Intervention Framework, 2080 B.S.
- Nepal Insurance Authority Risk Based Supervision Framework, 2080 B.S.
- बीमकको पुनर्बीमा निर्देशिका, २०८०
- बीमकको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी (पाँचौं संशोधन)निर्देशिका, २०८०
- बीमक गाभ्ने गाभ्ने तथा प्राप्ति सम्बन्धी निर्देशिका (चौथो संशोधन समेत), २०८०
- बीमक दर्ता तथा व्यवसाय संचालन सम्बन्धी(दोस्रो संशोधन समेत)निर्देशिका, २०७३
- जीवन बीमालेख सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
- लघुबीमा निर्देशिका, २०७९
- Own Risk and Solvency Assessment Directives, 2023(2079)
- बीमकको शाखा कार्यालय सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
- बीमा दावी भुक्तानी मार्गदर्शन(तेस्रो संशोधन), २०७९
- बीमा मध्यस्थकर्ता(अभिकर्ता) परीक्षा सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
- लघु निर्जीवन बीमकको लगानी निर्देशन, २०७९
- लघु जीवन बीमकको लगानी निर्देशन, २०७९
- पुनर्बीमकको लगानी निर्देशन, २०७९
- निर्जीवन बीमकको लगानी निर्देशन, २०७९
- जीवन बीमकको लगानी निर्देशन, २०७९
- लघु बीमक स्थापना तथा दर्ता सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९

प्राधिकरणबाट आ.व. २०७९/८० अघि जारी भई लागू अवस्थामा रहका निर्देशिका तथा मार्गदर्शनहरू

- Internal Audit Directive for insurers, 2078 B.S.
- कृषि, पशुपन्छी तथा जडीवुटी बीमा निर्देशिका, २०७९
- बीमकको कार्यकारी प्रमुखको तलब, भत्ता तथा अन्य सुविधा सम्बन्धी मार्गदर्शन(पहिलो संशोधन समेत), २०७४
- Risk Based Capital and Solvency Directive, 2022 (2078)
- जलवायू जोखिम सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- दुर्घटना बीमा निर्देशिका, २०७८
- पुनर्बीमा दलाल(ब्रोकर) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- संस्थागत बीमा अभिकर्ता सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- संस्थापक शेयर कारोवार सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- कोरोना बीमा मापदण्ड, २०७७
- जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमाकहरूको NFRS मा आधारित वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमाकहरूको NFRS मा आधारित वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमाकहरूको NFRS मा आधारित वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- पुनर्बीमा व्यवसाय (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
- निर्जीवन तथा पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
- बीमकको सूचना प्रविधि मार्गदर्शन, २०७६
- Risk Management Guidelines for Insurance Company, २०७६
- शाखारहित घुम्ती बीमा सेवा सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७६
- बीमकले सहकार्यमा बीमा व्यवसाय सञ्चालन गर्दा अपनाउनुपर्ने नीतिगत मार्गदर्शन, २०७६
- सम्पत्ति बीमा निर्देशिका, २०७५
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी निर्देशन, २०७५
- मोटर बीमा दर सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३
- बीमकको आन्तरिक लेखा परीक्षण निर्देशिका, २०७२
- लड् फर्म अडिट सम्बन्धी निर्देशन, २०७२
- बीमकले सञ्चालन गर्ने बीमा अभिकर्ताको तालिम निर्देशिका, २०७२
- बीमा समिति तालिम कार्यविधि, २०७२
- बैंकर्स क्षतिपूर्ति निर्देशिका, २०७१

१.६ चालू पन्ध्रौं योजनामा बीमा

आ.व. २०७६/७७ देखि २०८०/८१ सम्म चालू रहने पन्ध्रौं योजनामा बीमा क्षेत्रको सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति देहाय बमोजिम रहेका छन्।

सोच: सुदृढ र विस्तारित बीमा सेवाबाट जोखिम न्यूनीकरण मार्फत उत्थानशील समाज र अर्थतन्त्र निर्माण।

लक्ष्य: अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन र अभ्यास अनुरूप बीमा सेवाको विकास एवम् विस्तार गरी आर्थिक, प्राकृतिक, सामाजिक एवम् अन्य कारणबाट उत्पन्न हुने जोखिमलाई बीमाको दायरामा ल्याई बित्तीय जोखिम न्यूनीकरण गर्ने।

उद्देश्य: बीमा क्षेत्रलाई प्रभावकारी र दिगो बनाई दुर्गम तथा न्यून आय भएका वर्ग लगायत समाजका सबै तह र कारोबारमा बीमा सेवाको पहुँच पुर्याउनु।

रणनीति तथा कार्यनीति

रणनीति	कार्यनीति
बीमा सेवालाई प्रभावकारी र प्रतिस्पर्धी बनाउन तथा बीमितको हक हित सुनिश्चित गर्नका लागि नीतिगत, कानूनी एवम् संस्थागत सुधार गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● बीमा सम्बन्धी विद्यमान कानूनलाई समय सापेक्ष परिमार्जन गरीनेछ । ● विद्यमान अन्तर्राष्ट्रिय परिवेश अनुरूप बीमकहरूको जोखिम न्यूनीकरणका लागि जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षण प्रणाली लागू गरीनेछ । ● बीमा क्षेत्रको नियमनलाई सबल, प्रभावकारी र व्यवसायिक बनाउन नियामक निकायको क्षमता अभिवृद्धि गरीनेछ । ● संघीय संरचना बमोजिम नियामक तथा बीमा कम्पनीको पुर्नसंरचना तथा बिस्तार गरीनेछ । ● पुनर्बीमाको संस्थागत क्षमता वृद्धि गरीनेछ ।
बीमा सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन, अभ्यास तथा मापदण्डको आधारमा बीमा सेवा प्रदान गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● बीमक तथा बीमा मध्यस्थकर्ताहरूको निरीक्षण तथा अनुगमन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बीमा सेवा प्रदान गरीनेछ । ● मध्यस्थकर्ताको रूपमा रहेको तेश्रो पक्ष सहजकर्ता विकास सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गरी लागू गरीनेछ । ● कृषि तथा पशुपन्छी बीमा लगायतका मौसमी बीमालाई सबलिकृत गर्दै थप विस्तार गरीनेछ । निवृत्तिभरण योजना, सरकारी भवन एवम् सम्पत्तिको बीमा लगायतका बीमा सम्बन्धी अध्ययन गरी उपयुक्त व्यवस्था लागू गरीनेछ । ● बीमा दावी प्रक्रिया सरलीकरण गर्न शीघ्र दावी भुक्तानी प्रणाली विकास गरीनेछ । ● बीमकको लगानीयोग्य रकमलाई सुरक्षित तथा प्रतिफलमुखी क्षेत्रमा लगानी गर्ने बातावरण तयार गरीनेछ ।
बीमा सेवाको विस्तार गरी न्यून आय भएका वर्ग लगायत सम्पूर्ण नागरीक एवम् क्षेत्रमा बीमाको पहुँच पुर्याउनका लागि उपयुक्त संयन्त्रको विकास गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● बीमाको पहुँच पुग्न नसकेका क्षेत्र लगायत प्रत्येक स्थानीय तहमा जीवन तथा निर्जीवन बीमा कम्पनीको शाखा कार्यालय विस्तारलाई प्रवर्द्धन गरीनेछ । ● स्थानीय तह तथा सामुदायिक संस्थासंगको सहकार्यमा दुर्गम तथा ग्रामीण क्षेत्रहरूमा बीमा सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धि गरीनेछ । ● स्वास्थ्य बीमालाई सबै जिल्लामा बिस्तार गरीनेछ । ● दुर्गम, पिछडिएको क्षेत्र तथा न्यून आय भएका वर्गका लागि लक्षित गरी प्रोत्साहन सहितको लघुबीमा लागू गरीनेछ ।

१.७ अपेक्षित उपलब्धि

आगामी पन्ध्रौं योजनामा बीमा क्षेत्रको अपेक्षित उपलब्धिहरू निम्नानुसार हुने परिकल्पना गरीएको छः

- ◆ बीमा सम्बन्धी नियामक निकायको क्षमता अभिवृद्धि भएको हुने,
- ◆ न्यून आय भएका नागरीक, दुर्गम र पिछडिएका क्षेत्र लगायत हरेक स्थानीय तहसम्म बीमा सेवाको पहुँच विस्तार भएको हुने,

- ◆ जीवन बीमा र स्वास्थ्य बीमामा आबद्ध जनसंख्या ६० प्रतिशत पुगेको हुने,
- ◆ कृषि बीमाको पहुँच १० प्रतिशत कृषकमा पुगेको हुने ।

१.८ बीमा ऐन, २०७९को मुख्य व्यवस्थाहरू

बीमा ऐन, २०७९ मा जम्मा २० वटा परिक्षेद र १७२ दफा रहेको छ र ऐनका मुख्य विशेषताहरू निम्न बमोजिम रहेका छन्
ऐनका मुख्य मुख्य विशेषता

- ◆ साविकको बीमा समिति नेपाल बीमा प्राधिकरणमा रूपान्तरण,
- ◆ प्राधिकरणको काम कर्तव्य र अधिकार थप प्रष्ट पारिएको,
- ◆ प्राधिकरणको संचालक समितिको संरचनामा परिवर्तन; महिला संचालकको प्रतिनिधित्व अनिवार्य गरीएको,
- ◆ अध्यक्षको नियुक्ति तथा पदबाट हटाउने विधि निर्धारण गरीएको,
- ◆ अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार प्रष्ट पारिएको,
- ◆ बीमकको संस्थापना गर्दा पुर्याउनु पर्ने रीत र पेश गर्नु पर्ने कागजात तथा विवरण उल्लेख गरीएको,
- ◆ बीमकको इजाजतपत्र हरेक वर्ष नवीकरण गर्नु नपर्ने व्यवस्था गरीएको,
- ◆ बीमकको संचालक समितिको गठन, संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता, काम कर्तव्य र अधिकार उल्लेख गरीएको,
- ◆ बीमाका आधारभूत सिद्धान्तलाई आत्मसाथ गरीएको,
- ◆ नियमन सुपरीवेक्षण सम्बन्धमा छुट्टै परिच्छेद राखिएको,
- ◆ नियमन शुल्क घटाइएको,
- ◆ बीमक समस्याग्रस्त भएमा अपनाइने सुधारात्मक उपाय सम्बन्धमा व्यवस्था गरीएको,
- ◆ बीमा दावी फस्यौट सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था गरीएको,
- ◆ हानी नोक्सानी सम्बन्धी उजुरी गर्ने व्यवस्था थप,
- ◆ संविधानमा उल्लेख भए बमोजिम प्रदेश तहमा बीमा व्यवसाय संचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था गरीएको,
- ◆ नियामकीय कारवाहीलाई थप स्पष्ट पारिएको: बीमक, बीमकको संस्थापक, शेयरधनी, संचालक, कार्यकारी प्रमुख, पदाधिकारी, कर्मचारी, बीमा मध्यस्थकर्ता ,
- ◆ बीमितको समेत प्राधिकरणले अनुसन्धान गर्न सक्ने,
- ◆ बीमा सम्बन्धी कसुर परिभाषित गरीएको, सरकारवादी मुद्दा हुने, अनुसन्धान नेपाल प्रहरीले गर्ने,
- ◆ बीमित हित संरक्षण कोष, बीमा विकास कोष, बीमा सूचना केन्द्र , बीमा प्रतिष्ठान स्थापना सम्बन्धी व्यवस्था गरीएको

१.९ नेपाल बीमा प्राधिकरणबाट आ.व. २०७९/८० मा सम्पादन भएका कार्यहरूको विवरण

१. नीति तथा कानून निर्माण तथा संशोधन

- १.१ बीमा ऐन, २०७९ को कार्यान्वयनका सन्दर्भमा बीमक, सम्बन्धित निकाय, सरोकारवाला संघसंस्था र विज्ञहरूका सुझावका आधारमा बीमा नियमावली, २०८० को मस्यौदा तयार गरी सञ्चालक समितिबाट स्वीकृत भई नेपाल सरकार समक्ष पेश भएको ।
- १.२ बीमा ऐन, २०७९ को व्यवस्था अनुसार राष्ट्रिय बीमा नीति तयार गरी प्राधिकरणबाट स्वीकृत भई नेपाल सरकार समक्ष पेश भएको ।
- १.३ “बीमाको प्रवर्द्धन: बीमितको हित संरक्षण” भन्ने मूल विषयका साथ आगामी पाँच वर्षको दिगो लक्ष्य सहितको प्राधिकरणको दोस्रो पञ्च वर्षिय रणनीतिक योजना (Second Strategic Plan, 2023-2027) तयार गरेको ।
- १.४ बीमा प्राधिकरण कर्मचारी सेवा, शर्त विनियमावलीको मस्यौदा तयार गरी सञ्चालक समितिमा पेश गरेको ।
- १.५ बीमा व्यवसायमा सदाचारयुक्त पद्धतिलाई संस्थागत गर्ने र सदाचारितालाई बीमा व्यवसाय सञ्चालनको अभिन्न अङ्ग बनाउने लक्ष्यका साथ ‘सदाचार नीति, २०७९’ मिति २०७९ माघ १२ गते देखि लागू गरेको ।
- १.६ बीमकको जोखिम मापन गर्न जोखिममा आधारित निरीक्षण (RBS) को ढाँचा (Framework) जीवन बीमा कम्पनीको लागि तयार भईसकेको र निर्जीवन बीमा कम्पनीको लागि तयारी भईरहेको ।
- १.७ वित्तीय लेखामान पालना भई लेखा तयार गर्ने कार्य योजना अनुरूप बीमा प्राधिकरणको वित्तीय विवरण Gap Analysis बाट (NFRS) based Financial Statements तयार गरीएको ।
- १.८ बीमा क्षेत्रमा प्रविधिको प्रयोग गर्दै बीमा सेवालालाई सरल र छिटो तरिकाले प्रदान गर्न वेभमा आधारित सेवा प्रदायकहरूद्वारा सेवा प्रवाह गर्न वेभ एग्ग्रेटर सम्बन्धी कार्यविधिको मस्यौदा तयार गरीएको ।

२. मार्गदर्शन, निर्देशिका तयार तथा संशोधन

- २.१ बीमा क्षेत्रमा हुन सक्ने ठगीलाई रोकथाम गर्न साथै बीमा क्षेत्रको विभिन्न तथ्याङ्क संकलनको लागि बीमा सूचना केन्द्रको स्थापना सम्बन्धी निर्देशिका निर्माणको कार्य सुरु गरीएको ।
- २.२ प्राधिकरणले बीमा क्षेत्रबाट हुने लगानीलाई व्यवस्थित, लाभदायी र सुरक्षित बनाउन तथा राष्ट्रिय पूर्वाधारका क्षेत्रहरूमा लगानी गर्न बीमकको लगानी सम्बन्धी निर्देशिका जारी गरेको । जारी निर्देशिकाहरूमा ‘जीवन बीमकको लगानी निर्देशन, २०७९’, ‘निर्जीवन बीमकको लगानी निर्देशन, २०७९’, ‘पुनर्बीमकको लगानी निर्देशन, २०७९’, ‘लघुजीवन बीमकको लगानी निर्देशन, २०७९’ र ‘लघुनिर्जीवन बीमकको लगानी निर्देशन, २०७९’ रहेका छन् ।
- २.३ बीमा क्षेत्रलाई प्रबिधि मैत्री बनाउन डिजिटल प्रणालीबाट बीमालेख जारी गर्ने सम्बन्धी मार्गदर्शनको मस्यौदा तयार भई सञ्चालक समितिमा पेश भएको ।
- २.४ प्राधिकरणले बीमक दर्ता तथा बीमा व्यवसाय सञ्चालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३ लाई मिति २०८० साल वैशाख ३ गते संशोधन गरी ‘बीमक दर्ता तथा बीमा व्यवसाय सञ्चालन सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) निर्देशिका, २०८०’ जारी गरेको ।
- २.५ नेपाल बीमा प्राधिकरणको डिजिटलाईजेसनको लागि नेपाल बीमा प्राधिकरणको सूचना प्रविधि (IRMIS) सम्बन्धी कार्यविधिको मस्यौदा तयार गरीएको ।

- २.६ बीमकहरूको एयरमार्कको यथार्थ स्थिति यकिन गर्नको लागि बीमकको एयरमार्क सम्बन्धी मार्गदर्शन तयार गरीएको ।
- २.७ स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित बीमा सेवा प्रवाहमा सहजीकरणको लागि क्लिनिकल ट्रायल बीमालेखको मस्यौदा तयार गरीएको ।
- २.८ बीमा सेवा बिस्तार तथा सहजिकरण साथै प्राधिकरणबाट इजाजतपत्र प्राप्त बीमकहरूको शाखा कार्यालयलाई व्यवस्थित बनाउन 'बीमकको शाखा कार्यालय सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९' जारी भई कार्यान्वयन गरेको ।
- २.९ विदेशी मुद्रा सटही सम्बन्धी व्यवस्था पारदर्शी तथा थप व्यवस्थित गर्न विदेशी मुद्रा सटही सिफारिस सम्बन्धी मार्गदर्शनको मस्यौदा तयार गरीएको ।
- २.१० मोटर बीमादरलाई थप व्यवस्थित गर्न मोटर बीमादर सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३ को मस्यौदा तयार गरीएको ।
- २.११ सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी व्यवस्था थप व्यवस्थित गर्दै समग्र बीमा क्षेत्रको AML CFT Risk Assessment अद्यावधिक गर्न मस्यौदा तयार गरीएको ।
- २.१२ बीमालेख स्विकृति प्रक्रियालाई सरलीकृत र व्यवस्थित बनाई एकरूपता कायम गर्न र नयाँ जीवन बीमालेखको विकास गर्न र बीमाको दायरा विस्तार गर्न मिति २०७९ चैत १९ मा 'जीवन बीमालेख सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९' जारी ।
- २.१३ बीमकहरूको सम्पत्ति तथा दायित्व मूल्याङ्कन गर्न र बीमितहरूको हित संरक्षण गर्न 'जीवन बीमकको बीमाङ्की मूल्याङ्कन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७' संशोधन गरीएको । संशोधित निर्देशिकामा बीमितको हित संरक्षण गर्नका लागि फ्युचर बोनस सम्बन्धी व्यवस्था थप गरीएको ।
- २.१४ बीमा दावी उजुरीमा विवादित पक्षहरू बीच मिलापत्र गर्न सहज बनाउन बीमा दावी उजुरी सम्बन्धमा मेलमिलाप मार्गदर्शनको मस्यौदा तयार गरीएको ।
- २.१५ 'बीमा दावी भुक्तानी मार्गदर्शन, २०७६'लाई समयसापेक्ष संशोधन गरी 'बीमा दावी भुक्तानी मार्गदर्शन (दोश्रो संशोधन), २०७९' जारी भएको । संशोधित निर्देशिकामा निर्जीवन तर्फ रु. दुई लाखसम्म र कृषि तथा लघुबीमा तर्फ रु. पचास हजारसम्मको दावीलाई सानो दावी मानी यथाशीघ्र फछ्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था गरीएको ।
- २.१६ 'बीमकको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९ (चौथो संशोधन)' जारी भएको जसमा बीमकको संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व (Corporate Social Responsibility- CSR) सम्बन्धी व्यवस्था गरीएको । जसअनुसार बीमकहरूले प्रत्येक वर्षको खूद मुनाफाको एक प्रतिशत रकम छुट्याई 'संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कोष' खडा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको ।
- २.१७ बीमा व्यवसायको विकासका लागि समय सापेक्ष दक्ष जनशक्ति छनौट गर्न 'बीमा मध्यस्थकर्ता (अभिकर्ता) परिक्षा संचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९' जारी गरेको ।
- २.१८ लघुबीमा व्यवसायको विकास, प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन गरी बीमा मार्फत न्यून आय भएका वर्गको जीवन तथा सम्पत्तिको सुरक्षा गर्नका लागि 'लघुबीमा निर्देशन, २०७९' मिति २०७९ चैत १३ गते जारी ।

३. बीमालेख तयार तथा संशोधन

- ३.१ नयाँ कृषि बीमालेख तयार गरी कृषकहरूलाई कृषि बीमाको दायरामा ल्याउने उद्देश्य अनुरूप खाद्यान्न बीमालेख जारी भएको तथा चार नयाँ बीमालेखको मस्यौदा तयार गरीएको । साथै कृषि बीमालेखहरूलाई थप परिमार्जन

- गर्दै कृषि बीमालाई थप व्यवस्थित गर्न खाद्यान्न बीमालेख संशोधन भएको तथा पशुधन, पंक्षी, माछा, बीमालेख संशोधनको मस्यौदा तयार गरीएको ।
- ३.२ पिछडिएका तथा न्यून आय भएका वर्ग बीमाको दायरामा समावेश गराउन ५ नयाँ लघुबीमालेखहरू दुर्घटना लघुबीमालेख, सम्पत्ति लघुबीमालेख, घर लघुबीमालेख, व्यवसाय लघुबीमालेख र मोटर लघुबीमालेखको मस्यौदा तयार पारिएको ।
- ३.३ लघुबीमालेखहरू थप परिमार्जन गर्न दुई लघुबीमालेख दुर्घटना र सम्पत्ति बीमालेख संशोधनको मस्यौदा तयार पारिएको ।
- ३.४ गम्भिर तथा जटिल प्रकृतिका रोग हुन सक्ने व्यक्तिलाई बीमाको दायरामा समावेश गराउन सहज गर्न घातक रोग बीमालेखको मस्यौदा तयार पारिएको ।
- ३.५ नेपाल सरकारको बजेट वक्तव्यमा उल्लेख भए बमोजिम जडीबुटी खेतीका लागि नयाँ बीमालेख तयार भई बीमाको दायरा वृद्धि गर्न टिम्मुर र मेन्था बीमालेख जारी भइ सकेको र क्यामोमाइल बीमालेखको मसौदा तयार भएको ।
- ३.६ आवश्यकता अनुसार नयाँ प्रविधिको प्रयोग गर्दै नयाँ प्रकारको बीमालेख तयार गर्न मोबाइल बीमालेखको मस्यौदा तयार पारिएको ।
- ३.७ आ.व. २०७९/८० मा यस प्राधिकरणले ११ वटा नयाँ जीवन बीमालेखहरूलाई स्विकृती प्रदान गरेको छ । आइएमई लाईफ इन्स्योरेन्स र एशियन लाईफ इन्स्योरेन्सले तिन-तिन, नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्सले दुई, लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन नेपाल लि., मेट लाईफ (एलिको) र रिलायबल नेपाल लाईफले एक-एक गरी जम्मा ११ नयाँ जीवन बीमालेख प्राधिकरण बाट स्वीकृत । (अनुसूची ३३)
- ३.८ आ.व. २०७९/८० मा यस प्राधिकरणले १२ वटा नयाँ निर्जीवन बीमालेखहरूलाई स्विकृती प्रदान गरेको छ । नेको इन्स्योरेन्स, शिखर इन्स्योरेन्स र राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको दुई-दुई र नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड, सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, आइजीआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड, अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड र जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेडको एक-एक गरी जम्मा १२ नयाँ निर्जीवन बीमालेखहरू प्राधिकरणबाट स्वीकृत भएको । (अनुसूची ३४)

४ बीमा सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि

बीमा सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिका लागि विभिन्न निकाय तथा सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरीयो ।

- ४.१ बीमाको दायरा बिस्तार गर्न तथा सरकारको दायित्व बोध गराउन लुम्बिनी प्रदेश सरकारसंग मिति २०७९।१०।१० मा अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको ।
- ४.२ बीमा सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै बीमाको दायराभित्र सर्वसाधारणलाई ल्याउन, जनधनको बीमा गर्न प्रोत्साहन गर्न विभिन्न महानगरपालिका तथा उपमहानगरपालिकाहरूसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया गर्ने लक्ष्यकासाथ पोखरा महानगरपालिका, बुटवल उपमहानगरपालिका र वीरगंज महानगरपालिकासंग छलफल तथा अन्तरक्रिया गरीयो ।
- ४.३ बीमा सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै बीमाको दायराभित्र सर्वसाधारणलाई ल्याउन, जनधनको बीमा गर्न प्रोत्साहन गर्न विभिन्न नगरपालिका तथा गाँउपालिकाहरूसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया गर्ने लक्ष्यकासाथ विभिन्न मितिमा ३१ न.पा. तथा गा.पा. र ४ विद्यालयहरूमा अन्तरक्रिया सम्पन्न गरीयो ।

- ४.४ बीमकहरूको संख्या कम गर्दै गुणस्तरीय बीमा सेवा प्रवाह हुने लक्ष्यका साथ बीमकहरू एक आपसमा गाभ्ने, गाभ्ने र प्राप्ति (मर्जर) सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया सम्पन्न गरीयो ।
- ४.५ बीमा क्षेत्रमा देखिएका कमी कमजोरी बारे जानकारी गर्दै बीमा क्षेत्रमा चाहिने सुधारका बारेमा आर्थिक पत्रकारसँग मिति २०७९/५/१३ मा छलफल तथा अन्तरक्रिया सम्पन्न ।
- ४.६ बीमा क्षेत्रमा आइपर्ने घटना, दावी उजुरीका सम्बन्धमा देखिएका कमी-कमजोरी तथा अनुसन्धान बारे जानकारी प्रदान तथा समनवयका लागि नेपाल प्रहरीसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया मिति २०७९/५/४ मा सम्पन्न ।
- ४.७ बीमा क्षेत्रमा देखिएका कमी-कमजोरीहरूलाई सुधार गर्दै नीति निर्माणमा सहयोग हुने सोचका साथ बीमकको अध्यक्ष तथा संचालकहरूसँग मिति २०७९/७/२० मा १ अन्तरक्रिया सम्पन्न ।
- ४.८ बीमा क्षेत्रमा देखिएका कमी-कमजोरीहरूलाई सुधार गर्दै नीति निर्माणमा सहयोग हुने सोचका साथ बीमकको अध्यक्ष तथा संचालकहरूसँग मिति २०७९/४/२०, २०७९/०६/१२, २०७९/९/१४, २०७९/०९/२६ र २०७९/११/१९ गरी ५ अन्तरक्रिया सम्पन्न ।
- ४.९ बीमकको सफ्टवेयर रिपोर्टिङ्गबाट देखिएका कमी-कमजोरीमा सुधार गर्न र सम्पत्ति शुद्धिकरण सहजिकरण र आतङ्कवाद क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीको जोखिम कम गर्न Go AML सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया मिति २०७९/९/१४ मा सम्पन्न ।
- ४.१० कृषि मन्त्रालय, कृषक लगायत सरोकारवालाहरूसँग कृषि बीमा क्षेत्रमा सुधार गर्न सरोकारवालाहरूसँग कृषि, पशुपंक्षी तथा जडिबुटी बीमा सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया Insurance Institute of Nepal (IIN) मा सम्पन्न ।
- ४.११ Risk Based capital लागू गर्न सहजिकरण गर्न Risk Based capital सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया Insurance Institute of Nepal (IIN) मा सम्पन्न ।
- ४.१२ बीमकको जोखिमलाई समयमा नै पहिचान भई सुधारको उपाय अवलम्बन गर्न Risk Based Supervision सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया Insurance Institute of Nepal (IIN) मा सम्पन्न ।
- ४.१३ बीमाको क्षेत्रलाई थप प्रविधिमैत्री बनाउँन बीमकको IT तथा IT Audit सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया Insurance Institute of Nepal (IIN) मा सम्पन्न ।
- ४.१४ बीमा क्षेत्रको विकासमा सहयोग विषयमा उद्योग वाणिज्य, चेम्बर तथा सरोकारवालाहरूसँग मिति २०७९।१०।१० मा बुटवलमा छलफल तथा अन्तरक्रिया सम्पन्न ।
- ४.१५ इन्जिनियरिङ्ग बीमामा आएका समस्या तथा चुनौतिका सम्बन्धमा सरोकारवालाहरूसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया सम्पन्न ।
- ४.१६ बीमाको प्रचार-प्रसारका लागि विभिन्न स्थानमा डिजिटल होर्डिड बोर्ड राख्ने कार्य योजना अनुरूप केन्द्रीय कार्यालयमा एउटा डिजिटल बोर्ड राखिएको ।
- ४.१७ नेपाल बीमा प्राधिकरणद्वारा २०८० जेठ २५ देखि २७ गते सम्म काठमाडौंमा बीमा सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन आयोजना गरेको । अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डको आधारमा बीमा सेवा प्रवाह हुने तथा एक आपसमा ज्ञान प्रविधिको हस्तान्तरण हुने उद्देश्यका साथ सो सम्मेलन सञ्चालन गरीएको । अन्तर्राष्ट्रिय बीमा नियमनकारी निकाय (International Association of Insurance Supervisors, IAIS) तथा Asian Development Bank (ADB) र Access to Insurance Initiative (A2II) उक्त सम्मेलनको सह आयोजकका रूपमा रहेका थए ।

४.१८ बीमाको जनचेतना अभिवृद्धि भई बीमाको दायरा बिस्तार गर्न निरन्तर रेडियो र टेलिभिजनमा कार्यक्रम निर्माण गरी प्रसारण भइरहेको ।

५. बीमा सम्बन्धी विषयहरूमा अध्ययन र अनुसन्धान

- ५.१ Risk Based Capital and Solvency सम्बन्धी निर्देशिका कार्यान्वयन गर्न समितिको विद्यमान कानून संशोधन गर्ने सम्बन्धमा Gap Analysis गरेको ।
- ५.२ पूनर्बीमा क्षेत्रमा भएका विद्यमान समस्या, चुनौती तथा समाधानका उपायहरूको पहिचान गर्न पुनर्बीमा सम्बन्धी अध्ययन सम्पन्न ।
- ५.३ बीमा क्षेत्रमा RBS लागू गर्न एक जीवन तथा एक निर्जीवन बीमा कम्पनीमा pilot test गरेको ।

६. मर्जर तथा एक्विजिशन

- ६.१ प्राधिकरणले बीमा कम्पनीहरूको चुक्ता पूँजी वृद्धिको निर्णय गरे पश्चात चुक्तापूँजी पुर्याउनका लागि यही आ.व. मा १२ वटा निर्जीवन बीमा कम्पनी मर्ज भई ६ वटा भएका छन् । यससँगै हाल निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमा कम्पनीहरूको संख्या १४ पुगेको छ ।

तालिका नं. २

आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएका निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको विवरण

क्र. सं.	मर्जरमा गएका निर्जीवन बीमा कम्पनीहरू	मर्जरपछि बनेका निर्जीवन बीमा कम्पनी	संयुक्त कारोबार शुरु मिति
१	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	०४/०१/२०७९
	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.		
२	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	सानिमा जीआईसी इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	०७/१४/२०७९
	जनरल इन्स्योरेन्स (नेपाल) कम्पनी लि.		
३	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	११/१७/२०७९
	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.		
४	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	सगरमाथा लुम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	११/२९/२०७९
	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.		
५	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	आइएमई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	०१/२७/२०८०
	प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.		
६	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	०२/१४/२०८०
	अजोड इन्स्योरेन्स लि.		

- ६.२ प्राधिकरणले बीमा कम्पनीहरूको चुक्ता पूँजी वृद्धिको निर्णय गरे पश्चात चुक्तापूँजी पुर्याउनका लागि यही आ.व. मा ९ वटा जीवन बीमा कम्पनी मर्ज भई ४ वटा भएका छन् । यससँगै हाल जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमा कम्पनीहरूको संख्या १४ पुगेको छ ।

तालिका नं. ३
आ.व. २०७९/८० मा मर्जरमा गएका जीवन बीमा कम्पनीहरूको विवरण

क्र. सं.	मर्जरमा गएका जीवन बीमा कम्पनीहरू	मर्जरपछि बनेका जीवन बीमा कम्पनी	संयुक्त कारोबार शुरु मिति
१	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	सूर्यज्योति लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०८/१५/२०७९
	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		
२	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	सानिमा रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१२/०९/२०७९
	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		
३	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	हिमालयन लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०१/२६/२०७९
	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		
	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		
४	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०३/२९/२०८०
	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		

७. लघुबीमा कम्पनी स्थापना

- ७.१ न्युन आय भएका वर्ग र पिछडिएका क्षेत्रलाई लक्षित गरी लघुबीमा व्यवसाय गर्न हरेक प्रदेशमा एक एकवटा गरी सातवटा लघुबीमा कम्पनी स्थापनाका लागि प्राधिकरणले सैद्धान्तिक स्विकृति प्रदान गरेको । स्विकृति प्राप्त गर्ने कम्पनीहरूमा तिन लघु जीवन बीमा कम्पनी र चारवटा लघु निर्जीवन बीमा कम्पनी रहेका छन् ।
- ७.२ सैद्धान्तिक स्विकृति प्राप्त गरेका सात कम्पनी मध्ये चारवटा (दुई लघु जीवन र दुई लघु निर्जीवन) कम्पनीले यस आ.व. मा कारोबार सुरु गरेका छन् ।

तालिका नं. ४
आ.व. २०७९/८०मा स्थापना भएका लघुबीमकहरूको विवरण

क्र. सं.	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति
१.	नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	भरतपुर, चितवन	निजी	१२/२७/२०७९
२.	गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	बिराटनगर, मोरङ	निजी	१२/२७/२०७९
३.	प्रोटेक्टभ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	धनगढी, कैलाली	निजी	१२/२८/२०७९
४.	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत	निजी	१२/२८/२०७९

८. बीमकहरूको स्थलगत निरीक्षण

- ८.१ बीमकहरूबीच स्वस्थ प्रतिस्पर्धाको वातावरण बनाई बीमा व्यवसायको विकास तथा विस्तार गर्दै बीमितको हित संरक्षण तथा बीमकमा सुशासन कायम गर्न प्राधिकरणले नियमित रूपमा बीमकहरूको स्थलगत निरीक्षण गर्ने गरेको छ । यस आ.व. मा पनि १० वटा जीवन बीमकको नियमित स्थलगत निरीक्षण र ९ वटा जीवन बीमकको आकस्मिक निरीक्षण गरीयो ।

८.२ त्यस्तै ११ वटा निर्जीवन बीमकहरूको नियमित स्थलगत निरीक्षण र ५ वटा निर्जीवन बीमकहरूको आकस्मिक निरीक्षण गरीयो साथै दुबै पुनर्बीमा कम्पनीहरूको पनि स्थलगत निरीक्षण गरीयो । स्थलगत निरीक्षण गरीएका जीवन तथा निर्जीवन बीमकहरूको विवरण अनुसूचि २३ र २४ मा समावेश गरीएको छ ।

९. प्रदेश कार्यालयहरूको स्थापना

९.१ प्राधिकरणले चालू आ.व. मा थप तीन प्रदेशमा समेत प्रदेश कार्यालयहरू स्थापना गरेसँगै देशमा छवटा प्रदेशमा प्राधिकरणका प्रादेशिक कार्यालयहरू स्थापना भएका छन् ।

तालिका नं. ५

प्राधिकरणका प्रादेशिक कार्यालयहरूको विवरण

क्र.सं.	प्रदेश	ठेगाना
१	कोशी प्रदेश	बिराटनगर म.न.पा. - २, मोरङ
२	मधेश प्रदेश	आदर्शनगर न.पा.- १०, बीरगञ्ज
३	गण्डकी प्रदेश	पोखरा म.न.पा. - १२, कास्कि
४	लुम्बिनी प्रदेश	बुटवल उ.म.न.पा. - ११, रुपन्देही
५	कर्णाली प्रदेश	वीरेन्द्रनगर न.पा. - ८, सुर्खेत
६	सुदूरपश्चिम प्रदेश	धनगढी उ.म.न.पा. - १, कैलाली

१०. गुनासो तथा मुद्दा

१०.१ यसै आ.व. बाट प्राधिकरणले बीमा सम्बन्धी जनगुनासाहरूलाई प्रभावकारीरूपले सम्बोधन गर्नको लागि प्राधिकरणको केन्द्रीय कार्यालय, कुपण्डोल, ललितपुरमा गुनासो सुन्ने अधिकारीको व्यवस्था गरेको ।

१०.२ प्राधिकरणले बीमितले बीमकविरुद्ध प्राधिकरणमा दर्ता भएका मुद्दाहरूको प्राथमिकताका साथ फछ्यौट गर्दै आएको छ । आ.व. २०७९/८० मा नयाँ निवेदन दर्ता संख्या १५५ रह्यो । जसमा १०४ वटा मुद्दा निर्जीवन बीमा कम्पनी विरुद्ध परेको थियो भने ५१ वटा जीवन बीमा कम्पनी विरुद्ध परेको थियो । पुरानो वर्षको बाँकी निवेदन संख्या १८६ गरेर जम्मा ३४१ वटा मुद्दा थियो । ९३ वटा मुद्दाको फैसला भएको र ५६ वटा मुद्दामा सहमति हुदा १४९ मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ र १९२ मुद्दाको कारबाही बाँकी देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची २९ र ३० मा रहेको छ)

११. प्राधिकरणले स्विकृति प्रदान गरेको बीमकहरूको वित्तीय विवरणको अवस्था

११.१ हाल सम्ममा एघार वटा जीवन बीमकहरूले अधिल्लो आ.व. २०७८/७९ को वित्तीय विवरण प्राधिकरणमा स्विकृतिको लागि पेश गरेका नौवटा बीमकहरूको वित्तीय विवरण स्वीकृत भएको । बाँकी जीवन बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९को वित्तीय विवरण पेश हुन बाँकि र राष्ट्रिय बीमा संस्थानको भने आ.व. २०६८/६९ सम्मको मात्र वित्तीय विवरण स्वीकृत भएको छ । (थप विवरण अनुसूची ३१ मा रहेको छ)

११.२ राष्ट्रिय बीमा कम्पनी बाहेक सम्पूर्ण निर्जीवन बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९ को वित्तीय विवरण प्राधिकरण बाट स्वीकृत भएको । राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७२/७३ सम्मको वित्तीय विवरण स्वीकृत भएको । त्यस्तै

दुवै पुनर्बीमकहरूको पनि आ.व. २०७८/७९ को वित्तीय विवरण स्वीकृत भइसकेको । (थप विवरण अनुसूची ३२ मा रहेको छ)

१२.नेपाल बीमा प्राधिकरणको प्रादेशिक कार्यालयबाट सम्पन्न भएका कार्यहरू:

आ.व. २०७९/८० मा नेपाल बीमा प्राधिकरणको छ वटा प्रदेशमा प्रादेशिक कार्यालयहरू सञ्चालनमा आईसकेको अवस्था रहेको छ । बागमती प्रदेशको बीमा क्षेत्र सम्बन्धीत कार्य केन्द्रिय कार्यालयबाट हुने गरी बाँकी सम्पूर्ण प्रदेशहरूमा प्राधिकरणको छुट्टा छुट्टै कार्यालय सञ्चालनमा आई निम्न कार्यहरू सम्पन्न भएको छ:

१२.१ कोशी प्रदेश

आ.व. २०७९/८०मा कोशी प्रदेश स्थित प्राधिकरणको प्रदेश कार्यालय स्थापनाको पहिलो वर्षमा नै सो प्रदेशमा १४ वटा स्थानीय तह लगायत निर्जीवन बीमा कम्पनीहरू, जीवन बीमा कम्पनीहरू, उद्योग व्यवसाय प्रहरीहरू, बीमा सर्भेयर तथा बीमा अभिकर्ताहरूसँग एक एक वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । प्राधिकरणको कोशी प्रदेश कार्यालयबाट जम्मा ४ वटा जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षण भएको थियो भने ३ निर्जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको थियो । तालिम सञ्चालन संख्या दुई रहेको थियो भने २४ वटा उजुरी सम्बन्धी कार्य समेत कोशी प्रदेश कार्यालयबाट भएको देखिन्छ ।

१२.२ मधेश प्रदेश

मधेश प्रदेश स्थित प्राधिकरणको प्रदेश कार्यालय स्थापना लगत्तै आ.व. २०७९/८० मा सो प्रदेशमा १५ वटा स्थानीय तह लगायत निर्जीवन बीमा कम्पनीहरू, जीवन बीमा कम्पनीहरू, उद्योग व्यवसाय, प्रहरी, वित्तीय क्षेत्रको कार्यालय प्रमुख, बीमा सर्भेयर तथा बीमा अभिकर्ताहरूसँग एक एक वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । प्राधिकरणको मधेश प्रदेश कार्यालयबाट जम्मा ७ वटा जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षण भएको थियो भने ३३ निर्जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको थियो । तालिम सञ्चालन संख्या दुई रहेको थियो भने १५ वटा उजुरी सम्बन्धी कार्य समेत मधेश प्रदेश कार्यालयबाट भएको देखिन्छ ।

साथै, मधेश प्रदेश सरकार समक्ष आ.व.२०८०/८१ को बजेटमा बीमालाई समेट्नका लागि पेश गरेको सुझावहरू तथा भेटघाट छलफलबाट मधेश प्रदेश सरकारले आ.व.२०८०/८१ को विनियोजित बजेटमा मधेश प्रदेशका सम्पूर्ण नागरीकहरूको रु २ लाख बराबरको विपद जोखिम बीमा गर्ने र प्रदेश सरकार अन्तर्गतका सम्पूर्ण निजामती कर्मचारीहरूको रु १० लाख बराबरको दुर्घटना बीमा गर्ने । साथै, मधेश प्रदेश सरकारले आ.व.२०८०/८१को बजेटमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा कार्यक्रमलाई व्यापक रूपमा विस्तारलाई प्राथमिकतामा राखेको छ।

१२.३ गण्डकी प्रदेश

आ.व. २०७९/८०मा गण्डकी प्रदेश स्थित प्राधिकरणको प्रदेश कार्यालय स्थापनाको पहिलो वर्षमा नै सो प्रदेशमा १५ वटा स्थानीय तह लगायत निर्जीवन बीमा कम्पनीहरू, जीवन बीमा कम्पनीहरू, उद्योग व्यवसाय लगायत बीमा सर्भेयर तथा बीमा अभिकर्ताहरूसँग एक एक वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । प्राधिकरणको गण्डकी प्रदेश कार्यालयबाट जम्मा ४ वटा जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षण भएको थियो भने ४ निर्जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको थियो । तालिम सञ्चालन संख्या दुई रहेको थियो भने ३ वटा उजुरी सम्बन्धी कार्य समेत गण्डकी प्रदेश कार्यालयबाट भएको देखिन्छ । साथै, यस आ.व.मा कृषि तथा पशुपन्छीबीमामा गण्डकी प्रदेश सरकारबाट थप २० प्रतिशत अनुदानको व्यवस्था रहेको छ ।

१२.४ लुम्बिनी प्रदेश

आ.व. २०७९/८०मा लुम्बिनी प्रदेश स्थित प्राधिकरणको प्रदेश कार्यालय स्थापनाको पहिलो वर्षमा नै सो प्रदेशमा

१३ वटा स्थानीय तह लगायत निर्जीवन बीमा कम्पनीहरू, जीवन बीमा कम्पनीहरू, उद्योग व्यवसाय लगायत बीमा सभेयर तथा बीमा अभिकर्ताहरूसँग एक एक वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । प्राधिकरणको लुम्बिनी प्रदेश कार्यालयबाट जम्मा २ वटा जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षण भएको थियो भने ४ निर्जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको थियो र १७ वटा उजुरी सम्बन्धी कार्य समेत लुम्बिनी प्रदेश कार्यालयबाट भएको देखिन्छ ।

१२.५ कर्णाली प्रदेश

कर्णाली प्रदेश स्थीत प्राधिकरणको प्रदेश कार्यालय स्थापना लगतै सो प्रदेशमा आ.व. २०७९/८०मा १५ वटा स्थानीय तह लगायत प्रदेश सरकार निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूसँग १० वटा कार्यक्रम, जीवन बीमा कम्पनीहरूसँग ८ वटा कार्यक्रमहरू, प्रहरी, उद्योग व्यवसाय लगायत बीमा सभेयर तथा बीमा अभिकर्ताहरूसँग एक एक वटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । प्राधिकरणको कर्णाली प्रदेश कार्यालयबाट जम्मा १० वटा जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षण भएको थियो भने ८ निर्जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको थियो । तालिम सञ्चालन संख्या दुई रहेको थियो भने ३१ वटा उजुरी सम्बन्धी कार्य समेत कर्णाली प्रदेश कार्यालयबाट भएको देखिन्छ ।

साथै, कार्यालयको पहलबाट सो आ.व.मा कर्णाली प्रदेश सरकारद्वारा निम्नकार्यहरू बजेटमा समेटिएको थियो:

- बुँदा नं. १११.** बालिकाहरूको कम्तिमा स्नातक तहसम्मको अध्ययन सुनिश्चित गर्न बैङ्क खाता छोरीको: सुरक्षा जीवन भरीको कार्यक्रमलाई परिमार्जन गरी छोरीहरूको जीवन बीमा गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ । यसको लागि रु. २५ करोड विनियोजन गरेको छु ।
- बुँदा नं. १११.** सम्पूर्ण कर्णालीवासी, राष्ट्रसेवक र गैरसरकारी सङ्घसंस्थामा कार्यरत कर्मचारीको सामुहिक विपद् जोखिम दुर्घटना बीमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- बुँदा नं. ११२.** आगामी आर्थिक वर्षदेखि विपद् बाट हुन सक्ने सम्भावित जोखिम हस्तान्तरण गर्न सरकारी बीमा कम्पनी मार्फत कर्णाली प्रदेशभित्रका घरहरूको बीमा गरीनेछ । यसका लागि रु. ५ करोड विनियोजन गरेको छु ।
- बुँदा नं. २१०.** कर्णाली प्रदेशभित्र बीमा व्यवसाय सञ्चालन, व्यवस्थापन र बीमा पहुँच वृद्धिको लागि आवश्यक कानून तर्जुमा गरीनेछ ।

१२.६ सुदूर पश्चिम प्रदेश

सुदूर पश्चिम प्रदेश स्थीत प्राधिकरणको प्रदेश कार्यालय स्थापना लगतै सो प्रदेशमा आ.व. २०७९/८०मा १३ वटा स्थानीय तह लगायत बीमा अभिकर्ताहरूसँग एउटा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । प्राधिकरणको सुदूर पश्चिम कार्यालयबाट ५ निर्जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको थियो भने २० वटा उजुरी सम्बन्धी कार्य समेत कार्यालयबाट भएको थियो ।

समग्रमा प्राधिकरणको प्रादेशिक कार्यालयको स्थापना पश्चात बीमाक्षेत्रमा थप नियमन, सहजिकरण, जनचेतना र उपस्थिति जनाएको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची २५ मा रहेको छ)

भाग-२

विश्व अर्थतन्त्र

२.१ विश्व आर्थिक वृद्धिदर
तालिका न. ६
विश्वको आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

क्र. सं.	विवरण	२०२१	२०२२	२०२३*
१.	विश्व अर्थ तन्त्र	६.३	३.५	३.०
२.	विकसित अर्थतन्त्र	५.४	२.७	१.५
३.	उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	६.८	४.०	४.०
४.	उदीयमान तथा विकासशील एशिया	७.५	४.५	५.३
५.	उदीयमान तथा विकासशील युरोप	७.३	०.८	१.८
६.	मध्यपूर्व तथा मध्य एशिया	४.४	५.४	२.५
७.	न्यून आय विकासशील अर्थतन्त्र	४.१	५.०	४.५

*(श्रोत: अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, जुलाई २०२३) *प्रक्षेपण*

कोभिड-१९ महामारीको प्रभावबाट विश्व अर्थतन्त्र क्रमिक रूपमा सुधार हुँदै गएको छ । कोभिड-१९ बिरुद्धको खोपको उलपब्धता र अधिकांश मुलुकले अवलम्बन गरेको सन्तुलित आर्थिक नीतिका कारण विश्व अर्थतन्त्र क्रमशः चलायमान हुँदै गर्दा आर्थिक गतिविधि लयमा फर्कदै गइरहेको थियो । सन् २०२२ मा रुस-युक्रेन युद्धबाट विश्वको अर्थतन्त्र गम्भिर रूपमा प्रभावित भयो । सन् २०२१ मा उत्साहजनक (६.३ प्रतिशत) रूपमा विस्तार भएको विश्व अर्थतन्त्र सन् २०२२ मा भने सुस्त गतिमा (३.५ प्रतिशत) बढेको छ र यो शिलशिला २०२३ मा पनि कायम हुने प्रक्षेपण गरीएको छ । सन् २०२३ मा विकसित मुलुकहरूको पनि आर्थिक वृद्धिदरमा कमि आउने प्रक्षेपण छ । सन् २०२१ मा विकसित अर्थतन्त्र भएका मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर ५.४ प्रतिशत थियो र सन् २०२२ मा यो घटेर २.७ प्रतिशतमा झरेको छ जुन २०२३ मा घटेर १.५ प्रतिशत पुग्ने प्रक्षेपण गरीएको छ । उदीयमान तथा विकासशील एशिया क्षेत्रको भने २०२३ मा वृद्धिदरमा सुधार आई ५.३ प्रतिशत कायम रहने प्रक्षेपण गरीएको छ । यस क्षेत्रमा २०२१ मा उत्साहजनक ७.५ प्रतिशतको आर्थिक वृद्धि रह्यो तर सन् २०२२ मा सो वृद्धिदर घटेर ४.५ प्रतिशतमा कायम रह्यो । उदीयमान तथा विकासशील युरोप क्षेत्रको सन् २०२१ मा ७.३ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा २०२२ मा उल्लेख्य हास भएर ०.८ मात्र रह्यो र सन् २०२३ मा पनि न्यून मात्रामा वृद्धि भएर १.८ प्रतिशत रहने प्रक्षेपण छ । मध्यपूर्व तथा एशिया क्षेत्रमा पनि सन् २०२३ मा आर्थिक वृद्धिमा कमि आउने प्रक्षेपण छ । त्यसै गरी न्यून आय भएका विकासशील अर्थतन्त्रहरूको भने २०२२ मा न्यून वृद्धि भएर ४.१ प्रतिशत बाट ५.० प्रतिशत पुगेको छ भने सन् २०२३ मा न्यून दरमा घटेर ४.५ प्रतिशत कायम रहने प्रक्षेपण छ । समग्र विश्व लगायतको आर्थिक वृद्धिदरलाई तालिका नं. ६ मा देखाइएको छ ।

२.२ दक्षिण एशियाली तथा छिमेकी मुलुकहरुको आर्थिक वृद्धिदर

विश्व आर्थिक गतिविधिमा आएको सुस्तताको प्रभाव दक्षिण एशियाली मुलुकहरुको आर्थिक वृद्धिमा समेत परेको छ। सन् २०२१ को तुलनामा २०२२ मा एशियाली मुलुकहरुमा उल्लेख्य वृद्धि भएको देखिदैन। सन् २०२२ मा उच्च दरले सङ्कुचन भएको श्रीलङ्काको अर्थतन्त्र सन् २०२३ मा पनि ३.० प्रतिशतले सङ्कुचन हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२२ मा नेपालको आर्थिक वृद्धि ५.८ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२३ मा ४.१ मात्र हुने प्रक्षेपण छ। सन् २०२२ मा बंगलादेश, भुटान र पाकिस्तानको आर्थिक वृद्धिदर झिनो अंकले सुधार भएको देखिन्छ। एशिया क्षेत्रका दुई ठूला अर्थतन्त्र भारत र चीनको लागि भने सन् २०२२ सुखद भएन। दुवै अर्थतन्त्रको आर्थिक वृद्धि अघिल्लो वर्षको तुलनामा घटेको पाइयो। भारतले २०२१ मा ९.१ प्रतिशतको वृद्धि हासिल गरेको थियो भने २०२२ मा घटेर ६.८ रहेको छ। त्यसैगरी २०२३ मा पनि झिनो अंकले घटेर ६.४ हुने प्रक्षेपण छ। चीन भने ८.४ प्रतिशतको वृद्धिदरबाट घटेर २०२२ मा ३ प्रतिशतमा र ह्यो तर २०२३ मा सुधार गरी ५ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण छ। माल्दिभ्सको सन् २०२१ मा ४१.७ प्रतिशतले आर्थिक वृद्धि भएको पाइयो। तर सन् २०२२ मा सो वृद्धिदर कायम गर्न असमर्थ रहदा सो दर घटेर १२.३ प्रतिशतमा कायम रह्यो र २०२३ मा अझ घटेर ७.१ प्रतिशत रहने प्रक्षेपण छ।

तालिका नं. ७

नेपाल लगायत छिमेकी मुलुकहरुको आर्थिक वृद्धि (प्रतिशतमा)

क्र.सं.	विवरण	२०२१	२०२२	२०२३*	२०२४*
१	बंगलादेश	६.९	७.१	५.३	६.५
२.	भुटान	४.१	४.७	४.६	४.२
३	भारत	९.१	६.८	६.४	६.७
४.	माल्दिभ्स	४१.७	१२.३	७.१	६.९
५	नेपाल	४.२	५.८	४.१	५.
६.	श्रीलंका	३.५	-७.८	-३.	१.३
७	पाकिस्तान	५.७	६.	०.६	२.
८.	अफगानिस्तान	-२०.७	-	-	-
९	चीन	८.४	३.	५.	४.५

(श्रोत: एशियन डेभेलपमेन्ट आउटलुक, अप्रिल २०२३) *प्रक्षेपण

नोट: आफगानिस्तानको सन् २०२१ देखि ADB ले प्रक्षेपण नगरेको।

२.३ विश्व बीमा बजार

तालिका नं. ८ विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी

(अमेरिकी डलर अर्बमा)

क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन (अमेरिकी डलर अर्बमा)		वृद्धि *		विश्व बीमा बजारको अंश	कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कूल बीमाशुल्को अनुपात (%)
	२०२२	२०२१	२०२२	२०२१	२०२२	२०२२
अमेरिकी महादेश	३,३००.७३	३,०४०.९३	०.७०	३.६०	४८.७०	९.९०
युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका	१,७५६.५३	१,९०६.२८	-४.८०	६.६०	२५.९०	५.१०
एशिया प्रशान्त	१,७२४.९७	१,८१७.४९	-०.१०	०.२०	२५.४०	५.००
विश्व	६,७८२.२३	६,७६४.६९	-१.१०	३.४०	१००.००	६.८०

श्रोत: Sigma No 3-2023, SwissRe, * मुद्रास्फिति समायोजित

सन् २०२१ को तुलनामा सन् २०२२ मा विश्व बीमा बजार केही बढेको जस्तो देखिए पनि मुद्रास्फिति समायोजित कूल बीमाशुल्कको तथ्याङ्क हेर्दा १.१० प्रतिशत नकारात्मक देखिन्छ। सन् २०२१ मा विश्व बीमा बजारमा अमेरिकी डलर ६७ खर्ब ६४ अर्ब ६९ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जसमा अमेरिकी महादेशमा अमेरिकी डलर ३० खर्ब ४० अर्ब ९३ करोड, युरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिका क्षेत्रमा अमेरिकी डलर १९ खर्ब ६ अर्ब २८ करोड र एशिया प्रशान्त क्षेत्रमा अमेरिकी डलर १८ खर्ब १७ अर्ब ४९ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको छ। सन् २०२२ मा विश्व बीमा बजारमा झिनो वृद्धि भएर अमेरिकी डलर ३७ खर्ब ८२ अर्ब २३ करोड बराबरको कूल बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। अमेरिकी महादेशमा मात्र बीमाशुल्क संकलनमा (०.७० प्रतिशत) वृद्धि भई अमेरिकी डलर ३३ खर्ब ७३ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। युरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिका क्षेत्रमा ऋणात्मक ४.८० प्रतिशतले घटेर अमेरिकी डलर १७ खर्ब ५६ अर्ब ५३ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। त्यसै गरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रमा पनि ०.१० प्रतिशतले बीमाशुल्क संकलन घटेर अमेरिकी डलर १७ खर्ब २४ अर्ब ९७ करोड पुगेको देखिन्छ।

यसरी हेर्दा सन् २०२२ को विश्व बीमा बजारको करिब आधा हिस्सा (४८.७० प्रतिशत) अमेरिकी बीमा बजारले ओगटेको देखिन्छ भने बाँकी आधा हिस्सा बराबर युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका (२५.९० प्रतिशत) र एशिया प्रशान्त क्षेत्र (२५.४० प्रतिशत) ले ओगटेको देखिन्छ।

त्यसै गरी सन् २०२२ मा अमेरिकी महादेशको कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको योगदान ९.९० प्रतिशत, युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका क्षेत्रको कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको योगदान ५.१० प्रतिशत र एशिया प्रशान्त क्षेत्रको कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको योगदान ५.०० प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

२.४ विश्व जीवन बीमा बजार
**तालिका नं. ९
विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी**
(अमेरिकी डलर अर्बमा)

क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन (अमेरिकी डलर अर्बमा)		वृद्धि *		विश्व बीमा बजारको अंश	कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कूल जीवन बीमाशुल्को अनुपात (%)
	२०२२	२०२१	२०२२	२०२१	२०२२	२०२२
अमेरिकी महादेश	८१७.५७	७५१.८७	१.००	४.३०	२९.१०	२.५०
युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका	९६२.६५	१,०७५.३३	-७.१	९.८०	३४.२०	२.९०
एशिया प्रशान्त	१,०३२.८१	१,११३.०७	-२.०	-०.१०	३६.७०	३.००
विश्व	२,८१३.०३	२,९४०.२७	-३.१	४.४०	१००.००	२.८०

*श्रोत: Sigma No 3-2023, SwissRe, * मुद्रास्फिति समायोजित*

विश्व जीवन बीमा बजारको बीमाशुल्क संकलन सन् २०२१ को तुलनामा सन् २०२२ मा घटेको देखिन्छ । सन् २०२१ मा विश्वमा जीवन बीमाशुल्क वापत अमेरिकी डलर २९ खर्ब ४० अर्ब २७ करोड बराबरको संकलन भएको थियो भने सन् २०२२ मा २८ खर्ब १३ अर्ब ३ करोड अमेरिकी डलर बराबरको जीवन बीमाशुल्क संकलन भएको थियो । सन् २०२२ मा जीवन बीमाशुल्क तर्फ अमेरिकी महादेशको ७खर्ब५१ अर्ब ८७ करोड अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको थियो, जुन सन् २०२१ को तुलनामा १.० प्रतिशत बार्षिक वृद्धि दर रहेको देखिन्छ । सन् २०२२ मा यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाको ९खर्ब६२ अर्ब ६५ करोड अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन गत वर्षको तुलनामा ७.१ प्रतिशत ऋणात्मक दर कायम भएको देखिन्छ । त्यसै गरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट १०खर्ब ३२ अर्ब ८१ करोड अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन सन् २०२१ को तुलनामा २.० प्रतिशत बार्षिक ऋणात्मक दर रहेको देखिन्छ । यसरी विश्व जीवन बीमा बजारमा सन् २०२२ मा अमेरिकी महादेशले २९.१० प्रतिशत, यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाले ३४.२० प्रतिशत र एशिया प्रान्त क्षेत्रले ३६.७० प्रतिशत अंश ओगटेको देखिन्छ । त्यस्तै सन् २०२२ मा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा जीवन बीमा क्षेत्रले अमेरिकी महादेशमा २.५० प्रतिशत, यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकामा २.९० प्रतिशत र एशिया प्रान्त क्षेत्रमा ३.०० प्रतिशत योगदान गरेको देखिन्छ । यसरी कूल जीवन बीमाशुल्कको विश्व कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा २.८० प्रतिशत योगदान रहेको देखिन्छ ।

२.५ विश्व निर्जीवन बीमा बजार

तालिका नं. १० विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी

(अमेरिकी डलर अर्बमा)

क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन (अमेरिकी डलर अर्बमा)		वृद्धि *		विश्व बीमा बजारको अंश	कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कूल निर्जीवन बीमाशुल्को अनुपात (%)
	२०२२	२०२१	२०२२	२०२१	२०२२	२०२२
अमेरिकी महादेश	२,४८३.१६	२,२८९.०६	०.६०	३.३०	६२.६०	७.५०
युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका	७९३.८८	८३०.९५	-१.८	२.८०	२०.००	२.२०
एशिया प्रशान्त	६९२.१६	७०४.४१	२.९०	०.८०	१७.४०	२.००
विश्व	३,९६९.२०	३,८२४.४३	०.५०	२.७०	१००.००	४.००

श्रोत: Sigma No 3-2023, SwissRe, * मुद्रास्फिति समायोजित

विश्वको निर्जीवन बीमा बजार सन् २०२१ को तुलनामा सन् २०२२ मा झिनो वृद्धि भएको देखिन्छ। सन् २०२१ मा निर्जीवन बीमामा अमेरिकी डलर रू. ३८ खर्ब २४ अर्ब ४३ करोड बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। जसमा अमेरिकी महादेशबाट २२ खर्ब ८९ अर्ब ६ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको थियो, त्यसै गरी युरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाबाट ८ खर्ब ३० अर्ब ९५ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। त्यसैगरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट ७ खर्ब ४ अर्ब ४१ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। सन् २०२२ मा विश्व निर्जीवन बीमा बजारबाट ३९ खर्ब ६९ अर्ब २० करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। जसमा अमेरिकी महादेशबाट २४ खर्ब ८३ अर्ब १६ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको थियो भने युरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाबाट ७ खर्ब ९३ अर्ब ८८ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। त्यसै गरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट ६ खर्ब ९२ अर्ब १६ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ।

सन् २०२२ मा विश्वको निर्जीवन बीमा बजारमा सबभन्दा बढी हिस्सा अमेरिकी महादेशले ओगटेको देखिन्छ, जुन ६२.६० प्रतिशत रहेको छ भने २०.०० प्रतिशत हिस्सा युरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाले र बाँकी रहेको १७.४० प्रतिशत हिस्सा एशिया प्रशान्त क्षेत्रले ओगटेको देखिन्छ।

त्यस्तै सन् २०२२ मा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विश्वमा निर्जीवन बीमा क्षेत्रले अमेरिकी महादेशमा ७.५० प्रतिशत, युरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकामा २.२० प्रतिशत र एशिया प्रान्त क्षेत्रमा २.०० प्रतिशत योगदान गरेको देखिन्छ। यसरी कूल निर्जीवन बीमाशुल्कको विश्व कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा ४.०० प्रतिशत योगदान रहेको देखिन्छ।

नेपालको बीमा बजार

३.१ बीमकहरूको संख्या

वि.सं. २००४ सालको आश्विन ८ गते नेपाल माल चलानी तथा बीमा कम्पनी लिमिटेडको स्थापना गरी बीमाको कार्य सञ्चालन गरीएको पाइन्छ । यसरी वि.सं. २००४ सालबाट सुरुवात भएको नेपाली बीमा उद्योग चालू आ.व. सम्म आइपुग्दा यसले धेरै फड्कोहरू लिइसकेको छ । यसमा संख्यात्मक वृद्धि एक हो । आ.व. २०७८/७९ को असार मसान्तसम्ममा जीवन बीमक १९, निर्जीवन बीमक २० र पुनर्बीमक २ गरी कूल ४१ बीमकहरू सञ्चालनमा थिए । नेपाल बीमा प्राधिकरणले बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित, प्रतिस्पर्धी तथा विश्वसनीय बनाउन बीमकहरूले पूँजि वृद्धि गर्नुपर्ने प्रावधान बमोजिम आ.व.२०७९/८० को सुरुवातसँगै बीमकहरू गाभ्ने गाभिने प्रक्रिया सुरु भई हाल नेपालमा १४ वटा जीवन, १४ वटा निर्जीवन र २ वटा पुनर्बीमा कम्पनीहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । यस आ.व. मा पूर्व स्विकृती लिएका ७ लघुबीमा कम्पनी मध्ये २ जीवन लघुबीमा र २ निर्जीवन लघुबीमा गरी ४ लघुबीमा कम्पनिले व्यवसाय सुरु गरेका छन् । यसरी नेपालमा कूल ३४ वटा बीमा कम्पनीहरूले आफ्ना सेवा प्रदान गरीरहेका छन् । लगानीको आधारमा सरकारी लगानीको ३, नजी क्षेत्रको लगानीको २६, विदेशी कम्पनीको शाखा कार्यालय ३ र संयुक्त लगानीको २ बीमा कम्पनीहरू सञ्चालनमा छन् ।

तालिका नं. ११

आ.व.२०७९/८० मा बीमकहरूको संख्या

क्र.सं	स्वामित्व	बीमाको प्रकार				कूल
		जीवन	निर्जीवन	पुनर्बीमा	लघु	
१	सरकारी स्वामित्व	१	१	१	०	३
२	निजी क्षेत्र	११	१०	१	४	२६
३	विदेशी शाखा	१	२	-	०	३
४	संयुक्त लगानी	१	१	-	०	२
	कूल	१४	१४	२	४	३४

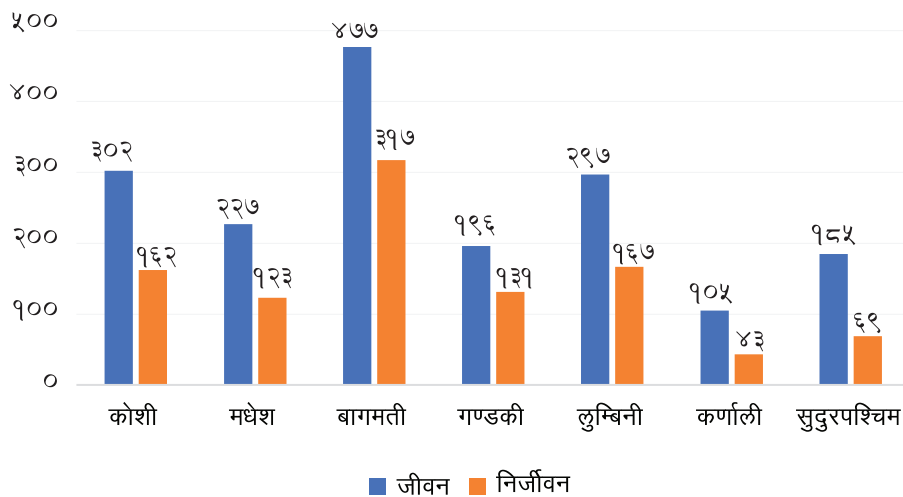
३.२ बीमकहरूको शाखा

बीमकहरूले सहज र सरल तरिकाले बीमा सेवा प्रदान गर्न आफ्ना शाखा कार्यालयहरू सञ्चालनमा ल्याएका छन् । आ.व. २०७८/७९ मा कूल जीवन र निर्जीवन बीमकहरूको शाखा संख्या ३,३६६ रहेको थियो । विभिन्न बीमकहरू गाभ्ने गाभिने प्रक्रियामा जादा शाखाहरूको संख्या यस आ.व. मा घटेर २८०१ रहेको देखिन्छ । जीवन बीमकहरूको शाखा संख्या १,७८९ र निर्जीवन बीमकहरूको संख्या १०१२ रहेको देखिन्छ । प्रदेशगत संख्या हेर्दा सबभन्दा धेरै (जीवन ४७७, निर्जीवन ३१७ गरी कूल ७९४) शाखा बागमती प्रदेशमा रहेको देखिन्छ । त्यस्तै सबैभन्दा कम (जीवन १०५, निर्जीवन ४३ गरी कूल १४८) कर्णाली प्रदेशमा रहेको देखिन्छ । थप विवरणहरू तल तालिका नं. १२ र लेखाचित्र नं. १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १२
आ.व.२०७९/८० मा बीमकहरूको प्रदेशगत शाखाहरूको संख्या

प्रदेश	जीवन	निर्जीवन	जम्मा
कोशी	३०२	१६२	४६४
मधेश	२२७	१२३	३५०
बागमती	४७७	३१७	७९४
गण्डकी	१९६	१३१	३२७
लुम्बिनी	२९७	१६७	४६४
कर्णाली	१०५	४३	१४८
सुदूरपश्चिम	१८५	६९	२५४
जम्मा	१,७८९	१,०१२	२,८०१

लेखाचित्र नं. १
बीमकहरूको प्रदेशगत शाखाहरूको संख्या

३.३ आ.व. २०७९/८० मा बीमा व्यवसायको केही मूलभूत सुचाङ्क

आ.व. २०७९/८० मा आ.व. २०७८/७९ को तुलनामा कूल बीमाशुल्क संकलन २.८७ प्रतिशतले बढ्दा रु. १ खर्ब ७७ अर्ब ८१ करोड बाट बढेर रु. १ खर्ब ८२ अर्ब ९१ करोड संकलन भएको देखिन्छ । दुवै जीवन तथा निर्जीवन व्यवसायमा बीमाशुल्क संकलनमा वृद्धि भएको देखिन्छ । यसरी बीमाशुल्क संकलन बढ्दा बीमाको दायरामा

आएको जनसंख्यामा पनि वृद्धि भएको देखिन्छ । वैदेशिक रोजगार बीमा बाहेक आ.व. २०७८/७९ मा ३८.४४ प्रतिशत जनसंख्या बीमाको दायरामा आएको देखिन्छ भने आ.व. २०७९/८० मा सो जनसंख्या बढेर ३९.०३ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ । वैदेशिक रोजगार बीमा सहित हेर्ने हो भने यो जनसंख्या ४१.३९ प्रतिशतबाट बढेर ४४.३८ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ । बीमा घनत्वमा पनि वृद्धि भएको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा प्रतिव्यक्ति कूल रु. ५,८९२.९९ बाट १.९६ प्रतिशत वृद्धि भएर आ.व. २०७९/८० मा कूल बीमामा प्रतिव्यक्ति रु ६,००८.२७ खर्च भएको देखिन्छ ।

आ.व. २०७८/७९ को तुलनामा आ.व. २०७९/८० मा जीवन तर्फ २०.२९ प्रतिशत तथा निर्जीवन तर्फ १०.३२ प्रतिशत वृद्धि हुँदा कूल बीमा क्षेत्रबाट भएको लगानीमा १९.२६ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । यसरी आ.व. २०७८/७९ मा रु. ५ खर्ब २७ अर्ब ३७ करोड लगानी भएको देखिन्छ भने आ.व. २०७९/८० मा सो रकम बढेर रु. ६ खर्ब २८ अर्ब ९६ करोड पुगेको देखिन्छ ।

कूल बीमाशुल्क संकलनमा आएको वृद्धि सँगै दावीको संख्या र दावी भुक्तानीमा पनि वृद्धि भएको देखिन्छ । जीवन बीमातर्फ कूल दावी संख्या ५.७४ प्रतिशतले बढ्दा निर्जीवन तर्फ भने १०.१७ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ । त्यस्तै कूल दावी भुक्तानी रकममा पनि क्रमशः जीवन र निर्जीवन तर्फ १२.२५ प्रतिशत र २३.५२ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. १३

आ.व. २०७९/८० मा नेपाली बीमा बजारका केही मूलभूत सुचाङ्क

सुचाङ्क	विवरण	२०७८/७९	२०७९/८०	परिवर्तन(%)
कूल बीमाशुल्क संकलन (रु करोडमा)	जीवन बीमाशुल्क	१३,८६४	१४,२५७	२.८४
	निर्जीवन बीमाशुल्क	३,९१७	४,०३४	२.९८
	जम्मा	१७,७८१	१८,२९१	२.८७
जीवन बीमाको दायरामा आएको जनसंख्या (प्रतिशत)	वैदेशिक रोजगार बीमा बाहेक	३८.४४	३९.०३	
	वैदेशिक रोजगार बीमा सहित	४१.३९	४४.३८	
बीमा घनत्व	जीवन	४,५९४.८३	४,६८३.२६	१.९२
	निर्जीवन	१,२९८.१७	१,३२५.०१	२.०७
	जम्मा	५,८९२.९९	६,००८.२७	१.९६
कूल लगानी	जीवन (रु करोड)*	४७,३१६	५६,९१६	२०.२९
	निर्जीवन(रु करोडमा)**	५,४२०	५,९७९	१०.३२
	जम्मा	५२,७३७	६२,८९६	१९.२६
जीवन बीमा दावी (रु करोडमा)	कूल दावी भुक्तानी (संख्या)	२,४०,९६८	२,५४,७९८	५.७४
	कूल दावी भुक्तानी (रु करोडमा)	५,२५४	५,८९८	१२.२५
निर्जीवन बीमा दावी (रु करोडमा)	कूल दावी भुक्तानी (संख्या)	१,४७,५१९	१,६२,५२४	१०.१७
	कूल दावी भुक्तानी (रु करोडमा)	१,९०७	२,३५२	२३.५२

* आ.व. २०७९/८० को जीवन बीमकको लगानीमा लघु जीवन बीमाको लगानी समावेश

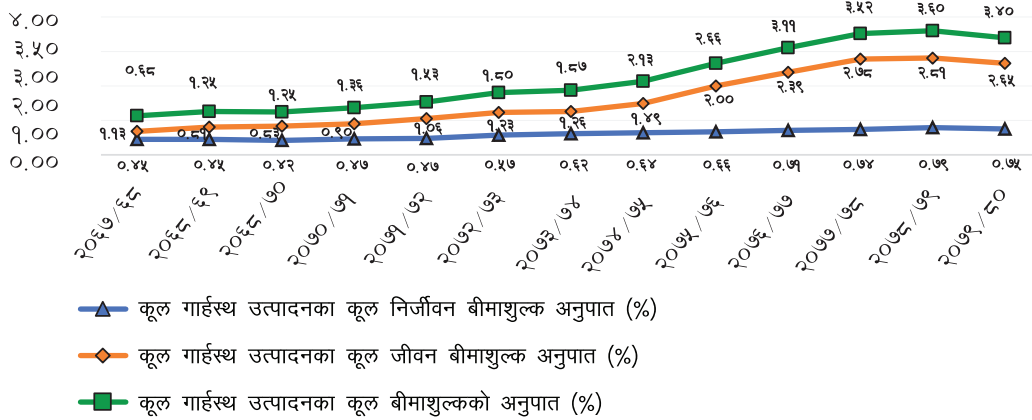
** निर्जीवन बीमाको लगानीमा पुनर्बीमकको लगानी समावेश र आ.व. २०७९/८० मा लघु निर्जीवन बीमकको लगानी समावेश

३.४ कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको अनुपात

बीमा क्षेत्रको कूल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्य) को आधारमा बीमाशुल्कको अनुपातमा क्रमिक रुपमा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ। आ.व. २०६८/६९ मा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको अनुपात १.२५ प्रतिशत मात्र रहेको देखिन्छ। यो क्रमिक रुपमा वृद्धि हुँदै आ.व. २०७८/७९ मा ३.६० प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व. २०७९/८० मा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको अनुपात घटेर ३.४० प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। कूल जीवन तथा निर्जीवन बीमाशुल्कको पनि कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा अनुपात क्रमिक रुपमा वृद्धि भई आ.व. २०७९/८० मा थोरै घटेको देखिन्छ। यसको विस्तृत विवरण तलको लेखामा प्रस्तुत गरीएको छ।

लेखाचित्र नं. २

कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको अनुपात

*आ.व. २०७८/७९ र २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरीक्षण नभएको

३.५ बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारी

आ.व. २०७८/७९ मा १२,०३१ जनाले बीमा क्षेत्रबाट प्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका थिए भने आ.व. ७९/८० मा ११,४९६ प्रत्यक्ष रुपमा बीमा क्षेत्रमा संलग्न भएको देखिन्छ जुन अगिल्लो आ.व. को तुलनामा ४.४५ प्रतिशतले कमी हो। यस आ.व. मा बीमकहरु गाभने र गाभिने प्रक्रियामा संलग्न भएको कारण यो कमी आएको हुन सक्छ।

बीमा व्यवसायमा बीमा मध्यस्थकर्ताको पनि महत्वपूर्ण भुमिका रहन्छ। बीमा अभिकर्ता र बीमा सभेयर बीमा व्यवसायमा प्रमुख मध्यस्थकर्ता हुन्। आ.व. २०७८/७९ मा २,९६,४०३ जना बीमा अभिकर्ताहरु बीमा व्यवसायमा संलग्न थिए भने सो संख्या ६.३३ प्रतिशतले कमी भएर आ.व. २०७९/८० मा २,७७,६२६ जना पुगेको देखिन्छ। त्यस्तै आ.व. २०७८/७९ मा १,२४० जना बीमा सभेयर बीमा व्यवसायमा संलग्न थिए भने सो संख्या १.८५ प्रतिशतले कमी भएर आ.व. २०७९/८० मा १,२१७ जना पुगेको देखिन्छ।

तालिका नं. १४

बीमा व्यवसायले प्रदान गरेको रोजगारी

विवरण	२०७८/७९	२०७९/८०	परिवर्तन
*बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको प्रत्यक्ष रोजगारी	१२,०३१	११,४९६	-४.४५
बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा अभिकर्ताहरुको संख्या	२,९६,४०३	२,७७,६२६	-६.३३
बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा सभेयरहरुको संख्या	१,२४०	१,२१७	-१.८५

*सम्पूर्ण बीमक र नेपाल बीमा प्राधिकरणका कर्मचारीहरु संलग्न

जीवन बीमा बजार

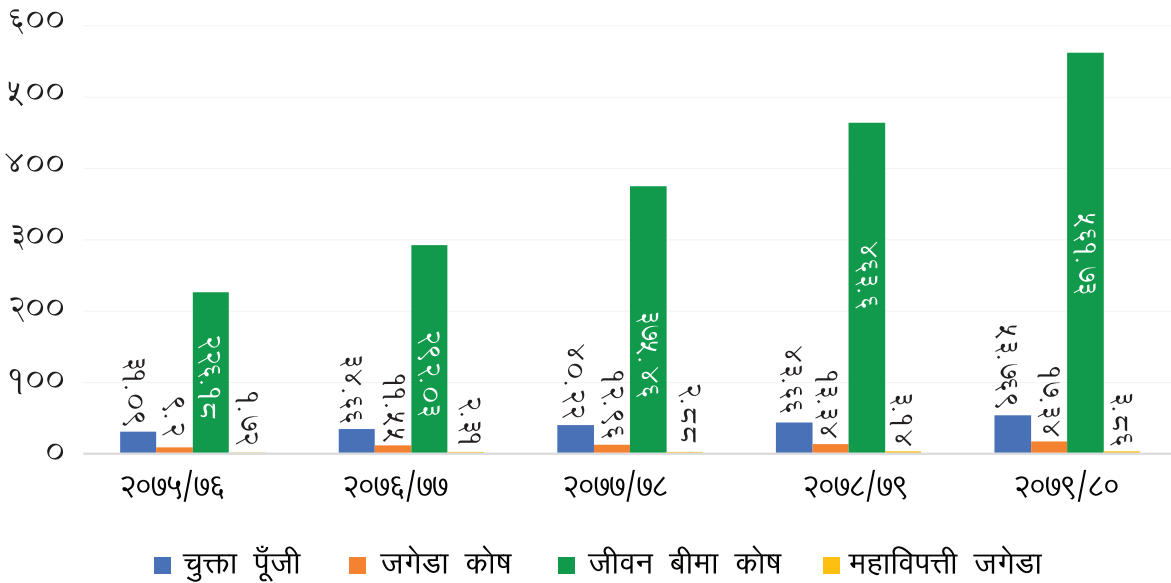
४.१ जीवन बीमा कम्पनीहरूको चुक्ता पूँजी तथा कोष

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको जोखिम बहन क्षमता बढाउन प्राधिकरणले जीवन बीमकहरूको चुक्ता पूँजी रु. दुई अर्बबाट बढाएर रु. पाँच अर्ब कायम गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ । यसरी कायम चुक्ता पूँजी पुर्याउन केहि बीमकहरू मर्जेरमा गए भने केहीले प्राथमिक शेयर जारी गरेका छन् । जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको चुक्ता पूँजी, जगेडा कोष, जीवन बीमा कोष तथा महाविपत्ती जगेडा कोष समेत क्रमशः वृद्धि हुँदै गईरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको चुक्ता पूँजी, जगेडा कोष, जीवन बीमा कोषमा तथा महाविपत्ती जगेडा कोष क्रमशः रु. ३१ अर्ब ९ करोड, रु. ९ अर्ब २० करोड, रु.२ खर्ब २६ अर्ब १८ करोड र रु. १ अर्ब ७२ करोड रहेको थियो । त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा उक्त रकम क्रमशः रु. ३४ अर्ब ६६ करोड, रु. ११ अर्ब ५५ करोड, रु.२ खर्ब ९२ अर्ब २ करोड र रु.२ अर्ब ३१ करोड रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा उक्त रकम क्रमशः रु. ४० अर्ब २२ करोड, रु. १२ अर्ब ९६ करोड, रु.३ खर्ब ७५ अर्ब ४६ करोड र रु.२ अर्ब ८८ करोड रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा सो रकम वृद्धि भएर क्रमशः रु. ४३ अर्ब ६६ करोड, रु. १३ अर्ब ३४ करोड, रु.४ खर्ब ६३ अर्ब ६० करोड र रु.३ अर्ब १४ करोड रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७९/८० मा उक्त रकम क्रमशः रु. ५३ अर्ब ७६ करोड, रु. १७ अर्ब ३४ करोड, रु.५ खर्ब ६१ अर्ब ७३ करोड र रु.३ अर्ब ८६ करोड रहेको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची ५ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. ३

जीवन बीमकहरूको पूँजी तथा कोष

(रु. अर्बमा)

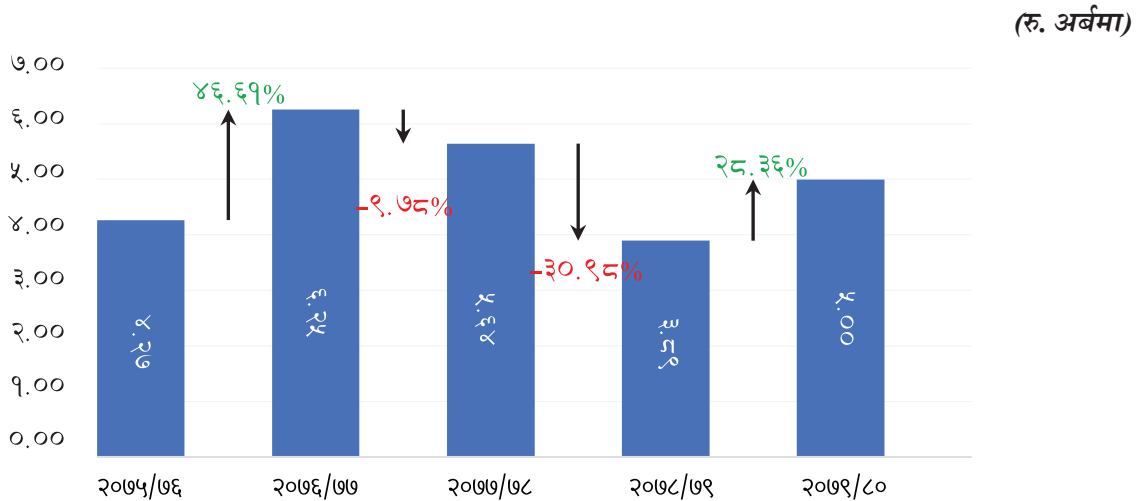
*आ.व. २०७८/७९ र २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको

** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरिक्षण नभएको

४.२ जीवन बीमा कम्पनीहरूको खुद नाफा

जीवन बीमकहरूले आर्जन गरेको नाफामा धेरै उतारचढाव भएको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा जीवन बीमकहरूले रु. ४ अर्ब २७ करोड नाफा गरेको देखिन्छ । यो रकम आ.व. २०७६/७७ मा ४६.६१ प्रतिशतले वृद्धि हुँदा नाफा रु. ६ अर्ब २५ करोड पुगेको देखिन्छ । यसरी बढेको नाफा आ.व. २०७७/७८ मा भने ९.७८ प्रतिशत ऋणात्मक हुँदा घटेर रु. ५ अर्ब ६४ करोड पुगेको देखिन्छ । यो क्रम कायम हुँदै आ.व. २०७८/७९ मा भने अधिक ३०.९८ प्रतिशत ऋणात्मक हुँदा जम्मा रु. ३ अर्ब ८९ करोड पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७९/८० मा भने अर्थतन्त्रमा केही सुधार हुदा जीवन बीमकहरूको नाफा आर्जनमा सुधार भई २८.३६ प्रतिशतले वृद्धि हुदा खुद नाफा करिब रु. ५ अर्ब पुगेको देखिन्छ । केही जीवन बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९ र २०७९/८० को बीमाङ्किय मूल्याङ्कन नभईसकेको हुदा नाफामा फेरबदल हुन सक्ने देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची ६ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. ४
जीवन बीमकहरूको खुद नाफा

*आ.व. २०७८/७९ र २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको

** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० बाट लेखपरिक्षण नभएको

४.३ जीवन बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क

जीवन बीमकहरूको कूल बीमाशुल्क संकलन क्रमिक रुपमा बढ्दै गएको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा जीवन बीमकहरूले कूल बीमाशुल्क रु. ७७ अर्ब ७ करोड संकलन गरेको देखिन्छ । यो रकम आ.व. २०७९/८० सम्म आइपुग्दा बढेर रु. १ खर्ब ४२ अर्ब पुगेको देखिन्छ । नविकरण बीमाशुल्क पनि क्रमिक रुपमा वृद्धि नै हुँदै आएको देखिन्छ । नविकरण बीमाशुल्क आ.व. २०७५/७६ मा रु. ४१ अर्ब २७ करोड संकलन भएको देखिन्छ जुन आ.व. २०७९/८० सम्म आइपुग्दा रु. १ खर्ब ११ अर्ब ३४ करोड पुगेको देखिन्छ । प्रथम बीमाशुल्क भने आ.व. २०७५/७६ देखि २०७६/७७ मा रु. ३५ अर्ब ८१ करोड देखि बढेर रु. ४१ अर्ब १५ करोड र आ.व. २०७७/७८ मा रु. ४९ अर्ब ६१ करोड देखिन्छ जुन पून आ.व. २०७८/७९ मा थोरै घटेर रु. ४१ अर्ब ४५ करोड देखियो । यस आ.व. मा पनि प्रथम बीमाशुल्क घटेर रु. ३१ अर्ब २४ करोड देखिन्छ तर नविकरण बीमाशुल्कमा भएको वृद्धिले गर्दा कूलबीमाशुल्क भने बढेको नै देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची ७ र ८ मा रहेको छ)

तालिका नं. १५

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले संकलन गरेको बीमाशुल्क

(रु. अर्बमा)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
प्रथम बीमाशुल्क	३५.८१	४१.१५	४९.६१	४१.४५	३१.२४
नविकरण बीमाशुल्क	४१.२७	५७.९७	७१.५३	९७.१९	१११.३४
कूल बीमाशुल्क	७७.०७	९९.१२	१२१.१४	१३८.६४	१४२.५७

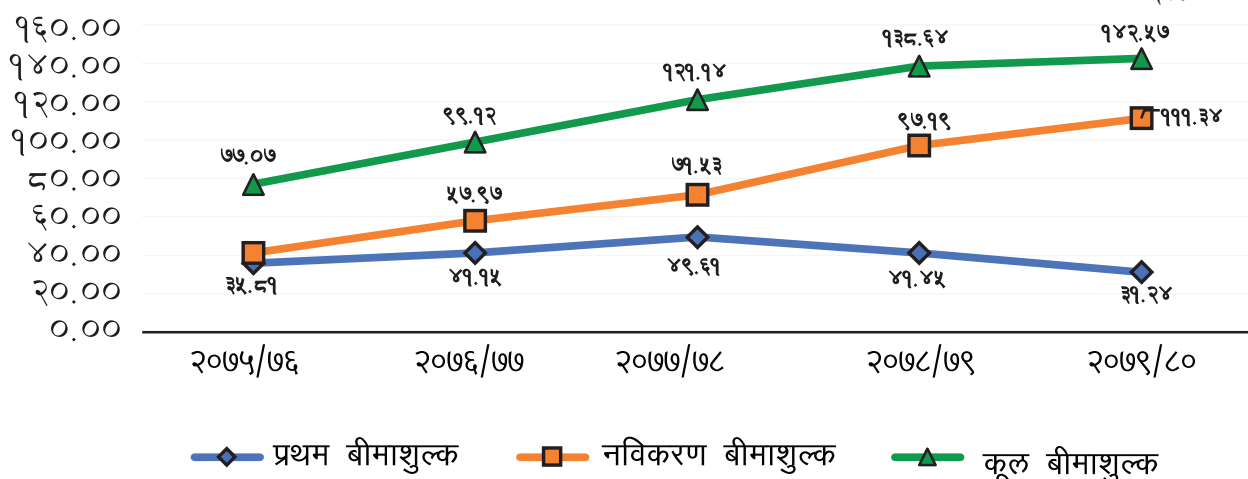
*आ.व. २०७८/७९ र २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरीक्षण नभएको

** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरीक्षण नभएको

लेखाचित्र नं. ५

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले संकलन गरेको बीमाशुल्क

(रु. अर्बमा)

*आ.व. २०७८/७९ र २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरीक्षण नभएको

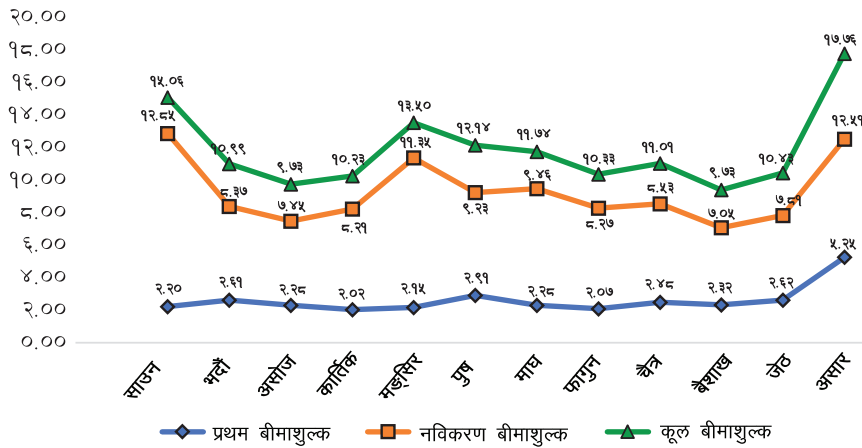
** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरीक्षण नभएको

आ.व. २०७९/८० को बीमाशुल्क संकलनलाई मासिक विभाजन गरी हेर्ने हो भने आ.व. को सुरुवात र अन्त्यमा धेरै कारोबार भएको देखिन्छ। आ.व. को सुरुमा साउन महिनामा रु. १५ अर्ब ६ करोड कूल बीमाशुल्क संकलन देखिन्छ त्यसै आ.व. को अन्त्य, असार महिनामा उच्च रु. १७ अर्ब ७६ करोड कूल बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। आसोज (रु. ९ अर्ब ७३ करोड) महिना र वैशाख (९ अर्ब ३७ करोड) महिनामा अरु महिनाको तुलनामा तुलनात्मक रुपमा कम बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। जीवन बीमकहरुले आ.व. २०७९/८० मा मासिक रुपमा संकलन गरेको प्रथम बीमाशुल्क, नविकरण बीमाशुल्क र कूल बीमाशुल्क तल लेखाचित्र नं. ६ मा देखाइएको छ।

लेखाचित्र नं. ६

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०७९/८० मा संकलन गरेको मासिक बीमाशुल्क

(रु. अर्बमा)

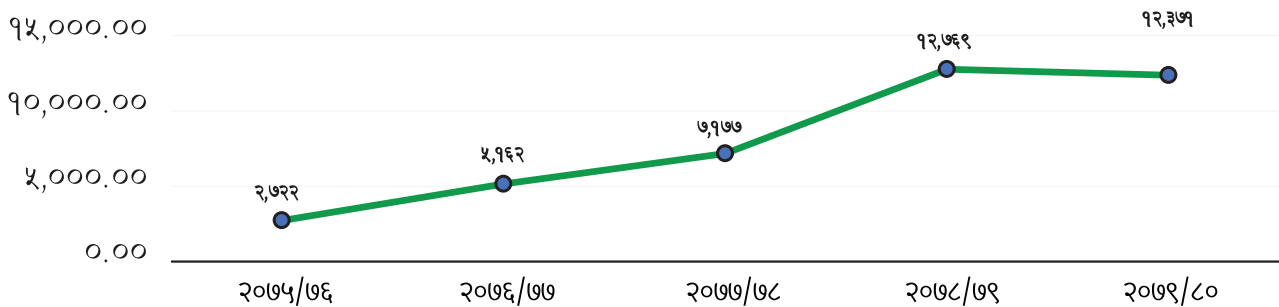
४.४ जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या

जीवन बीमकहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या, व्यवसाय वृद्धि भए अनुरूप बढ्दै गएको देखिन्छ। जारी बीमालेख र कूल सक्रिय बीमालेख संख्या पनि क्रमिक रुपमा बढ्दै नै गएको देखिन्छ। आ.व. २०७५/७६ मा २७ लाख २२ हजार बीमालेख जारी भएको देखिन्छ। यो सङ्ख्या आ.व. २०७८/७९ मा उच्चतम १ करोड २७ लाख ६९ हजार देखिन्छ। आ.व. २०७९/८० मा भने अघिल्लो आ.व.को तुलनामा जारी बीमालेख संख्यामा थोरै कमी आएको देखिन्छ। आ.व. २०७९/८०मा जारी बीमालेखको सङ्ख्यामा थोरै कमी आई १ करोड २३ लाख ७९ हजार रहेको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची ९ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. ७

जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या

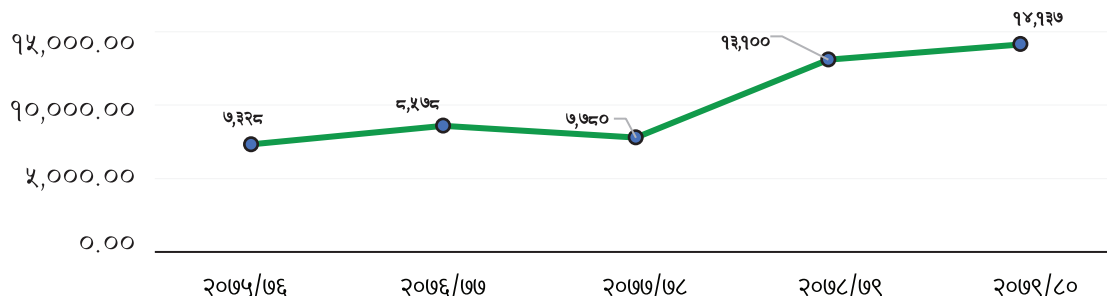
(हजारमा)

जीवन बीमकहरुले जारी गरेको बीमालेख संख्या वृद्धि भए अनुरूपनै सक्रिय बीमालेख सङ्ख्या पनि बढ्दै गएको देखिन्छ। आ.व. २०७५/७६ मा ७३ लाख २८ हजार सक्रिय बीमालेख देखिन्छ। यो सङ्ख्या आ.व. २०७६/७७ मा वृद्धि भई ८५ लाख ७८ हजार सक्रिय बीमालेख देखिन्छ। आ.व. २०७७/७८ मा ७७ लाख ८० हजार रहेको सक्रिय बीमालेख संख्या बढेर आ.व. २०७८/७९ मा १ करोड ३१ लाख देखिन्छ। आ.व. २०७९/८० मा पनि बढ्ने क्रम जारी राख्दै सक्रिय बीमालेखको सङ्ख्या १ करोड ४१ लाख ३७ हजार कायम रहेको देखिन्छ। यसको विवरण तल लेखाचित्र नं. ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

लेखाचित्र नं. ८
जीवन बीमा कम्पनीहरूको कूल सक्रिय बीमालेख संख्या

(हजारमा)

४.५ जीवन बीमा दावी भुक्तानी

जीवन बीमा कम्पनीहरूमा परेका दावी भुक्तानीको संख्या बढ्दै गएको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा दावीको संख्या १,०६,२३९ रहेको देखिन्छ । यो संख्या वृद्धि भएर आ.व. २०७९/८० सम्म आइपुग्दा सो संख्या २,५४,७९८ भएको देखिन्छ । यसरी दावी संख्या सँगै कूल दावी भुक्तानी पनि बढ्दै गएको छ । आ.व. २०७५/७६ मा रु. २१ अर्ब ४७ करोड कूल दावी भुक्तानी भएको देखिन्छ र यो वृद्धि हुँदै आ.व. २०७९/८० मा रु. ५८ अर्ब ९८ करोड कूल भुक्तानी देखिन्छ । भुक्तानी हुन बाँकी संख्या आ.व. ७८/७९ मा अधिक ६२,८०६ देखिन्छ भने आ.व. २०७९/८० मा यो संख्यामा सुधार आएर कम भई सो संख्या २०,७९३ मा झरेको देखिन्छ । यसरी कम भएको भुक्तानी हुन बाकी संख्या सँगै भुक्तानी हुन बाकी दावी रकममा पनि सुधार भई आ.व. २०७८/७९ मा रु ६ अर्ब ४० करोड रहेको आ.व. २०७९/८० मा भुक्तानी हुन बाकी रकम रु.१ अर्ब २२ करोडमा झरेको देखिन्छ ।)

तालिका नं. १६
जीवन बीमा दावी भुक्तानी

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
दावी भुक्तानी संख्या	-	१,०६,२३९	१,३६,४६४	२,४०,९६८	२,५४,७९८
कूल दावी भुक्तानी रकम (रु अर्बमा)	२१.४७	२२.३३	३६.३६	५०.२०	५८.९८
भुक्तानी हुन बाकी दावी संख्या		५६८	२२,४२५	६२,८०६	२०,७९३
भुक्तानी हुन बाकी दावी रकम (रु अर्बमा)		२.९७	४.२६	६.४०	१.२२

*आ.व. २०७८/७९ र २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको
** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० बाट लेखपरिक्षण नभएको

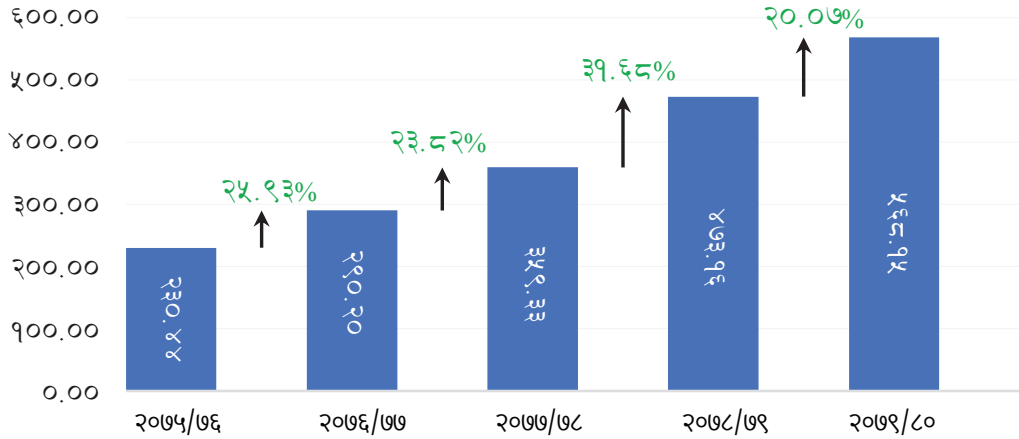
४.६ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूबाट भएको लगानी

बीमा व्यवसायको बिस्तारसँगै जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूबाट भएको लगानी वार्षिक रुपमा वृद्धि हुँदै आएको छ । आ.व. २०७५/७६ मा जीवन बीमकहरूबाट रु. २ खर्ब ३० अर्ब ४४ करोड लगानी भएको देखिन्छ । यो रकम आ.व. २०७६/७७, आ.व. २०७७/७८ र आ.व. २०७८/७९ मा क्रमश रु. २ खर्ब ९० अर्ब २० करोड, ३ खर्ब ५९ अर्ब ३३ करोड र रु.४ खर्ब ७३ अर्ब ९६ करोड देखिन्छ । लगानी रकम बढ्दै जादा आ.व. २०७९/८० मा २०.०७ प्रतिशतले बढेर रु.५ खर्ब ६८ अर्ब १५ करोड पुगेको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची १० र ११ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. ९

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी

(रु. अर्बमा)

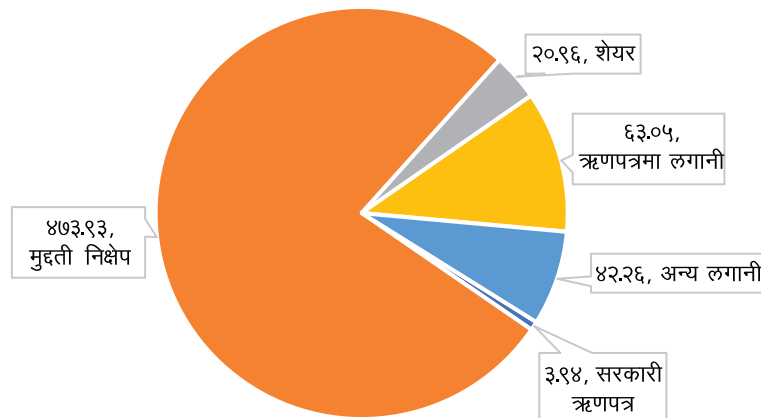
*आ.व. २०७८/७९ र २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको
** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरिक्षण नभएकोभाग

आ.व. २०७९/८० मा जीवन बीमा कम्पनीहरुबाट भएको लगानी जम्मा रु. ५ खर्ब ६८ अर्ब १५ करोड देखिन्छ । जस मध्ये सबैभन्दा धेरै(करिब ७७ प्रतिशत) रु. ४ खर्ब ३७ अर्ब ९३ करोड बराबरको लगानी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती खातामा भएको देखिन्छ भने रु. ६३ अर्ब ०५ करोड बराबरको (करिब ११ प्रतिशत) लगानी अग्राधिकार शेयर र ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ । त्यसैगरी रु. २० अर्ब ९६ करोडको (करिब ४ प्रतिशत) लगानी साधारण शेयरमा भएको देखिन्छ । जम्मा लगानीमा न्यून (करिब १ प्रतिशत) रु. ३ अर्ब ९४ करोड बराबरको लगानी नेपाल सरकारको बचतपत्र तथा ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ भने बाँकी रहेको रु. ४२ अर्ब २६ करोडको (करिब ७ प्रतिशत) लगानी अन्य क्षेत्रमा भएको देखिन्छ । यस आ.व.मा जीवन बीमकहरुले गरेको लगानीको क्षेत्रगत विवरण लेखाचित्र नं. १० मा प्रस्तुत गरीएको छ ।

लेखाचित्र नं. १०

आ.व. २०७९/८०मा जीवन बीमकहरुले गरेको क्षेत्रगत लगानी विवरण

(रु. अर्बमा)

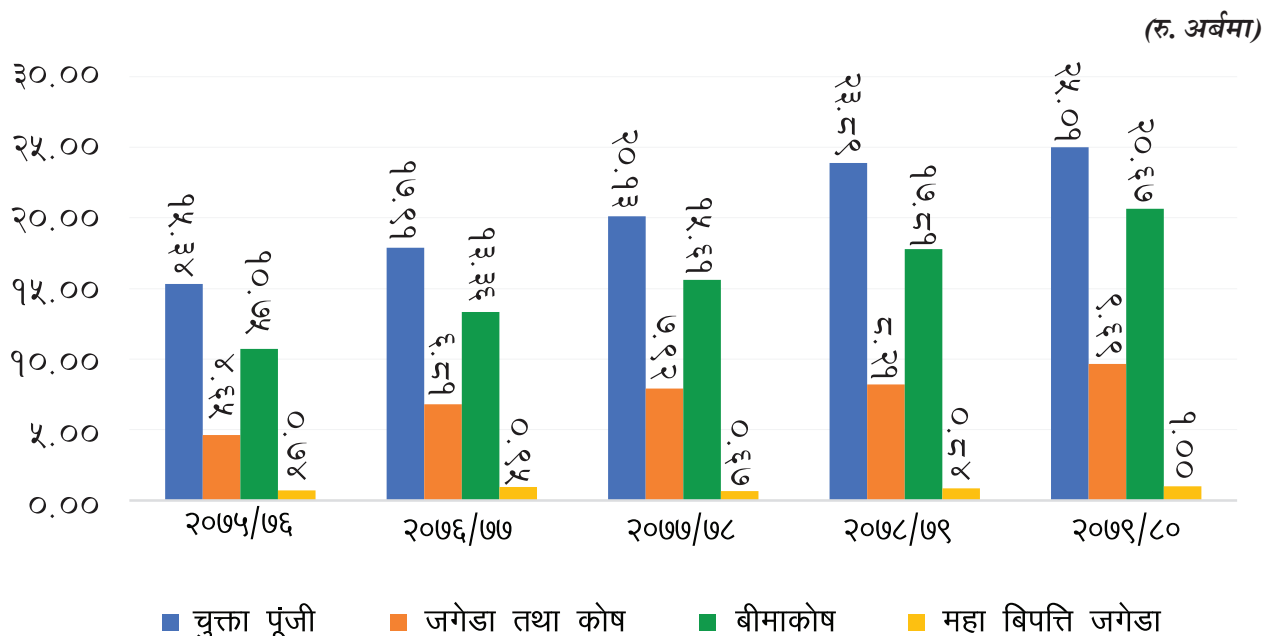
निर्जीवन बीमा बजार

५.१ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको चुक्ता पूँजी तथा कोष

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको जोखिम बहन क्षमता बढाउन प्राधिकरणले निर्जीवन बीमकहरूको चुक्ता पूँजी रु. एक अर्बबाट बढाएर रु. दुई अर्ब पचास करोड कायम गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ । यसरी कायम चुक्ता पूँजी पुर्याउन केहि बीमकहरू मर्जेरमा गए भने केहीले प्राथमिक शेयर जारी गरेका छन् । निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको चुक्ता पूँजी, जगेडा कोष, बीमा कोष तथा महाविपत्ती जगेडा समेत क्रमशः वृद्धि हुँदै गईरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा निर्जीवन बीमकहरूको चुक्ता पूँजी, जगेडा कोष, बीमा कोष तथा महाविपत्ती जगेडा क्रमशः रु. १५ अर्ब ३४ करोड, रु. ४ अर्ब ६५ करोड, रु.१० अर्ब ७५ करोड र रु. ७४ करोड रहेको थियो । त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा उक्त रकम क्रमशः रु. १७ अर्ब ९१ करोड, रु. ६ अर्ब ८१ करोड, रु.१३ अर्ब ३६ करोड र रु.९५ करोड रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा उक्त रकम क्रमशः रु. २० अर्ब १३ करोड, रु. ७ अर्ब ९२ करोड, रु.१५ अर्ब ६१ करोड र रु. ६७ करोड रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा सो रकम वृद्धि भएर क्रमशः रु. २३ अर्ब ८९ करोड, रु. ८ अर्ब २१ करोड, रु.१७ अर्ब ८१ करोड र रु. ८४ करोड रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७९/८० मा उक्त रकम क्रमशः रु. २५ अर्ब १ करोड, रु. ९ अर्ब ६९ करोड, रु.२० अर्ब ६७ करोड र रु.१अर्ब रहेको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची १२ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. ११

निर्जीवन बीमकहरूको पूँजी तथा कोष

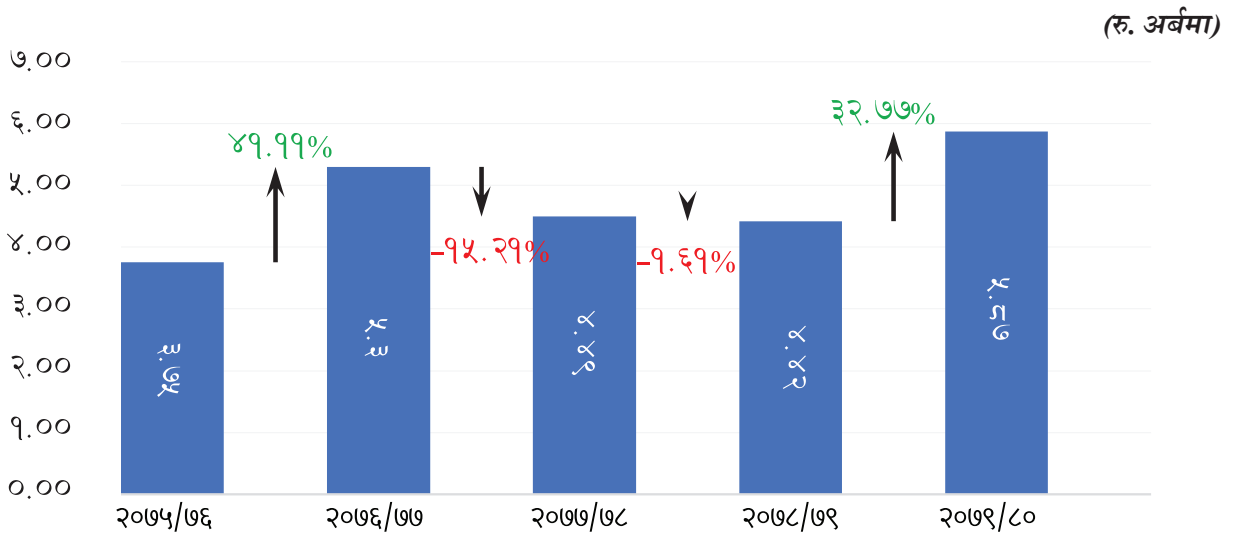
*आ.व. २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरीक्षण नभएको

** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखपरीक्षण नभएको

५.२ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको खुद नाफा

निर्जीवन बीमकहरूले आर्जन गरेको नाफामा उतार चढाव भएको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा निर्जीवन बीमकहरूले रु. ३ अर्ब ७५ करोड नाफा गरेको देखिन्छ । यो रकम आ.व. २०७६/७७ मा ४१.११ प्रतिशतले वृद्धि हुँदा नाफा रु. ५ अर्ब ३० करोड पुगेको देखिन्छ । यसरी बढेको नाफा आ.व. २०७७/७८ मा भने १५.२१ प्रतिशत ऋणात्मक हुँदा घटेर रु. ४ अर्ब ४९ करोड पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा १.६१ प्रतिशतले कम हुँदा नाफा रु. ४ अर्ब ४२ करोड पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७९/८० मा भने अर्थतन्त्रमा सुधार हुदा निर्जीवन बीमकहरूको नाफा आर्जनमा सुधार भई ३२.७७ प्रतिशतले वृद्धि हुदा खुद नाफा रु. ५ अर्ब ८७ करोड पुगेको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची १३ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १२
निर्जीवन बीमकहरूले आर्जन गरेको खुद नाफा

*आ.व. २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको
** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

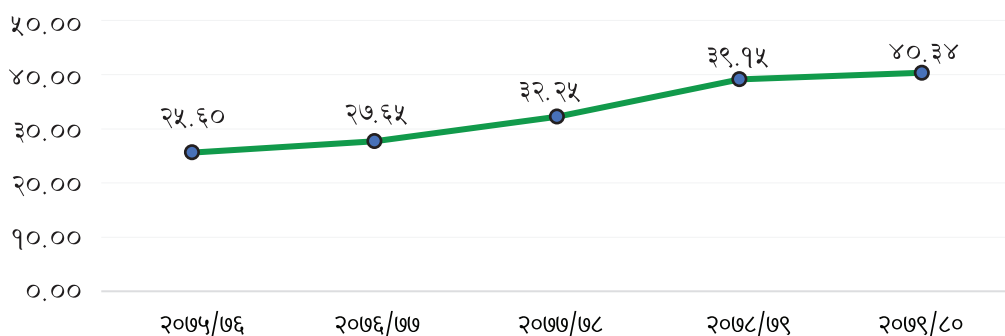
५.३ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क

निर्जीवन बीमा व्यवसाय बाट संकलन हुने कूल बीमाशुल्क वृद्धि हुदै गईरहेको छ । आ.व. २०७५/७६ मा रु. २५ अर्ब ६० करोड कूल बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ । यो रकम क्रमश बढ्दै आ.व. २०७६/७७, आ.व. २०७७/७८, आ.व. २०७८/७९ मा क्रमशः रु. २७ अर्ब ६५ करोड, रु. ३२ अर्ब २५ करोड र रु.३९ अर्ब १५ करोड हुदै आ.व. २०७९/८० सम्म आईपुग्दा रु. ४० अर्ब ३४ करोड कूल बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ ।(थप विवरण अनुसूची १५ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १३

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क

(रु.अर्बमा)

*आ.व. २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरीक्षण नभएको

** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखपरीक्षण नभएको

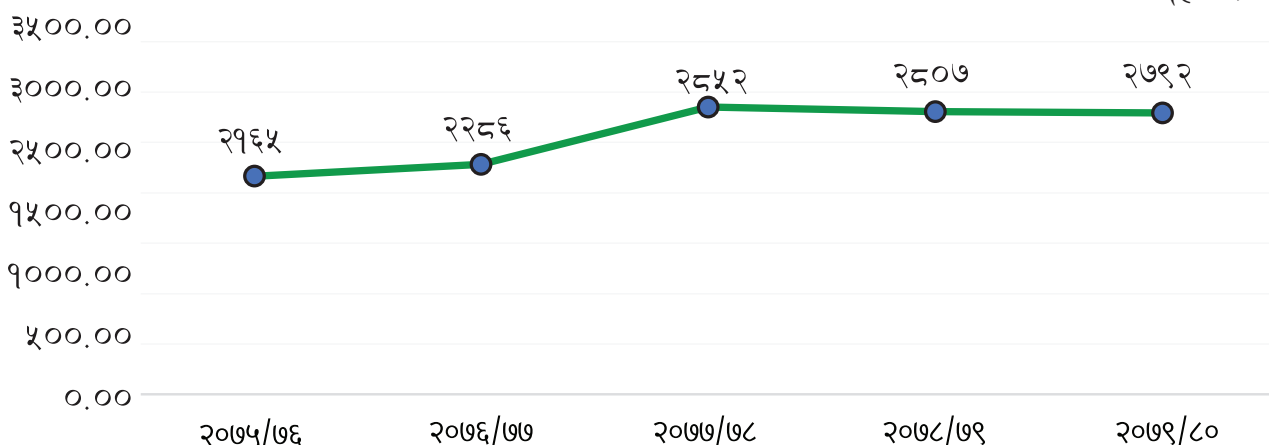
५.४ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले जारी गरेको बीमालेख संख्या

निर्जीवन बीमा व्यवसायले जारी गरेको बीमालेख संख्या पनि क्रमिक रूपमा आ.व. २०७७/७८ सम्म वृद्धि हुदै गएको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा २१ लाख ६५ हजार बीमालेख जारी भएको देखिन्छ । यसरी आ.व. २०७६/७७मा २२ लाख ८६ हजार र आ.व. २०७७/७८ अहिलेसम्मकै उच्च २८ लाख ५२ हजार बीमालेख जारी भएको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा भने यो संख्या थोरै कम भएर २८ लाख ७ हजार बीमालेख जारी गरेको देखिन्छ । आ.व. २०७९/८० मा पनि निर्जीवन बीमकहरूले जारी गरेको बीमालेख संख्यामा कमी भएर २७ लाख ९२ हजार बीमालेख जारी भएको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची १६ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १४

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले जारी गरेको बीमालेख संख्या

(हजारमा)

५.५ निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी

तालिका नं. १७
निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
दावी भुक्तानी संख्या	८१,७३६	८६,६२१	१,४६,९३१	१,४७,५१९	१,६२,५२४
कूल दावी भुक्तानी रकम (रु. अर्बमा)	१४.२३	१२.००	१७.५४	२०.८४	२३.५२
भुक्तानी हुन बाकी दावी संख्या	३५,६००	३६,४७१	९५,३५०	१,०६,३४९	९२,८६९
भुक्तानी हुन बाकी दावी रकम (रु. अर्बमा)	११.२४	११.१६	२९.३५	२२.७५	३२.३२

* २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरीक्षण नभएको

** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखपरीक्षण नभएको

निर्जीवन बीमा व्यवसायमा पनि बीमा दावी संख्या क्रमिक रूपमा वृद्धि हुदै गइरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा ८१,७३६ दावी परेको देखिन्छ, जुन आ.व. २०७६/७७, आ.व. २०७७/७८ र आ.व. २०७८/७९ मा क्रमश ८६,६२१ ; १,४६,९३१ र १,४७,५१९ हुँदै २०७९/८० मा बढेर १,६२,५२४ पुगेको छ । यसरी दावी संख्याको वृद्धिसँगै कूल दावी भुक्तानी रकम पनि वृद्धि हुदै गएको छ । आ.व. २०७५/७६ मा रु. १४ अर्ब २३ करोड कूल दावी भुक्तान भएको देखिन्छ । यो रकम बढ्दै जादा आ.व. २०७९/८० मा कूल दावी भुक्तानी रकम रु. २३ अर्ब ५२ करोड रहेको देखिन्छ जुन आ.व. २०७८/७९ मा रु. २० अर्ब ८४ करोड रहेको देखिन्छ । निर्जीवन बीमा व्यवसायमा भुक्तानी हुन बाकी दावी रकम तुलनात्मक रूपमा भुक्तानी गरेको दावी भन्दा धेरै देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ र आ.व. २०७६/७७ मा त्यो वर्ष भुक्तानी गरेको कूल दावी रकम भन्दा भुक्तानी हुन बाकि रकम कम देखिन्छ । पछिल्ला पाँच आ.व.मा आ.व.२०७५/७६ बाहेक अरु आ.व. मा भुक्तानी भएको कूल दावी भन्दा भुक्तानी हुन बाँकी दावी रकम धेरै देखिन्छ । २०७९/८० मा कूल दावी २३ अर्ब ५२ करोड थियो भने भुक्तानी हुन बाकि दावी रकम रु. ३२ अर्ब ३२ करोड देखिन्छ ।)

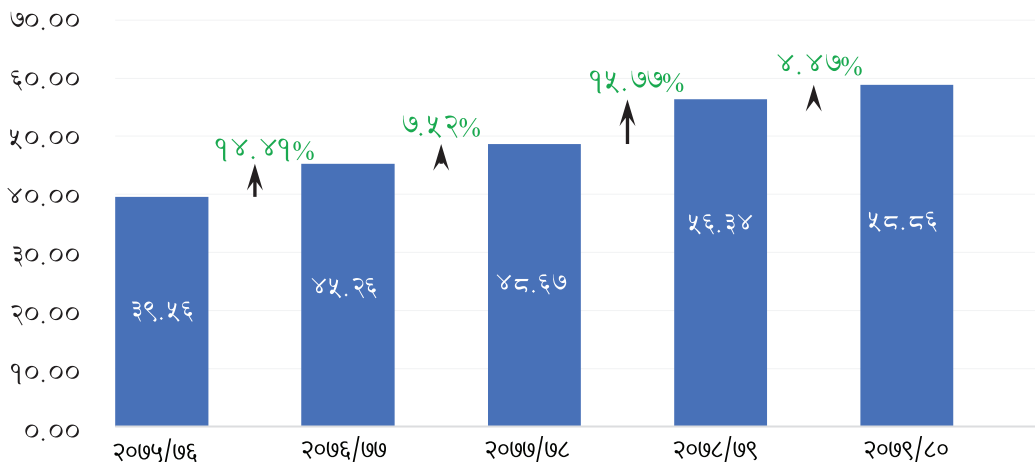
५.६ निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी

बीमा व्यवसायको बिस्तारसँगै निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुबाट भएको लगानी पनि वार्षिक रूपमा वृद्धि हुदै आएको छ । आ.व. २०७५/७६ मा निर्जीवन बीमकहरुबाट रु. ३९ अर्ब ५३ करोड लगानी भएको देखिन्छ । यो रकम आ.व. २०७६/७७, आ.व. २०७७/७८ र आ.व. २०७८/७९ मा क्रमश १४.४१ प्रतिशत, ७.५२ प्रतिशत र १५.७७ प्रतिशतले वृद्धि भएर रु. ४५ अर्ब २६ करोड, रु. ४८ अर्ब ६७ करोड र रु. ५३ अर्ब ३४ करोड पुगेको देखिन्छ । लगानी रकम बढ्दै जादा आ.व. २०७९/८० मा ४.४७ प्रतिशतले बढेर रु. ५८ अर्ब ८६ करोड पुगेको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची १७ र १८ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १५

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूबाट भएको लगानी

(रु. अर्बमा)

*आ.व. २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरिक्षण नभएको

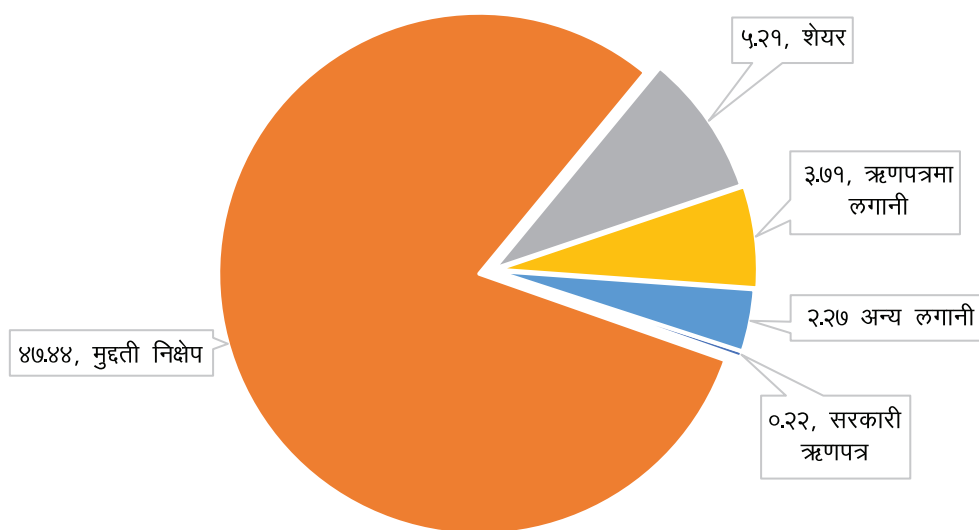
** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

आ.व. २०७९/८० मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट भएको जम्मा लगानी रु. ५८ अर्ब ८६ करोड मध्ये रु. ४७ अर्ब ४४ करोड लगानी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती खातामा भएको देखिन्छ भने रु. ३ अर्ब ७२ करोड बराबरको लगानी ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ। त्यसैगरी रु. ५ अर्ब २१ करोड बराबरको लगानी शेयरमा, रु. २ अर्ब २७ करोड बराबरको लगानी अन्य क्षेत्रमा भएको देखिन्छ भने रु. २२ करोड बराबरको रकम नेपाल सरकारको बचतपत्र तथा ऋणपत्रमा लगानी गरेको देखिन्छ। यसको प्रस्तुति लेखा नं १६ मा गरिएको छ।

लेखाचित्र नं. १६

आ.व. २०७९/८०मा निर्जीवन बीमकहरूले गरेको क्षेत्रगत लगानी विवरण

(रु. अर्बमा)

भाग-६

लघुबीमा बजार

६.१ लघु बीमकहरूको स्थापना

न्यून आय भएका वर्ग र पिछडिएका क्षेत्रलाई लक्षित गरी बीमाको दायरामा ल्याउने सरकारको निति अनुसार लघुबीमा व्यवसाय गर्न हरेक प्रदेशमा एक-एक गरी सातवटा लघुबीमा कम्पनी स्थापनाका लागि प्राधिकरणले सैद्धान्तिक स्विकृति प्रदान गरेको छ । स्विकृति प्राप्त गर्ने कम्पनीहरूमा तिन लघु जीवन बीमा कम्पनी र चारवटा लघु निर्जीवन बीमा कम्पनी रहेका छन् । सैद्धान्तिक स्विकृति प्राप्त गरेका सात कम्पनी मध्ये चारवटा (दुई लघु जीवन र दुई लघु निर्जीवन) कम्पनीले यस आ.व. मा कारोबार सुरु गरेका छन् ।

तालिका नं. १८
आ.व. २०७९/८० मा दर्ता भएका लघु निर्जीवन बीमक

क्र सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति
१	नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	भरतपुर, चितवन	निजी	१२/२७/२०७९
२	प्रोटेक्टिभ माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	धनगढी, कैलाली	निजी	१२/२८/२०७९

तालिका नं. १९
आ.व. २०७९/८० मा दर्ता भएका लघु जीवन बीमक

क्र सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति
१	गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	बिराटनगर, मोरङ	निजी	१२/२७/२०७९
२	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत	निजी	१२/२८/२०७९

६.२ लघु बीमकहरूको कारोबार

क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्सले आ.व. २०७९/८० मा ९२ वटा बीमालेख जारी गर्दा रु. ६३,८२८ बराबरको बीमाशुल्क संकलन गरी रु. १,७०,५४,००० बराबर बीमाङ्कको जोखिम रक्षावरण गरेको देखिन्छ । त्यस्तै गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्सले १२७ वटा बीमालेख जारी गर्दा रु. १,४१,२६७ बराबरको बीमाशुल्क संकलन गरी रु. ४,६०,१०,००० बराबर बीमाङ्कको जोखिम रक्षावरण गरेको देखिन्छ । यसरी हेर्दा लघु जीवन बीमकहरूले आ.व. २०७९/८० मा कूल २१९ बीमालेख जारी गरेको देखिन्छ तथा रु. २,०५,०९५ बराबरको बीमाशुल्क संकलन र रु. ६,३०,६४,००० बराबर बीमाङ्कको जोखिम रक्षावरण देखिन्छ ।

तालिका नं. २०
लघु जीवन बीमकले आ.व. २०७९/८० मा गरेको कारोबार

क्र.सं.	बीमक	बीमालेख संख्या	बीमाशुल्क (रकम)	बीमाङ्क (रकम)
१	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	९२	६३,८२८	१,७०,५४,०००
२	गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१२७	१,४१,२६७	४,६०,१०,०००
जम्मा		२१९	२,०५,०९५	६,३०,६४,०००

दुई लघु निर्जीवन बीमा कम्पनी मध्ये नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्सले आ.व. २०७९/८० मा कुनै पनि कारोबार गरेको देखिदैन। प्रोटेक्टिभ माइक्रो इन्स्योरेन्सले जम्मा २ वटा बीमालेख जारी गर्दा रु. १०,१०८ बराबरको बीमाशुल्क संकलन गरी रु. ६९,७०,८७२ बराबर बीमाङ्कको जोखिम रक्षावरण गरेको देखिन्छ।

तालिका नं. २१
लघु निर्जीवन बीमकले आ.व. २०७९/८० मा गरेको कारोबार

क्र.सं.	बीमक	बीमालेख संख्या	बीमाशुल्क (रकम)	बीमाङ्क (रकम)
१	नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	-
२	प्रोटेक्टिभ माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२	१०,१०८	६९,७०,८७२
जम्मा		२	१०,१०८	६९,७०,८७२

६.३ लघु बीमकहरुको लगानी

लघु जीवन बीमा कम्पनीले आ.व. २०७९/८० रु. १ अर्ब १ करोड लगानी गरेको देखिन्छ भने लघु निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुले रु. ९३ करोड ५० लाख लगानी गरेको देखिन्छ। यसरी लघुबीमा क्षेत्रबाट कूल रु. १ अर्ब ९५ करोड १४ लाख लगानी भएको देखिन्छ। (थप विवरण अनुसूची १९ र २० मा रहेको छ)

तालिका नं. २२
लघु बीमकले आ.व. २०७९/८० मा गरेको लगानी

क्र.सं.	बीमक	(रु. करोडमा) लगानी
१	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५१.१४
२	गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५०.५०
लघु जीवन बीमकहरुको जम्मा		१०१.६४
३	नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४६.७५
४	प्रोटेक्टिभ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४६.७५
लघु निर्जीवन बीमकहरुको जम्मा		९३.५०
लघु बीमकहरुको जम्मा		१९५.१४

पुनर्बीमा बजार

७.१ पुनर्बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको कूल पुनर्बीमाशुल्क

नेपालका पुनर्बीमा कम्पनीहरूले स्थानीय बीमा कम्पनीहरूका साथै विदेशी बीमा कम्पनीहरूबाट पनि पुनर्बीमा लिन्छन् । हाल नेपालमा नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी र हिमालयन रिइन्स्योरेन्स गरी दुई पुनर्बीमा कम्पनीहरू सञ्चलनमा छन् । पछिल्ला चार आ.व.(२०७५/७६ – २०७८/७९) लाई हेर्दा नेपालका पुनर्बीमा कम्पनीहरूले आर्जन गरेको कूल पुनर्बीमाशुल्क आ.व. २०७५/७६ मा रू. ९ अर्ब ६२ करोड संकलन गरेको देखिन्छ जुन अर्को आ.व. २०७६/७७ मा घटेर रू. ६ अर्ब ९१ करोड पुगेको देखिन्छ । त्यस पछिका वर्षमा भने कूल पुनर्बीमाशुल्क संकलन क्रमिक रूपमा बढ्दै गएको देखिन्छ । यसरी आ.व. २०७८/७९ मा नेपाली पुनर्बीमा कम्पनीहरूले रू. ११ अर्ब कूल पुनर्बीमाशुल्क संकलन गरेको देखिन्छ । यसरी संकलन गरेको कूल बीमाशुल्कको औसतमा नेपाली पुनर्बीमा कम्पनीहरूले विदेशी पुनर्बीमा कम्पनीहरूलाई ५५ प्रतिशत रेट्रोसेशन (retrocession) गरेर बाँकी ४५ प्रतिशतमात्र जोखिम आफूहरूले बहन गरेको देखिन्छ । त्यस्तै कूल पुनर्बीमाशुल्कको औसतमा २५ प्रतिशत मात्र पुनर्बीमा दावी Reinsurance Recovery मार्फत भुक्तानी भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. २३

कूल पुनर्बीमाशुल्क

(रु.करोडमा)

आ.व.	कूल पुनर्बीमाशुल्क	रेट्रोसेशन (Retrocession)	Reinsurance recovery
२०७५/७६	९६२.२२	६७७.७५	६८.०७
२०७६/७७	६९१.४६	३७३.१८	४६.०४
२०७७/७८	८८५.७९	४१९.०२	८.८३
२०७८/७९	१,१००.४४	५४२.८५	६७.५९
औसत अनुपात(%)		५५	२५

७.२ स्वदेशी निर्जीवन बीमकहरूबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क

नेपाली पुनर्बीमकहरूले स्वदेशी निर्जीवन बीमकहरूबाट संकलन गरेको निर्जीवन पुनर्बीमाशुल्क आ.व. २०७५/७६ मा रू. ६ अर्ब ८१ करोड देखिन्छ जुन अर्को आ.व. २०७६/७७ मा घटेर ३ अर्ब ९९ करोड पुगेको देखिन्छ । त्यसपछिका वर्षहरूमा भने निर्जीवन पुनर्बीमशुल्क क्रमिक रूपमा बढ्दै गएर आ.व. २०७८/७९ मा रू. ६ अर्ब ४० करोडको हाराहारीमा पुगेको देखिन्छ । यसरी संकलन गरेको कूल निर्जीवन बीमाशुल्कको औसतमा नेपाली पुनर्बीमा कम्पनीहरूले विदेशी पुनर्बीमा कम्पनीहरूलाई ७३ प्रतिशत रेट्रोसेशन (retrocession) गरेर बाँकी २७ प्रतिशतमात्र जोखिम आफूहरूले बहन गरेको देखिन्छ । त्यस्तै कूल निर्जीवन पुनर्बीमाशुल्कको औसतमा १०.६० प्रतिशत मात्र पुनर्बीमा दावी Reinsurance Recovery मार्फत भुक्तानी भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. २४

स्वदेशी निर्जीवन बीमकहरुबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क

(रु.करोडमा)

आ.व.	कूल पुनर्बीमाशुल्क	रेट्रोसेशन (Retrocession)	Reinsurance recovery
२०७५/७६	६८१.४९	५७५.४५	४६.२९
२०७६/७७	३९९.०१	२८४.६९	४३.८५
२०७७/७८	४३१.३१	३०७.७७	८.८३
२०७८/७९	६३९.८७	४०२.७८	६७.५९
औसत अनुपात(%)		७३.००	१०.६०

७.३ विदेशी निर्जीवन बीमकहरुबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क

नेपाली पुनर्बीमकहरुले विदेशी निर्जीवन बीमकहरुबाट संकलन गरेको निर्जीवन पुनर्बीमाशुल्क क्रमिक रुपमा बढ्दै आ.व. २०७५/७६ मा रु. ६५ करोड ४४ लाख बाट आ.व. २०७७/७८ मा रु. १ अर्ब ७३ करोड पुगेको देखिन्छ जुन अर्को आ.व. २०७८/७९ मा घटेर ७३ करोड ६१ लाख पुगेको देखिन्छ । यसरी संकलन गरेको कूल निर्जीवन बीमाशुल्कको औसतमा नेपाली पुनर्बीमा कम्पनीहरुले विदेशी पुनर्बीमा कम्पनीहरुलाई ३४.६२ प्रतिशत रेट्रोसेशन (retrocession) गरेर बाँकी ६५.३८ प्रतिशतमात्र जोखिम आफूहरुले बहन गरेको देखिन्छ । त्यस्तै कूल निर्जीवन पुनर्बीमाशुल्कको औसतमा १७.५७ प्रतिशत मात्र पुनर्बीमा दावी Reinsurance Recovery मार्फत भुक्तानी भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. २५

विदेशी निर्जीवन बीमकहरुबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क

(रु.करोडमा)

आ.व.	विदेशी बीमकबाट संकलन कूल निर्जीवन पुनर्बीमाशुल्क	रेट्रोसेशन (Retrocession)	Reinsurance recovery
२०७५/७६	६५.४५	३५.००	२१.७८
२०७६/७७	८१.७५	२०.६४	२.२०
२०७७/७८	१७३.६२	३०.६७	-
२०७८/७९	७३.४२	५०.१६	-
औसत अनुपात (%)		३४.६२	१७.५७

७.४ जीवन बीमा कम्पनीहरुबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क

नेपाली पुनर्बीमकहरुले स्वदेशी जीवन बीमकहरुबाट मात्र जीवन पुनर्बीमाशुल्क संकलन गरेको देखिन्छ । यसरी संकलन भएको जीवन पुनर्बीमाशुल्क पछिल्ला चार आ.व. मा क्रमिक रुपमा बढ्दै गएको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा रु. ४५ करोड १९ लाख रहेको पुनर्बीमाशुल्क क्रमिक रुपमा बढ्दै गएर आ.व. २०७८/७९ मा रु. १ अर्ब ७७ करोड ५३ लाखको हाराहारीमा पुगेको देखिन्छ । यसरी संकलन गरेको कूल निर्जीवन बीमाशुल्कको औसतमा नेपाली पुनर्बीमा कम्पनीहरुले विदेशी पुनर्बीमा कम्पनीहरुलाई रेट्रोसेशन (retrocession) नगरेर सम्पूर्ण जोखिम आफूहरुले बहन गरेको देखिन्छ । त्यस्तै कूल निर्जीवन पुनर्बीमाशुल्कको औसतमा १०.६० प्रतिशत मात्र पुनर्बीमा दावी Reinsurance Recovery मार्फत भुक्तानी भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. २६

जीवन बीमकहरुबाट संकलन भएको पुनर्बीमाशुल्क

(रु.करोडमा)

आ.व.	स्वदेशी बीमकबाट संकलन कूल जीवन पुनर्बीमाशुल्क	रेट्रोसेशन (Retrocession)
२०७५/७६	४५.१९	-
२०७६/७७	४७.९६	-
२०७७/७८	११४.८३	-
२०७८/७९	१७७.५४	-

७.५ पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमकहरुले गरेको लगानी

पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमकहरुको लगानी पनि क्रमिक रुपमा बढ्दै नै गएकोप देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा रु. १६ अर्ब ९६ करोड ४१ लाख लगानी गरेको पुनर्बीमा क्षेत्रले आ.व. २०७८/७९ मा ५४.३७ प्रतिशत वृद्धि गर्दै रु. २६ अर्ब १८ करोड ७३ लाख लगानी भएको देखिन्छ । यस आ.व. मा हिमालयन रिइन्स्योरेन्स कम्पनीले आफ्नो कारोबार सुरु गरेको हुँदा लगानीमा ठूलो वृद्धि भएको हो । यस्तै आ.व. २०७९/८० मा १४.४७ प्रतिशत वृद्धि भई रु. २९ अर्ब ९७ करोड ६२ लाख लगानी भएको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची २१ मा रहेको छ)

तालिका नं. २७

पुनर्बीमकहरुले गरेको लगानी

(रु.करोडमा)

पुनर्बीमक	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी	१,६९६.४१	१,८७४.३३	२,०२२.८६
हिमालयन रिइन्स्योरेन्स कम्पनी	-	७४४.४१	९७४.७५
जम्मा	१,६९६.४१	२,६१८.७३	२,९९७.६२
वृद्धि प्रतिशत	-	५४.३७	१४.४७

अन्य बीमा बजार

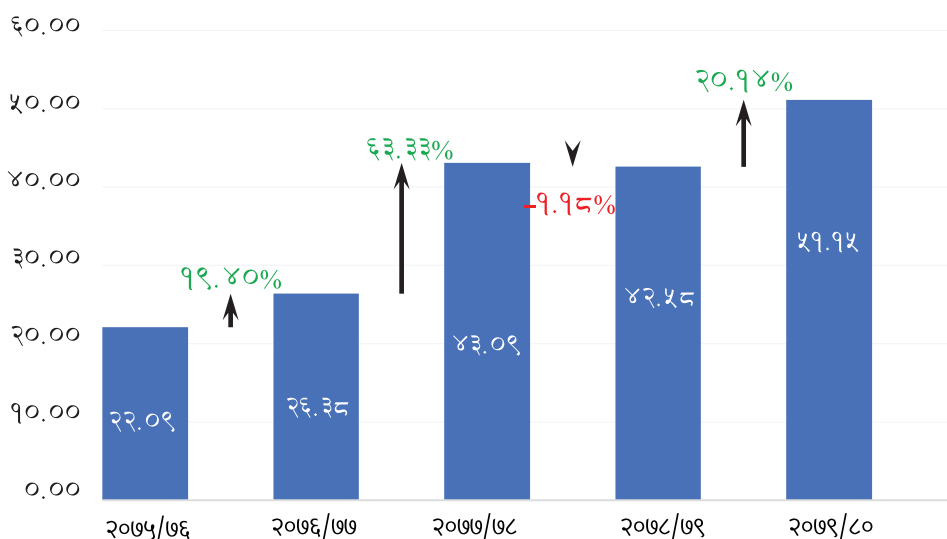
८.१ कृषि तथा पशुपन्छी बीमा

नेपाल बीमा प्राधिकरणबाट वि.सं. २०६९ साल माघ १ गते बाट कृषि, पशु, पन्छी तथा अन्य गरी चार किसिमका बीमालेखहरू जारी गरी औपचारिक रूपमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको शुरूवात गरीएको थियो । आ.व. ०७९/८० सम्ममा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत २१ वटा कृषि, ७ वटा पशुपन्छी र २ वटा जडिबुटी गरी जम्मा ३० किसिमका बीमालेखहरू जारी भएको देखिन्छ । (थप विवरण अनुसूची २८ मा रहेको छ)

लेखाचित्र नं. १७

कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको बीमाङ्क रकम

(रु.करोडमा)

कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको पछिल्लो पाँच वर्षको तथ्याङ्कको आधारमा हेर्ने हो भने प्रत्येक वर्ष कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको बीमाङ्क रकममा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि भएको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा जम्मा रु.२२ अर्ब ९ करोड बराबरको बीमाङ्क रकम रहेकोमा आ.व. २०७६/७७ मा उक्त बीमाङ्क रकममा १९.४० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २६ अर्ब ३८ करोड रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७७/७८ मा उक्त बीमाङ्क रकममा ६३.३३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४३ अर्ब ९ करोड पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७८/७९ मा उक्त बीमाङ्क रकममा १.१८ प्रतिशतले कमि हुदाँ सो रकम ४२ अर्ब ५८ करोड पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७९/८० मा उक्त बीमाङ्क रकममा फेरि २०.९४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ५१ अर्ब ९५ करोड बराबर बीमाङ्क रकम रहेको देखिन्छ । नेपाल सरकारले कृषि बीमालाई प्राथमिकतामा राख्दै बीमितलाई कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको बीमाशुल्कमा ८० प्रतिशतको अनुदान प्रदान गर्दै आएको छ । आ.व. २०७९/८० मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्कगत अवस्थालाई तालिका नं. २८ मा प्रस्तुत गरीएको छ । (थप विवरण अनुसूची २६ र २७ मा रहेको छ)

तालिका २८
आ.व.२०७९/८० मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्कगत अवस्था

बीमाङ्क	५१,१५,३०,१५,०२१.६२
बीमाशुल्क	२,३१,४७,०२,५०९.०६
अनुदान रकम (८० प्रतिशत)	१,८४,९३,६४,७९२.७९
दावी रकम	१,७१,७४,९१,४९१.११
बीमालेख संख्या	१,८८,९७७.

आ.व. २०७९/८० मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा तर्फ जम्मा १ लाख ८८ हजार ९७७ वटा बीमालेख जारी भई रू. ५१ अर्ब १५ करोड बराबर बीमाङ्क कायम गरी रू. २ अर्ब ३१ करोड बराबरको बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ। जस मध्ये नेपाल सरकारद्वारा प्रदान गरीने ८० प्रतिशतका दरले हुन आउने अनुदान रकम भने रू. १ अर्ब ८४ करोड ९३ लाख करोड बराबर रहेको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व. २०७९/८० मा बीमकहरूबाट कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत रू. १ अर्ब ७१ करोड ७४ लाख बराबरको रकम दावी बापत भुक्तानी भएको देखिन्छ।

८.२ स्वास्थ्य बीमा
तालिका २९
आ.व.२०७९/८० मा स्वास्थ्य बीमाको तथ्याङ्कगत अवस्था

जारी बीमालेखको संख्या	२२,५३९
कूल बीमाशुल्क (रु.लाखमा)	११,३०९.६८
बीमाङ्क रकम (रु.लाखमा)	१३,१९,०१३.०२
कूल दावी भुक्तानी संख्या	४१,८३५
कूल दावी भुक्तानी रकम (रु.लाखमा)	१६,३३१.९३

आ.व. २०७९/८० मा स्वास्थ्य बीमा तर्फ २२ हजार ५ सय ३९ बीमालेख जारी भई रू. १ खर्ब ३१ अर्ब १० करोड १३ लाख बराबर बीमाङ्क कायम गरी रू. १ अर्ब १३ करोड ९ लाख बराबरको बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ। त्यसै गरी कूल दावी भुक्तानी संख्या ४१ हजार ८ सय ३५ र रू. १ अर्ब ६३ करोड ३१ लाख बराबरको रकम दावी बापत भुक्तानी भएको देखिन्छ।

८.३ वैदेशिक रोजगार जीवन बीमा
तालिका ३०
आ.व.२०७९/८० मा वैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमाको विवरण

जारी बीमालेखको संख्या	७६६,३७७
बीमाशुल्क (रु.लाखमा)	३२,१८८.४८
बीमाङ्क रकम (रु.लाखमा)	७६,६३,७७०.००
कूल सक्रिय रहेको बीमालेखको संख्या	१६,१७६,८३०
कूल दावी भुक्तानी संख्या	९४२
कूल दावी भुक्तानी रकम (रु.लाखमा)	७,६०१.४३

आ.व. २०७९/८० मा वैदेशिक रोजगार जीवन बीमा तर्फ ७ लाख ६६ हजार ३ सय ७७ बीमालेख जारी भई रु. ७ खर्ब ६६ अर्ब ३७ करोड ७० लाख बराबर बीमाङ्क कायम गरी रु. ३ अर्ब २१ करोड ८८ लाख बराबरको बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ जसमा सक्रिय बीमालेखको संख्या १ करोड ६१ लाख ७६ हजार ८ सय ३० रहेको छ । त्यसै गरी कूल दावी भुक्तानी संख्या ९ सय ४२ र रु. ७६ करोड १ लाख रकम दावी बापत भुक्तानी भएको देखिन्छ ।

८.४ तेस्रो पक्ष मोटर बीमा

तालिका ३१

आ.व.२०७९/८० मा तेस्रो पक्ष मोटर बीमा तथ्याङ्कगत अवस्था

जारी बीमालेखको संख्या	८८९,४२०
कूल बीमाशुल्क (रु.लाखमा)	२१,२०२.८८
कूल दावी भुक्तानी संख्या	२८०२
कूल दावी भुक्तानी रकम (रु.लाखमा)	३,७३८.७४

आ.व. २०७९।८० मा तेस्रो पक्ष मोटर बीमा तर्फ ८ लाख ८९ हजार ४ सय २० बीमालेख जारी भई रु. २ अर्ब १२ करोड २ लाख बराबरको कूल बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ । त्यसै गरी कूल दावी भुक्तानी संख्या २ हजार ८ सय २ र रु. ३७ करोड ३८ लाख रकम दावी बापत भुक्तानी भएको देखिन्छ ।

अनुसूची १ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरु

क्र. सं.	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	आ.व. २०७९/८०	
					शाखा	कर्मचारी संख्या
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	रामशाहपथ, काठमाडौं ।	सरकारी	०१/०९/२०२५	२४	९७
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	लाजिमपाट, काठमाडौं ।	निजी	२३/०९/२०४४	११६	४९१
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी, काठमाडौं ।	निजी	०५/०१/२०५८	१९६	६००
४	मेट लाईफ (एलिको)	पुल्चोक, ललितपुर ।	विदेशी	१८/०४/२०५८	३५	१७१
५	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	संयुक्त	२३/०४/२०५८	७८	२४४
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	मैतिदेबी, काठमाडौं ।	निजी	१५/११/२०६४	१४५	४३४
७	सूर्यज्योति लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	ज्ञानेश्वर, काठमाडौं ।	निजी	०६/१२/२०६४	१८२	६१८
८	हिमालयन लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	हात्तीसार, काठमाडौं ।	निजी	२४/०१/२०६५	२१८	७९०
९	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	लैनचौर, काठमाडौं ।	निजी	२०/०३/२०७४	१४४	२६६
१०	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	निजी	१८/०४/२०७४	१४१	३८०
११	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	ज्ञानेश्वर, काठमाडौं ।	निजी	१८/०४/२०७४	८३	३२४
१२	सानिमा रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं ।	निजी	०७/०५/२०७४	१७१	४८०
१३	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	थापाथली, काठमाडौं ।	निजी	०७/०५/२०७४	१४१	३६२
१४	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी, काठमाडौं ।	निजी	०७/०५/२०७४	११५	४२५
जम्मा					१,७८९	५,६८२

अनुसूची २ निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरु

						आ.व. २०७९/८०	
क्र. सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	शाखा	कर्मचारी संख्या	
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी, काठमाडौं ।	निजी	०६/०८/२००४	६३	२७९	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	डिल्लिबजार, काठमाडौं ।	विदेशी	०५/३०/२०२४	१७	१०१	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं ।	विदेशी	०९/१७/२०३०	१३	६६	
४	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	थापागाउँ, काठमाडौं ।	निजी	०४/०६/२०५०	७९	४०५	
५	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	सुनधारा, काठमाडौं ।	निजी	०७/०६/२०५०	१०२	५५२	
६	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	बबरमहल, काठमाडौं ।	निजी	०१/०८/२०५१	१२६	६७१	
७	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	ज्ञानेश्वर, काठमाडौं ।	निजी	०२/१७/२०५३	९५	५०१	
८	सगरमाथा लूमिबनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	भगवतीबहाल, काठमाडौं ।	संयुक्त	०३/१२/२०५३	११५	६३७	
९	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	तीनकुने, काठमाडौं ।	निजी	०४/०४/२०५३	५५	२५६	
१०	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	नक्साल, काठमाडौं ।	निजी	१०/१०/२०५७	६४	५००	
११	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	थापाथली, काठमाडौं ।	निजी	०७/२६/२०६१	११०	६४२	
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	लाजिम्पाट, काठमाडौं ।	निजी	०६/२३/२०६२	८१	४२६	
१३	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	रामशाहपथ, काठमाडौं ।	सरकारी	०३/२७/२०७१	२३	१००	
१४	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड	टङ्गाल, काठमाडौं ।	निजी	१०/२४/२०७४	६९	३८७	
जम्मा					१,०१२	५,५२३	

पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमकहरु

क्र. सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	शाखा	कर्मचारी संख्या
१	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड	थापाथली, काठमाडौं ।	सरकारी	०९/०४/२०७१	१	६१
२	हिमालयन रिइन्स्योरेन्स लिमिटेड	महाराजगंज, काठमाडौं ।	निजी	०३/३१/२०७८	१	२१

लघुबीमा व्यवसाय गर्ने लघुबीमकहरु

क्र. सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	शाखा	कर्मचारी संख्या
१	नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	भरतपुर, चितवन	निजी	१२/२७/२०७९	१	१५
२	गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	बिराटनगर, मोरङ	निजी	१२/२७/२०७९	१	१९
३	प्रोटेक्टिभ माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	धनगढी, कैलाली	निजी	१२/२८/२०७९	१	११
४	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत	निजी	१२/२८/२०७९	२	१७

अनुसूची ३
जीवन बीमकहरुको प्रदेशगत कार्यलय र कर्मचारी संख्या

विवरण	प्रदेश	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	नेशनल लाइफ इ. क. लि.	नेपाल लाइफ इ. क. लि.	लाइफ इ. क. (नेपाल) क. लि.	गेट लाइफ	एशियन लाइफ इ. क. लि.	हिमालयन लाइफ इ. क. लि.	सुर्य ज्योति लाइफ इ. क. लि.	आइएमई लाइफ इ. क. लि.	सन नेपाल लाइफ इ. क. लि.	सानीमा रिलायन्स लाइफ इ. लि.	रिलायबल नेपाल लाइफ इ. क. लि.	सिटिजन लाइफ इ. क. लि.	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इ. लि.	जम्मा
कार्यालयको संख्या	कोशी	४	२१	३२	१०	८	२७	३७	२६	३०	२६	२८	१३	२५	१५	३०२
	मधेश	३	११	२५	१५	३	१७	२८	२८	१३	२२	२०	९	१८	१५	२२७
	बागमती	९	२७	५८	१७	१३	३१	५९	४९	३०	२९	६१	२७	३६	३१	४७७
	गण्डकी	२	१७	२१	१०	१	११	२५	२१	१७	१३	१६	१४	१४	१४	१९६
	लुम्बिनी	३	२०	२८	१६	६	२७	३३	३०	२८	२१	२७	१२	२७	१९	२९७
	कर्णाली	१	८	१४	३	१	१०	१६	१०	८	१३	५	१	८	७	१०५
	सुदूरपश्चिम	२	१२	१८	७	३	२२	२०	१८	१८	१७	१४	७	१३	१४	१८५
	जम्मा	२४	११६	१९६	७८	३५	१७	१४५	२१८	१८२	१४४	१४१	१७१	८३	१४१	१७८९
कर्मचारीको संख्या	कोशी	५	७२	८९	२२	१७	६४	९४	७०	४३	४८	५३	३९	५४	३९	७०९
	मधेश	४	३९	६२	४१	४	५६	८९	७०	१७	४३	४५	३६	२८	४८	५८२
	बागमती	७८	१८१	२७१	९४	१३१	१३६	२८९	२५३	९९	१२८	२२९	१४४	१५०	१९०	२३७३
	गण्डकी	३	५२	४५	२५	२	२०	७६	५२	२८	३१	४०	४०	२९	३७	४८०
	लुम्बिनी	३	८१	६७	४१	१०	६६	१३०	१०५	३६	५८	६३	३९	६०	५२	८११
	कर्णाली	१	२६	२७	५	१	३३	४२	२०	११	२७	८	७	१४	१९	२४१
	सुदूरपश्चिम	३	४०	३९	१६	६	५९	७०	४८	३२	४५	४२	१९	२७	४०	४८६
	जम्मा	९७	४९१	६००	२४४	१७१	४३४	७९०	६१८	२६६	३८०	४८०	३२४	३६२	४२५	५६८२

अनुसूची ४
निर्जीवन बीमकहरुको प्रदेशगत कार्यालय र कर्मचारी संख्या

विवरण	प्रदेश	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	नेशनल लाइफ इ. क. लि.	नेपाल लाइफ इ. कम्पनी लि.	लाइफ इ. क. (नेपाल)	गेट लाइफ	एशियन लाइफ इ. क. लि.	हिमालयन लाइफ इ. क. लि.	सुर्य ज्योति लाइफ इ. क. लि.	आइएमई लाइफ इ. क. लि.	सन नेपाल लाइफ इ. क. लि.	सानीमा रिलायन्स लाइफ इ. लि.	रिलायबल नेपाल लाइफ इ. क. लि.	सिटिजन लाइफ इ. क. लि.	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इ. लि.	जम्मा
कार्यालयको संख्या	कोशी	१२	५	३	१	१७	१६	१९	७	९	१४	१२	२१	१३	१३	१६२
	मधेश	८	१	४	२	१५	११	१२	७	६	१०	११	१८	१०	८	१२३
	बागमती	१७	६	६	५	३०	३०	२८	२१	२८	३६	२१	३९	२८	२२	३१७
	गण्डकी	९	१	१	१	१४	९	१८	११	११	१२	१३	१५	८	८	१३१
	लुम्बिनी	१०	४	४	३	१४	२०	२३	७	६	१९	११	२४	१२	१०	१६७
	कर्णाली	१		२		५	४	६	१	१	१०	६	२	४	१	४३
	सुदूरपश्चिम	६		३	१	७	५	९	१	३	९	७	७	४	७	६९
जम्मा	६३	१७	२३	१३	१०२	९५	११५	६४	५५	११०	८१	१२६	७९	६९	१०१२	
कर्मचारीको संख्या	कोशी	४०	१६	६	५	५८	५६	७४	२६	५२	५९	५४	७६	३९	५०	६११
	मधेश	३३	७	८	८	५२	४९	५१	२१	३८	३७	३८	६९	३१	३४	४७६
	बागमती	१३४	६४	६५	३२	२९८	२३३	३०१	१४९	२९१	३७५	२०१	३२७	२४९	२११	२९३०
	गण्डकी	२७	४	३	५	४२	३७	६४	२७	५२	३६	४६	५९	२१	२४	४४७
	लुम्बिनी	२४	१०	१०	१४	६१	९६	९४	२५	४८	८२	४६	१०७	४६	४०	७०३
	कर्णाली	४		३		१६	९	२०	२	३	३१	१३	७	८	६	१२२
	सुदूरपश्चिम	१७		५	२	२५	२१	३३	६	१६	२२	२८	२६	११	२२	२३४
जम्मा	२७९	१०१	१००	६६	५५२	५०१	६३७	२५६	५००	६४२	४२६	६७१	४०५	३८७	५५२३	

अनुसूची ५
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको चुक्ता पूँजी तथा कोष

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	बीमकको नाम	२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९			२०७९/८०							
		चुक्ता पूँजी	जगडा कोष	महाविपत्ती जगडा	चुक्ता पूँजी	जगडा कोष	महाविपत्ती जगडा	चुक्ता पूँजी	जगडा कोष	महाविपत्ती जगडा	चुक्ता पूँजी	जगडा कोष	महाविपत्ती जगडा					
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान**	१८.१	२८.५८	२.६५४.३९	०.	१८.१	३३.२१	३.२९३.६१	०.	१८.१	४१.३९	३.७७१.९१	०.	२०२.४९	४८.४२	४.७१९.५६	०.	
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३०८.२६	१०७.८६	३.३४६.३७	२८.९२	१३५.६४	४.२०४.१३	३५.७९	४.२०४.१३	४३.७९	१०५.६४	५.०८०.४३	४३.१८	४०१.१७	४०.८	६.०२५.१६	४६.८३	
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७९०.	१२१.२७	८५६७.८	६७.५७	२९.०५	१०.९६२.१५	८२.९२	१०.९६२.१५	८२.९२	२८.८४	१३.६७९.०६	७२.०३	८२०.८	६४.९७	१६.३८२.६३	८९.६७	
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	२०१.	११५.५२	६.६८४.९७	३३.९४	१६५.४१	७.६६६.२६	४१.७१	७.६६६.२६	४१.७१	२६५.३२	९.३६३.०७	३६.०६	२६५.३२	१२७.५२	१०.७४७.९५	४२.९६	
५	मेट लाईफ (एलिको)	०.	२४०.१७	१.७६१.१२	२७.५३	०.	१.७७१.०७	३१.०४	१.७७१.०७	३१.०४	२६१.७४	२.०१५.३२	३७.	०.	२९६.४९	२.३२३.७४	४०.६	
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०१.०८	६०.४	२.०९०.१६	८.३३	९१.४५	२.६३२.४८	१२.	९१.४५	१२.	२५३.९८	३.१५९.८२	१५.२४	३१५.५३	२.९१३	३.९००.५५	१७.६४	
७	सूर्ज लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१५.५१	६८.८२	७३६.६५	११.९३	२२६.२९	१.०४३.८३	१४.७७	१.०४३.८३	१४.७७	२५५.०३	१.४०६.६६	१७.०५	०.	०.	०.	०.	
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९३.८५	४२.८८	७४५.५५	५.४७	१९७.५६	६०.२	६.८२	१.०३८.८९	६.८२	२०८.४३	१.१९०.०६	९.१७	०.	०.	०.	०.	
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२४१.७१	५२.९४	१.१३०.४९	१३.९१	२७७.९६	४६.७१	१७.४६	१.४४७.६२	१७.४६	५३३.९६	१.८५५.९३	१७.९८	०.	०.	०.	०.	
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.	३९.६६	१४६.३२	४.४१	१४०.	६६.१	७.३४	२९३.३	७.३४	१४०.	४४७.९८	१०.४	४००.	२७१.३९	६७४.१६	१२.८१	
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५०.५	६९.३८	४३३.३७	७.७१	२१५.	७५८.४६	२.७६	७५८.४६	२.७६	२३४.२९	१.११२.२१	२.७६	०.	०.	०.	०.	
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५४.	४९.११	१८१.७४	५.५९	२२०.	७७.९८	८.७९	३८३.४२	८.७९	२४२.	९१.३६	६६१.२४	१२.७२	०.	०.	०.	
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.	२२.९७	१२३.५४	२.५५	१४०.	३१.५६	३.५१	२३०.११	३.५१	१६१.५३	३५१.१५	४.६६	२२४.	९२.९१	५०३.२१	१०.३२	
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४७.	५.२४	१११.५५	१.८१	२१०.	१३.९४	२.७८	२५५.७७	२.७८	२१०.	३७५.१७	३.६२	०.	०.	०.	०.	
१५	रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.	२९.२३	१४९.७६	३.२५	१४०.	५१.७३	५.७५	२८४.२२	५.७५	१४०.	७८.८३	४६३.८२	८.७६	१४८.	६६३.४९	१५.०६	
१६	सिटीजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७५.	५४.२	१६५.९५	५.९६	१७५.	८१.६९	९.०१	३५१.७	९.०१	१७५.	६०३.०८	१२.५८	२६२.५	१०९.६६	९.४१.२२	१४.५९	
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.	१४.९७	९०.९४	१.५१	१४०.	१४.८४	२.१	२१५.९	२.१	२००.	३९.१९	३३४.८८	४.१५	०.	०.	०.	
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.	२१.७३	१.०६	०.०१	२००.	३९.३१	२.५	१९६.२९	२.५	२१९.६	३०५.७३	३.४२	०.	०.	०.	०.	
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.	९.६८	८१.११	१.०८	१४०.	७.३४	१.१४	१३६.११	१.१४	१४०.	२६.८७	२१२.८	३.३२	०.	०.	०.	
२०	सुर्ज ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
२१	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
२२	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
२३	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	जम्मा	३,४६६.०१	१,१५४.६३	२२,२०२.८५	२३,१.४८	४,०२१.१७	१,२९५.७७	३७,५४.३९	३७,५४.३९	३७,५४.३९	४,३६५.५५	१,३३४.४१	४६,३६०.३१	३,१४.०८	५,३७६.४	१,७३३.७६	५६,१७२.९८	३८,५.८६

* आ.व. २०८१/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नया कम्पनी
 **आ.व. २०७८/७९ र २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरीक्षण नभएको
 ***राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची ६ जीवन बीमकहरुले आर्जन गरेको खुद नाफा

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९ **	२०७९/८० **
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान***	५.७	५.९१	५.६३	७.१८	७.०३
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३५.११	७०.७९	६८.६६	७३.९३	३६.४६
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११८.२	११९.३५	१५४.९९	-३५.२७	६७.४४
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	३१.०३	७२.०६	७७.७६	-८.७५	१२.४७
५	मेट लाईफ (एलिको)	५५.८२	६७.८४	३५.११	५९.६६	३६.
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१.९४	२४.११	३६.६६	३२.४५	२४.
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२८.९७	३३.५६	२८.३५	२२.७९	-
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९.४६	११.२३	१३.४६	२३.४८	-
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२२.०२	२७.८१	३५.४७	२२.०१	-
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११.४३	१९.९३	२९.४	३०.५९	२४.०८
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३.८६	५४.३२	-४९.५२	-४.९८	-
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८.६९	२३.८४	३२.०७	३९.३१	-
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६.९१	९.२२	९.५५	११.५२	५६.६५
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२.६५	६.५४	९.७९	१२.२१	-
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५.५	२३.६१	२५.०१	३०.१	४३.२३
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३.१८	२६.२२	३०.५५	३५.६१	२०.११
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६.९४	१२.४९	०.४५	१५.९१	-
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८.३	१०.०३	२०.१८	१०.०२	-
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.८६	६.५५	०.६८	११.७	-
२०.	सुर्य ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	२९.४१
२१.	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	-	३६.५७
२२.	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	-	८५.४५
२३.	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	-	२१.०२
	जम्मा	४२६.५७	६२५.४	५६४.२३	३८९.४६	४९९.९२
	वृद्धि		४६.६१	-९.७८	-३०.९८	२८.३६

* आ.व. २०८१/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नयाँ कम्पनी

**आ.व. २०७८/७९ र २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरीक्षण नभएको

*** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची ७
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले आ.व. २०७९/८० मा संकलन गरेको कूल बीमाशुल्क र जारी बीमालेखको विवरण

क्र.सं.	बीमक	जारी गरिएको बीमालेख संख्या	प्रथम बीमाशुल्क (रु.लाखमा)	नवीकरण बीमाशुल्क (रु.लाखमा)	कूल बीमाशुल्क (रु.लाखमा)
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	३२,७१५	९,५३०.७९	७३,५६७.९३	८३,०९८.७२
२	नेशनल लाइफ इ. कं.लि.	८,८७,२०५	३८,७२१.३५	१,२५,५९०.६३	१,६४,३११.९८
३	नेपाल लाइफ इ. कम्पनी लि.	२,०८,२३८	६५,६५०.३८	३,०६,१००.८९	३,७१,७५१.२७
४	लाइफ इ. कर्पोरेशन (नेपाल) लि.	७६,७४०	२३,८६०.७४	१,५०,७५३.७६	१,७४,६१४.५०
५	मेट लाइफ	५३,६२,१४३	१२,४९६.७४	४०,१२५.६५	५२,६२२.३९
६	एशियन लाइफ इ. क. लि.	३,१०,०८२	१५,४२६.३७	५४,७४३.२०	७०,१६९.५७
७	आइएमई लाइफ इ. क. लि.	१,७२,७४२	१४,३३३.२१	२७,५१३.५६	४१,८४६.७७
८	सन नेपाल लाइफ इ. क. लि.	३,७४,५३८	१७,६५२.७१	२०,२०७.०९	३७,८५९.८१
९	रिलायबल नेपाल ला. इ. क. लि.	६९,३०३४	१५,०६२.०६	२२,८९७.१७	३७,९५९.२४
१०	सिटिजन लाइफ इ. क. लि.	२७,००,८८१	१९,४३३.४०	३९,५२२.७९	५८,९५६.१९
११	प्रभु लाइफ इ. लि.	६०,३१५	६,६०३.८०	१४,१६१.०४	२०,७६४.८४
१२	महालक्ष्मी लाइफ इ. लि.	१५,१३१	४,९१०.१५	१,०९२०.३८	१५,८३०.५३
१३	सुर्यज्योति लाइफ इ. क. लि.	४,९१,८७९	२७,१८९.२७	६०,९२६.३८	८८,११५.६५
१४	सानीमा रिलायन्स लाइफ इ. लि.	९,२४,२७८	१८,६५८.५२	३८,०४७.८५	५६,७०६.३७
१५	हिमालयन लाइफ इ.लि.	६०,६७८	२२,८५४.०६	१,२६,०९२.१९	१,४८,९४६.२५
जम्मा (क)		१,२३,७०,५९९	३,१२,३८३.५७	११,११,१७०.५१	१४,२३,५५४.०८
लघु बीमक					
१	गार्डियन माइक्रो लाइफ ई. लि.	१२७	१.४१	०.००	१.४१
२	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ ई. लि.	९२	०.६४	०.००	०.६४
जम्मा (ख)		२१९	२.०५	०.००	२.०५
जम्मा (क+ख)		१,२३,७०,८१८	३,१२,३८५.६२	११,११,१७०.५१	१४,२३,५५६.१३

अनुसूची ८
जीवन बीमा व्यासासय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०७९/८० मा विभिन्न बीमालेखहरुबाट संकलन गरेको कूल बीमाशुल्कको प्रदेशगत विवरण

(रु. लाखमा)

प्रदेश	सावधिक जीवन बीमा	अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमा	रुपान्तरित सावधिक जीवन बीमा	बालबच्चा सम्बन्धि सावधिक जीवन बीमा	वैदेशिक रोजगार म्यादि जीवन बीमा	आजिबन जीवन बीमा	एकल बीमाशुल्क जीवन बीमा	म्यादि जीवन बीमा	लघु जीवन बीमा	जम्मा
कोशी	५७,७०९.४३	५३,९९३.४७	२२,३३५.६६	२९,३४१.०४	५.५३	६,६९५.६७	१,९२५.७८	२,३३२.१८	१,६२७.९६	१,७५,९६६.७९
मधेश	३६,५७३.३७	२७,०८३.७२	३९,५४९.१२	१७,३३२.५९	२५.०५	८,२८१.८७	२,११६.१७	२,६२.९९	३७४.८०	१,३९,५९९.६८
बागमती	२,८५,९३६.९८	१,२२,८७१.७०	७५,०१९.१५	७६,२९०.१०	३२,१२३.७८	९,०५६.५७	३,०६९.७०	९,३४२.८०	१८,०२४.६९	६,३०,९३४.६६
गण्डकी	५६,९९४.०८	३७,२७१.१२	१६,५५७.२५	२२,७०९.८०	८.३४	५,८४३.२९	१,१२६.१५	४६०.८१	१,४००.८१	१,४२,२९९.६३
लुम्बिनी	७३,२९७.८७	५७,२६८.८८	२६,६२२.०७	३९,१७५.१३	२२.९९	९,८९०.८५	२,९०२.५२	९३०.२९	१,९०१.५५	२,९९,९३२.९५
कर्णाली	१८,४८३.०९	१६,२६६.९२	४,७११.८०	११,७०५.१२	०.९१	२,९१७.६१	८२५.६८	१५३.६३	२५१.९९	५५,३९६.७४
सुदूरपश्चिम	२६,३६९.९४	१९,७४५.९८	६,०५०.१२	१८,३१४.०९	२.१७	२,१६४.३८	१,८१५.२६	२३७.१०	८१६.३२	७५,५९४.५६
जम्मा	५,५४,४०३.९५	३,३४,५०९.७९	१,९०,८४५.९८	२,९४,८६७.८७	३२,९८८.७७	४४,८५०.२३	१३,७८९.२४	१३,७९९.८०	२४,३९८.९९	१४,२३,५५६.९३

अनुसूची ९
जीवन बीमा व्यासाय गर्ने बीमकहरुको आ.व. २०७९/८० मा सक्रिय रहेका कूल बीमालेख संख्याको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	सावधिक जीवन बीमा	अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमा	रुपान्तरित सावधिक जीवन बीमा	बालबच्चा सम्बन्धि सावधिक जीवन बीमा	वैदेशिक रोजगार म्यादि जीवन बीमा	आजिवन बीमा	एकल बीमाशुल्क जीवन बीमा	म्यादि जीवन बीमा	लघु जीवन बीमा	जम्मा
कोशी	२९,२८६	८३,७४४	६६,१५३	१,५७,५७४	१२७	२,९५,८५९	५,१०५	३,२१,७६२	१,५५,४०५	११,१५,०१५
मधेश	२९,९६५	५६,९२४	१,४८,६१८	८७,२५१	-	१,६०,५६३	६,२६०	१३,५५१	७१,२८०	५,७४,४१२
बागमती	२६,४७७	१,२९,८१५	१,३६,९६२	२,४५,९२१	१६,२९,४४८	१०,००,९५२	५,८४१	३६,१२,१२३	३२,४२,६६३	१,००,३०,२०२
गण्डकी	२५,७१२	४३,७२०	४०,१७१	९६,५८३	-	१,६३,८१५	३,०७६	९,९९९	३,३९,४१५	७,२२,४९९
लुम्बिनी	४९,५८५	८९,२१८	९१,७२३	१,९८,५३४	-	२,६१,६२७	७,६४०	२९,०४९	३,०७,४०६	१०,२६,७८२
कर्णाली	१३,६८९	१५,१६१	१०,६५८	५४,३७१	-	४८,६१३	१,४७५	६,६१०	२२,७०४	१,७३,२८१
सुदूरपश्चिम	११,९८१	४४,३७१	२८,९४४	१,२५,६४१	-	१,३७,१७७	४,५२४	१३,३९०	१,२९,११०	४,९५,१३८
जम्मा	१,७८,६९५	४,६२,९५३	५,२३,२२९	९,६५,८७५	१६,२९,५७५	२०,६८,६०६	३३,९२१	४०,०६,४८४	४२,६७,९८३	१,४१,३७,३२१

अनुसूची १०
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले गरेको लगानीको विवरण
(रु. करोडमा)

क्र. सं.	कम्पनीको नाम	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९**	२०७९/८०**
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान***	१,८६०.५०	२,४२६.६१	३,१५८.९३	३,७४३.८३	४,५८७.७७
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,६८०.८५	३,१८५.६६	३,९५३.६४	४,७१२.४७	५,४३५.००
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५,९३५.७०	७,६५१.१०	९,२२४.५४	१४,३००.८८	१७,११०.५३
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	४,५८२.६८	५,५११.३८	६,४८९.७१	७,६३०.४२	८,६६०.०३
५	मेट लाईफ (एलिको)	१,८६३.९६	२,०८२.८३	२,२५९.३५	२,३६०.८७	२,६४७.२०
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,६६७.०८	२,०१२.०८	२,४६०.०२	३,०१८.९३	३,५७१.७२
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६४५.२१	९३१.४१	१,०९७.०७	१,४२८.६१	-
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६४५.७०	८०४.९०	१,११०.२०	१,३१८.८६	-
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,०८२.१८	१,३२४.८२	१,५९७.४२	१,८९९.१६	-
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३०.८३	३०५.६०	३८७.६८	६०३.१९	१,००५.५७
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३५१.६३	५२८.९१	७८१.९८	१,२५३.३७	-
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३७.४१	३३५.४४	५८०.९२	८९६.४३	-
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७.३५	२७०.०७	३६६.८०	५१८.०३	७४१.२६
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७३.५७	२३८.७७	४२०.५७	५९२.४९	-
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२६६.४४	३६२.१५	५१०.३२	७००.६१	१,०३७.८०
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२६८.०१	३८०.३६	५७०.२१	८५७.१७	१,२३७.८२
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१६९.३१	२२९.२३	३३६.०७	५३१.१७	-
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७५.५१	२२८.६८	३८९.७६	५३३.५३	६३८.४२
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१५७.४९	२०९.७५	२३८.२१	४१६.३३	५५०.९५
२०	सुर्य ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	२,८९१.६०
२१	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	-	१,४२३.४९
२२	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	-	५,२७५.४३
२३	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	-	२१.०२
	जम्मा	२३,०४३.९४	२९,०१९.७५	३५,९३३.३९	४७,३१६.३५	५६,८१४.५८

* आ.व. २०८१/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नयाँ कम्पनी

** तथाइक लेखापरीक्षण नभएको

*** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० बाट लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची ११
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको आ.व. २०७९/८० मा गरेको लगानीको विवरण

(रु. करोडमा)

लगानीका क्षेत्रहरू	बीमकको नाम	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	नेपाल लाइफ इ. कम्पनी लि.	नेपाल लाइफ इ. कम्पनी लि.	लाइफ इ. कम्पनि (नेपाल) लि.	मेट लाइफ	एशियन लाइफ इ. क. लि.	आइएमई लाइफ इ. क. लि.	सन नेपाल लाइफ इ. क. लि.	रिलायबल नेपाल ला. इ. क. लि.	सिटिजन लाइफ इ. क. लि.	प्रभु लाइफ इ. लि.	महालक्ष्मी लाइफ इ. लि.	सर्वप्रयोजि लाइफ इ. क. लि.	सानीमा रिलायन्स लाइफ इ. लि.	हिमालयन लाइफ इ. लि.	जम्मा
नेपाल सरकारको वचतपत्र वा ऋणपत्र बचतपत्र (१)		२५.००	०.००	१३७.३८	१६८.५३	१६८.५३	६२.५०	०.००	१.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	३९५.४१
क वार्को बैंकको मुद्दती निक्षेप (२)		२,८१५.००	४,१८४.६७	११,६८३.३१	६,७४४.९०	२,४४८.२९	२,२४५.९३	६००.३०	४,४४.१५	५,२७.६४	७०७.८०	३१९.७९	४,३२.१३	१,६९२.८६	८४१.२९	३,३५६.२६	३९,०६४.२२
पूर्वाधार बैंकको मुद्दती निक्षेप (३)		०.००	३०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	५.००	०.००	१०.००	०.००	०.००	२०.००	०.००	५.००	७०.००
४ = १+४ को जम्मा		२,८१५.००	४,२१४.६७	११,६८३.३१	६,७४४.९०	२,४४८.२९	२,२४५.९३	६००.३०	४,४४.१५	५,२७.६४	७१७.८०	३१९.७९	४,३२.१३	१,७१२.८६	८४१.२९	३,३६१.२६	३९,१३४.२२
५ = १+४ को जम्मा		२,८१५.००	४,२१४.६७	११,६८३.३१	६,७४४.९०	२,४४८.२९	२,२४५.९३	६००.३०	४,४४.१५	५,२७.६४	७१७.८०	३१९.७९	४,३२.१३	१,७१२.८६	८४१.२९	३,३६१.२६	३९,५२८.६३
ख वार्को बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (६)		३३२.५५	२५७.२५	१,०८३.५०	२८८.०३	१०.००	१७०.१८	१५५.५०	७०.९५	२७१.५६	९०.७७	८५.००	५५.९५	५२१.५९	२०९.८७	५२६.६०	४,०२५.३०
ग वार्को बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (७)		६१.००	२४.५०	०.००	३४.००	०.००	८०.६७	३६.८०	१३.००	२४.७७	२.५०	२३.१०	३.५०	११९.५०	५५.३०	१५४.७०	६३३.२४
घर जगामा गरिएको लगानी (८)		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
सुवीकृत पब्लिक लि. कम्पनीको साधारण शेयर (९)		२१५.९५	३६.१९	२६७.८६	१३१.४५	०.००	७७.७८	१३.०९	२६.५९	२३.४४	१४.११	५५.९१	६.०४	६२.६७	१३.२७	२०३.४३	१,१४७.७८
क, ख र ग वार्को बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अमाधिकार शेयर, बाण्ड, डिबन्ड र ऋणपत्र (१०)		५५१.७४	०.००	०.००	११६५.५४	०.००	०.००	०.००	०.००	१६५.८८	३७५.५६	८६.०८	०.००	५१३.८२	२९५.७३	९६१.१३	४,९१३.४८
सुवीकृत पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको बाण्ड, डिबन्ड र ऋणपत्र (११)		०.००	७७४.६३	४५३.५०	०.००	०.००	६३३.०८	१९३.०४	७८.७०	०.००	०.००	०.००	५९.८१	०.००	०.००	०.००	२,१९१.७७
कृषि, पर्यटन उद्योग, जलविद्युत, सौर ऊर्जा, शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्र (१२)		२३.७४	२५.३६	२१.१८	९.४५	०.००	६.६६	६.८२	५.९७	०.७९	१२.०४	३.१३	३.५२	६.८९	३.०७	३७.१६	१६५.७६
नार्मलक लगानी कोष र म्युचुअल फण्ड (१३)		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	६५९.०४
इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर (१४)		६१.५४	१०२.३१	३०३.५७	१३८.५४	०.००	१३३.५९	०.१२	८६.०७	६.३५	०.००	५.७७	०.००	५.३५	०.००	०.००	८९१.९७
अन्य संस्थापक शयर (१५)		७.०८	०.००	०.५८	०.७३	०.००	०.००	०.००	०.००	१७.३७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२५.६५
सुवीकृत नभएको अन्य पब्लिक लि. कम्पनीको शेयर (१६)		०.००	०.०९	३.२९.६९	०.००	२०.३८	८.१३	०.००	०.००	०.००	१.२३७.८२	५.५४	५.५०	२.०९	०.९६	०.००	३,४०१.५९
कुल लगानी रकम (१८ = ५ + ६ + ७ + ८ + ९ + १० + ११ + १२ + १३ + १४ + १५ + १६ + १७)		५,४८७.७७	५,४३५.००	१,७९१०.५३	८,६६०.०३	२,६४७.२०	३,५७१.७२	१,००५.५७	७४९.२६	१,०३७.८०	१,२३७.८२	६३८.४२	५५०.९५	२,८९१.६०	१,५२३.४८	५,६८१.५८	५,६८१.५८

अनुसूची १२
निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको चुक्ता पूँजी तथा कोष

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	बीमकको नाम	२०७६/७७				२०७७/७८*				२०७८/७९*				२०७९/८०*			
		चुक्ता पूँजी	जोडा कोष	जोडा कोष	महाविपत्ती जगेडा	चुक्ता पूँजी	जोडा कोष	जोडा कोष	महाविपत्ती जगेडा	चुक्ता पूँजी	जोडा कोष	जोडा कोष	महाविपत्ती जगेडा	चुक्ता पूँजी	जोडा कोष	जोडा कोष	महाविपत्ती जगेडा
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०९.५५	३६.०१	४२.२१	३.६३	१२४.२३	३६.५५	५७.१२	२.९३	१३७.९	३५.७७	७५.३२	४.५३	१४९.४८	४२.८४	९५.२७	६.४४
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-०.३४	८४.६९	१.१४	०	१७.२४	१०१.१३	०	०	३१.७२	११५.६७	०.०४	१४९.४८	५१.७७	१३५.६८	०
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	३९.२७	१०८.०९	२.६४	०	३९.७९	१०८.०९	०	१०८.२	५२.३८	१०८.०९	०	१०८.२	५४.३९	११६.८७	१.७६
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०६.८३	२०.११	५६.१९	५.१२	११०.०३	२४.९२	६१.७	१.९	११७.३५	२३.६२	६७.७७	२.६				
५	युनाइटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१०२.८२	७.३७	२९.६२	०.६९	१०२.८२	१३.१	३५.०४	०	१०२.८२	२०.४३	४२.७१	०.८४				
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१०७.४६	२०.३६	६६.५७	६.२८	१०७.४६	३८.८४	८४.०४	४.२८	१२२.७७	३८.३७	१०१.४९	६.०३				
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०९.५९	२६.४६	३२.४८	१.६९	११५.०५	२५.७४	४१.२१	१.८९	१२५.४६	१८.७	४१.६७	१.९३				
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१३१.७४	४२.	८४.७	८.०९	१४२.१६	४६.८१	१०९.९४	६.८७	१७४.९९	५०.४९	१३५.९५	७.४५	२०१.२४	४९.१३	१६३.६१	१०.२१
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१००.१२	३५.०८	८१.९४	११.४५	१११.५४	४७.९४	१०३.८९	९.९३	१३३.३६	४२.२८	१२०.११	११.८६				
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१०५.६३	२३.७८	७०.९७	८.९९	११६.१९	२६.५७	८२.६४	६.४	१२८.९७	२१.४५	९१.५४	७.३				
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०८.१८	१९.	३५.९	१.८४	११५.७६	२१.८	४७.०५	२.१९	१७०.१७	२३.३१	५४.५७	२.९५				
१२	प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०२.१	२४.७१	५३.५८	४.८४	११५.७६	२६.४५	५९.६८	१.६५	११८.६१	२५.९६	६७.५३	२.४८				
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२५.२	७१.३९	१०५.७३	१३.२४	१७५.८५	६०.४८	१२१.०९	११.०८	२२८.६१	७८.४४	१३३.५८	१२.५७	२६५.४९	५९.७	१५३.७४	१४.५८
१४	लूमिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११४.१८	२१.९८	६४.७७	५.९८	११९.८९	२६.६९	७२.८५	३.०६	१३१.२८	२०.६५	७९.३५	३.७१				
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१००.८५	३२.८५	९२.४२	७.८६	१०९.६४	४२.४२	१०२.५	५.१२	१३२.६६	२८.८५	११४.९६	६.२५	१४५.९३	२६.५२	१२७.०२	६.२५
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१००.	२८.१७	८३.८	९.६९	११२.	३४.४९	१००.७८	७.६८	१२८.८८	३३.५६	११८.४३	९.५१	०.	०.	०.	०.
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	२६.६६	२९.६८३	२२.५.	०.	२६.६६	३१४.८५	२४३.०२	०.	२६.६६	३३८.५३	२६६.६९	०.	२६.६६	३७७.१५	३०५.३२	०.
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७०.	४.९८	५.६६	०.५७	१००.	८.५७	९.२८	०.६४	१००.	१५.२८	१६.५८	१.३९				
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१००.	४.८	६.२४	०.५३	१००.	९.७२	११.२२	०.८४	१००.	१५.६७	१७.१६	१.५				
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	७०.	४.९९	५.६६	०.५५	१००.	८.१७	८.९१	०.६१	१००.	१०.६१	१२.०९	०.८८				
२१	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*													२३०.१५	६९.०८	१२९.४८	५.५४
२२	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*													२००.	३२.३५	४२.६७	३.६८
२३	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*													२८०.६५	८९.५६	२५०.	१३.८१
२४	सगरमाथा लुमिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*													२६२.२६	९१.३३	२२८.३३	१८.४६
२५	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*													३०२.९३	४९.६६	१४०.४४	७.१८
२६	युनाइटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*													१९०.४६	६०.९७	७४.७२	३.२
	जम्मा	१,७९०.९२	६८१.२४	१,३३६.२२	९४.८५	२,०९३.०५	७९१.५५	१,५६१.१८	६७.०८	२,३८८.६१	८२१.२८	१,७८१.२७	८३.७३	२,५०१.०७	९६८.९२	३,०६६.७६	१००.३

* आ.व. २०८१/८० मा मजुरीमा गएर बनेको नया कम्पनी

**आ.व. २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरीक्षण नभएको

***राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखपरीक्षण नभएको

अनुसूची १३ निर्जीवन बीमकहरुको खुद नाफा

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९ **	२०७९/८० **
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१.०५	२६.२३	३०.६४	३६.४१	४०.०१
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-३१.५७	६६.६८	३२.९	२९.०८	४०.०२
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०.८३	१४.११	-३.१७	-१२.५६	१७.५६
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०.२३	१७.३५	११.०५	१३.१५	
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२.२२	१.७५	१०.५३	१६.११	
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२६.५८	३४.५२	३४.७९	३५.०४	
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४.०१	२०.२६	१७.४७	०.९२	
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३५.४७	४६.८१	५०.४६	५४.४८	५५.३१
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२८.६८	३८.०८	४४.०७	३७.४८	
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२५.११	२६.५	२३.३३	१८.६१	२४.१५
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४.४६	२१.५८	२२.३१	१५.०३	
१२	प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४.०६	१३.८६	११.९७	१६.३३	
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४०.१४	४०.७६	३१.१४	२७.५१	४०.३२
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०.४१	२०.४२	१६.१८	१२.९८	
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०.२४	२६.२६	२०.५७	२३.८६	२४.११
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२४.४७	३३.०९	३५.०२	३६.९९	
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	७८.१३	६३.८६	३६.०३	४७.३५	७७.२५
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३.६३	५.४९	७.२९	१४.७८	
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	४.१२	६.३६	१०.२	१२.५६	
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	३.२	५.८९	६.४९	५.९	
२१	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*					४०.०६
२२	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*					२९.९१
२३	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*					७५.६२
२४	सगरमाथा लूम्विनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*					५७.५
२५	आईजिआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*					३५.८५
२६	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*					२९.१९
	जम्मा	३७५.४९	५२९.८७	४४९.२५	४४२.०२	५८६.८५
	वृद्धि		४९.९९	-९५.२९	-९.६९	३२.७७

* आ.व. २०८१/८० मा मर्जरमा गएर बनेको नयाँ कम्पनी

** आ.व. २०७९/८० को तथ्याङ्क लेखपरीक्षण नभएको

*** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखपरीक्षण नभएको

अनुसूची १४
**निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०७९/८० मा संकलन गरेको कूल
बीमाशुल्क र जारी बीमालेखको विवरण**

क्र.सं.	बीमक	जारी गरिएको बीमालेख संख्या	प्रथम बीमाशुल्क
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,८१,३२९	१५,८५८.८६
२	दि.ओरिएन्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४०,२६५	१४,९९४.९७
३	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लि.	५४,९३३	२३,१०७.२०
४	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३३,९११	१०,१८९.५३
५	नेको इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,७२,३३८	२९,२२४.४०
६	प्रभु इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड.	१,१८,६३०	१६,५८७.७७
७	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,९८,०६६	५३,१६१.२१
८	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,०१,८१६	२४,०५४.८६
९	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,६२,६९८	३३,५४०.७२
१०	सानिमा जिआईसी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,७४,१५२	२३,२४४.८९
११	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३,३८,९५५	४४,२६८.६४
१२	सगरमाथा लूम्विनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३,२९,९९६	४५,८२०.३०
१३	आइजिआई प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२४,२१८४	३३,८७७.६२
१४	युनाइटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,४३,२४०	३४,१९०.६८
१५	हिमालयन लाइफ इ.लि.	६०,६७८	२२,८५४.०६
जम्मा (क)		२७,९२,५१३	४,०२,१२१.६७
लघु बीमक			
१	नेपाल माईक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-
२	प्रोटेक्टिभ माईक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२	०.१०
जम्मा (ख)		३	०.१२
जम्मा (क+ख)		२७,९२,५१६	४,०२,१२१.७८

अनुसूची १५
निर्जीवन बीमा व्यावसाय गर्ने बीमकहरुले आ.व. २०७९/८० मा विभिन्न बीमालेखहरुबाट संकलन गरेको कूल बीमाशुल्कको प्रदेशगत विवरण

(रु. लाखमा)

प्रदेश	सम्पत्ति	सामुन्द्रिक	हवाई	मोटर	इन्जि. तथा ट्रे.जो.	विविध	कृषि तथा कृषि	लघु	जम्मा	जम्मा
कोशी	१२,०३२.१२	२,४२२.४५	०.००	१२,२९७.९०	३,४१४.६४	१,२३४.१०	३,१३८.६६	१२२.७९	३४,६६२.६७	३४,६६२.६७
मधेश	८२३०.७४	१,६१२.४९	०.७८	९९६०.०३	१,८७७.७७	७६७.८८	२,२०३.२२	११.१०	२४,६६४.०१	२४,६६४.०१
बागमती	५३,१२७.४७	१४,३४६.४२	१९,१७५.७७	७७,३००.३०	५९,३६४.५७	३८,४०२.०५	८,६९९.०५	२२३.१४	२,७०,६३८.७६	२,७०,६३८.७६
गण्डकी	४,१४२.७९	१७१.५२	२६.३७	१०,८७४.४७	१,७२९.९४	१,४१६.७०	३,०१६.९०	१९०.१८	२१,५६८.८७	२१,५६८.८७
लुम्बिनी	९,३१३.७८	१,१४१.४१	०.००	१६,१८२.९३	३,२०४.२४	१७२०.३८	३,५१९.५३	९०.४२	३५,१७२.७०	३५,१७२.७०
कर्णाली	८६६.००	१०.५५	०.००	१,५९१.३१	४६५.४४	१९८.४२	२,१६७.४०	१९.८८	५,३१९.००	५,३१९.००
सुदूरपश्चिम	२,३६१.६१	१२१.२८	०.००	४,८२९.१९	१,६५८.२९	३२८.६७	७५५.५५	४१.१९	१०,०९५.७८	१०,०९५.७८
जम्मा	९०,०७४.५१	१९,८२६.१२	१९,२०२.९१	१,३३,०३६.१३	७१,७१४.८९	४४,०६८.२०	२३,५००.३२	६९८.७०	४,०२,१२१.७८	४,०२,१२१.७८

अनुसूची १६
निर्जीवन बीमा व्यासय गर्ने बीमकहरुको आ.व. २०७९/८० मा सक्रिय रहेका कूल बीमालेख संख्याको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	सम्पत्ति	सामुन्द्रिक	हवाई	मोटर	इन्जि. तथा ठे. जो.	विविध	कृषि तथा कृषि	लघु	जम्मा	जम्मा
कोशी	७५,७८७	१८,४१९	०	२,२१,३५७	३,७८९	९,७८४	२५,१३८	४,५६०	१,६२७,९६६	३,५८,८३४
मधेश	४६,८७५	२४,२९८	०	१,६१,१२५	२,७५८	७,६६२	१४,४३८	५३३	३७४,८०	२,५७,६८९
बागमती	१,८३,९३३	६०,३४६	१४५	७,९३,९३९	१७,३२२	१,२६,६४०	७१,२०६	१२,२५३	१८,०२४,६९९	१२,६४,९८४
गण्डकी	४९,६७०	२,३४७	८	१,८३,४३१	२,७७८	१०,८१७	१८,५४३	७,०३६	१,४००,८१	२,७४,६३०
लुम्बिनी	८०,०९७	२९,१९३	०	२,६४,६४५	५,०६८	१३,०२४	३२,७१४	७,८३६	१,९०१,५५	४,३३,४९७
कर्णाली	१५,९५३	१४७	०	२५,९९९	८२६	३,४१६	१२,९२४	२,९०६	२५१,९९९	६२,९७९
सुदूरपश्चिम	३०,८६७	२,४६१	०	९४,४५७	१,८७७	४,३३४	५,९५२	१,७६३	८१६,३२	१,४९,७९९
जम्मा	४,८२,३०२	१,३७,२९९	१५३	१७,४४,९५३	३४,४९८	१,७५,६७७	१,८०,९९५	३६,८८७	२४,३९८,९९९	२७,९२,५९६

अनुसूची १७
निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले गरेको लगानीको विवरण
(रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८० **
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५८.०७	२०३.५८	२४२.५२	२५५.८२	३४७.०९	३४४.४७
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७७.८२	१९२.३६	२३७.७७	२६२.६२	२७१.८२	२५४.०९
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७७.६	१७०.१८	१९९.१७	२०९.९७	२०७.११	१८६.९६
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१९४.९९	२१७.६१	२२५.४१	१८७.२९	२१४.०२	-
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	६७.२	६९.८४	१५९.८२	१८३.०७	२२१.७५	-
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२१८.७२	२६५.४२	२७४.५२	२९४.९२	४५५.४८	-
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५८.१२	१२६.३८	१७६.७७	१७५.८	१८२.९	-
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२५३.३१	२८९.८९	३१४.५३	३७२.०६	४४८.३२	४८४.०१
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७९.३७	२४८.४५	२९१.७१	३१९.२६	३७२.८५	-
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	९१.७४	१२६.९	१२१.३७	१२८.६	१३९.१३	१७६.९३
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९४.४७	१५१.३३	१६८.०१	१४६.३३	२०२.५९	-
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४४.१२	१५५.५	१९४.८१	२१७.	२४०.८१	-
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२५३.३४	२९५.४४	३१०.७२	३१४.८३	४००.११	४५७.४६
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१९५.२१	२२४.९४	२३३.३४	२२६.७८	२३२.१३	-
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१९६.२९	२१३.४८	२३१.०९	२५६.५८	२३९.५२	२४५.१५
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१८९.४३	२३९.४२	२८०.३४	३०३.५३	३५८.७१	-
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड ***	४३४.६४	५१५.४१	५७५.२२	६०७.५७	६३६.४८	७५९.४४
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६९.२५	७५.६	८७.३२	१३४.७४	१५५.०५	-
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७१.२३	८९.९२	११२.५२	१४५.३९	१७१.८५	-
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	६६.२५	८४.६३	८९.३१	१२४.३७	१३६.४९	-
२१	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	४६४.८३
२२	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	-	-	२९५.९८
२३	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	७६९.७१
२४	सगरमाथा लूम्विनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	६००.१३
२५	आईजिआई प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	-	-	-	-	-	४५१.८३
२६	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	-	-	-	-	-	३९४.८७
	जम्मा	३,२९९.१७	३,९५६.२८	४,५२६.२७	४,८६६.५३	५,६३४.२९	५,८८५.८६

* आ.व. २०८१/८० मा मर्जमा गएर बनेको नयाँ कम्पनी

** लेखापरीक्षण नभएको

*** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची १८
निर्जीवन बीमा व्यावसाय गर्ने बीमकहरुको आ.व. २०७९/८० मा गरेको लगानीको विवरण

(रु. करोडमा)

लगानीका क्षेत्रहरू	बीमकको नाम	नेपाल इ.क.लि.	दि.ओरिएण्टल इ.क.लि.	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लि.	नेशनल इ.क.लि.	नेको इ.लि.	प्रभु इ.लि.	शिखर इ.क.लि.	एनएनपी इ.क.लि.	हिमालयन एभरेष्ट इ.लि.	सोमिया लिआइटी इ.लि.	सिद्धार्थ प्रिमियर इ.लि.	सगरमाथा लुम्बिनी इ.क.लि.	आइसिआई प्रुडन्सियल इ.क.लि.	युनोइटेड अगोड इ.लि.	जम्मा
नेपाल सरकारको वचतपत्र वा ऋणपत्र बचतपत्र (१)		०.००	७.००	०.००	१२.९६	०.००	०.५०	०.००	०.००	०.००	०.००	०.५०	०.५५	०.००	२२.०३	
क वर्गको बैंकको मुहूर्ती निक्षेप (२)		२५७.०२	२०३.२१	५८८.००	१५६.५०	३४७.८८	५७.६८	२७३.५५	१६२.५९	३०५.७२	२५०.५८	५२७.८७	४०३.५५	२९८.८५	४,१२६.५८	
पूर्वधार बैंकको मुहूर्ती निक्षेप (३)		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	
४ = २+३ को जम्मा		२५७.०२	२०३.२१	५८८.००	१५६.५०	३४७.८८	५७.६८	२७३.५५	१६२.५९	३०५.७२	२५०.५८	५२७.८७	४०३.५५	२९३.७९	४,१२६.५८	
५ = १+४ को जम्मा		२५७.०२	२१०.२१	५८८.००	१६९.५६	३४७.८८	५८.१८	२७३.५५	१६२.५९	३०५.७२	२५०.५८	५२७.८७	४०३.५५	२९९.२७	४,१४८.६२	
ख वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुहूर्ती निक्षेप (६)		३१.९४	८.७५	३५.००	०.००	५८.५५	१३.५०	३८.०५	२३.७०	५८.००	३०.५२	८२.७७	५९.३०	४९.७६	५,१६.४९	
ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुहूर्ती निक्षेप (७)		१०.४२	०.५०	२.००	०.००	७.०५	१.१३	४.५५	५.६०	१५.०५	२.८५	२२.५५	१२.८०	११.००	१०९.००	
घर जगामा गरिएको लगानी (८)		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	
सूचीकृत पब्लिक लि. कम्पनीको साधारण शेयर (९)		७.९९	०.००	८१.५५	०.००	१५.२५	२६.५६	१२.३६	२.३३	२६.९५	४.१२	५५.९७	३८.३५	८.९३	२८७.९७	
क, ख र ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अग्रधिकार शेयर, बण्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (१०)		०.००	२३.२५	०.००	०.००	०.००	६.००	७२.९१	२९.६६	०.००	६.९७	७०.६२	३०.५१	२७.१८	२६७.००	
सूचीकृत पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको बन्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (११)		१६.७४	०.००	१५.००	०.००	३४.०७	०.००	०.००	०.००	१८.५१	०.००	०.००	०.००	०.००	१०४.८८	
कृषि, पर्यटन उद्योग, जलविद्युत, सौर ऊर्जा, शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्र (१२)		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४.६०	२२.६२	०.००	०.००	०.००	०.००	१२.२५	२.००	४१.४७	
नागरिक लगानी कोष र म्युचुअल फण्ड (१३)		४.५०	०.००	३.००	०.००	४.३५	२.१७	६.८७	४.८७	५.९३	०.३२	५.१६	६.९०	३.९६	५६.९८	
इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर (१४)		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	
अन्य संस्थापक शेयर (१५)		१६.१८	११.३९	०.००	९.८१	१६.६५	०.००	२०.९५	१५.३६	४४.७७	०.००	४.२६	३६.०३	४३.६६	२२७.४०	
सूचीकृत नभएको अन्य पब्लिक लि. कम्पनीको शेयर (१६)		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४.६१	०.००	०.००	०.७२	०.००	०.००	०.००	५.३३	
अन्य लगानी (१७)		०.४८	०.००	३५.००	७.७०	०.२१	६.४७	१.००	१.०५	०.००	०.००	०.००	०.००	१.३७	१२८.७३	
कुल लगानी रकम (१८ = ५+६+७+८+९+१०+११+१२+१३+१४+१५+१६+१७)		३४४.४७	२५४.०९	७५९.४४	१८६.९६	४८४.०९	१७६.२३	४७७.४६	२४५.१५	४६४.८३	२९५.९८	७६९.७९	६००.९३	४५९.८३	५,८८५.८६	

अनुसूची १९

लघु जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको आ.व. २०७९/८०को लगानीको विवरण

(रु. करोडमा)

लगानीका क्षेत्रहरु	बीमकको नाम	गार्डियन माइक्रो लाईफ इ.लि.	क्रेष्ट माइक्रो लाईफ इ.लि.	जम्मा
नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानिय सरकार वा नेपाल राष्ट्र बैंकको बचतपत्र वा ऋणपत्र बचतपत्र (१)	(न्युनतम २५%)	०	०	०
क वर्गको बैंकको मुद्दती निक्षेप (२)		५०.५०	४६.७५	०.९७
पूर्वाधार बैंकको मुद्दती निक्षेप (३)		०.००	०.००	०.००
४ = २+३ को जम्मा	(न्युनतम ३०%)	५०.५०	४६.७५	९७.२५
५ = १+४ को जम्मा		५०.५०	४६.७५	९७.२५
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ख वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (६)	(बढिमा १०%)			०.००
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (७)	(बढिमा ५%)			०.००
सूचीकृत पब्लिक लि.कम्पनीको साधार शेर (८)	(बढिमा १०%)			०.००
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त क, ख र ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अग्राधिकार शेर, बण्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (९)	(बढिमा ३०%)			०.००
सूचीकृत पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको बन्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (१०)	(बढिमा २०%)			०.००
नागरिक लगानी कोष र म्युचअल फण्ड (११)	(बढिमा ५%)			०.००
अन्य लगानी (१२)		०.००	४.३९	४.३९
कूल लगानी रकम (१३ = ५+६+७+८+९+१०+११+१२)	२५३.३४	२९५.४४	३१०.७२	३१४.८३

अनुसूची २०

लघु निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको आ.व. २०७९/८०को लगानीको विवरण

(रु. करोडमा)

लगानीका क्षेत्रहरु	बीमकको नाम	गार्डियन माइक्रो लाईफ इ.लि.	क्रेष्ट माइक्रो लाईफ इ.लि.	जम्मा
नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानिय सरकार वा नेपाल राष्ट्र बैंकको बचतपत्र वा ऋणपत्र बचतपत्र (१)	(न्युनतम २५%)	-	-	-
क वर्गको बैंकको मुद्दती निक्षेप (२)		४६.७५	४६.७५	९३.५०
पूर्वाधार बैंकको मुद्दती निक्षेप (३)		०.००	०.००	०.००
४ = २+३ को जम्मा	(न्युनतम ३०%)	४६.७५	४६.७५	९३.५०
५ = १+४ को जम्मा		४६.७५	४६.७५	९३.५०
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ख वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (६)	(बढिमा १०%)			०
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (७)	(बढिमा ५%)			०
सूचीकृत पब्लिक लि.कम्पनीको साधार शेयर (८)	(बढिमा १०%)			०
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त क, ख र ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अग्राधिकार शेयर, बण्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (९)	(बढिमा ३०%)			०
सूचीकृत पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको बन्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (१०)	(बढिमा २०%)			०
नागरिक लगानी कोष र म्युचअल फण्ड (११)	(बढिमा ५%)			०
अन्य लगानी (१२)				०
कूल लगानी रकम (१३ = ५+६+७+८+९+१०+११+१२)		४६.७५	४६.७५	९३.५०

अनुसूची २१ पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने पुनर्बीमकर्तृको आ.व. २०७९/८० मा गरेको लगानीको विवरण

(रु. करोडमा)

लगानीका क्षेत्रहरू	बीमकर्ताको नाम	नेपाल पुनर्बीमा क.लि	हिमालयन रि इन्स्योरेन्स क.लि	जम्मा
नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानिय सरकार वा नेपाल राष्ट्र बैंकको वचतपत्र वा ऋणपत्र वचतपत्र (१)	(न्युनतम २५%)	३,०००	०	३,०००
क वर्गको बैंकको मुद्दती निक्षेप (२)		१,४८,००८	८७,९५३	२,३५,९६१
पूर्वाधार बैंकको मुद्दती निक्षेप (३)		०	०	०
४ = २+३ को जम्मा	(न्युनतम ३०%)	१,४८,००८	८७,९५३	२,३५,९६१
५ = १+४ को जम्मा		१,५१,००८	८७,९५३	२,३८,९६१
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ख वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (६)	(बढिमा १०%)	२०७८३	०	२०७८३
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप (७)	(बढिमा ५%)	०	०	०
घर जग्गामा गरिएको लगानी (८)	(बढिमा १०%)	०	०	०
सूचीकृत पब्लिक लि. कम्पनीको साधारण शेयर (९)	(बढिमा १०%)	५,८८९	२५३	६,१४२
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजतपत्र प्राप्त क, ख र ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको	(बढिमा ३०%)	१८,५३२	६,६२०	२५,१५२
अग्राधिकार शेयर, बण्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (१०)	(बढिमा २०%)	०	०	०
सूचीकृत पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको बन्ड, डिबेन्चर र ऋणपत्र (११)	(बढिमा १०%)	०	०	०
कृषि उत्पादन तथा वितरण, शीत भण्डार गृह, पर्यटन उद्योग, जलविद्युत, सौर्य ऊर्जा, लगायत वीकरणीय उर्जा परियोजना, केवलकार, सडक, विद्युत प्रसारण लाईन, शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्र (१२)	(बढिमा ५%)	९	४००	४०९
नागरिक लगानी कोष र म्युचुअल फण्ड (१३)	(बढिमा ५%)	९	४००	४०९
इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर (१४)	(बढिमा ५%)	०	०	०
अन्य संस्थापक शेयर (१५)		१,०२७	२,२५०	३,२७७
सूचीकृत नभएको अन्य पब्लिक लि. कम्पनीको शेयर (१६)		५,०३७	०	५,०३७
अन्य लगानी (१७)		०	०	०
कूल लगानी रकम (१८ = ५+६+७+८+९+१०+११+१२+१३+१४+१५+१६+१७)	२,०२,२८६	९७,४७५	२,९९,७६२	९३.५०

अनुसूची २२
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले आ.व. २०७९/८० मा गरेको लघु बीमा व्यवसायको विवरण

क्र.सं.	बीमक	कूल सक्रिय रहेको बीमालेखको संख्या	प्रथम बीमाशुल्क (रु. लाखमा)	नवीकरणबीमा शुल्क (रु. लाखमा)	कूल बीमाशुल्क (रु.लाखमा)
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	-	-	-	-
२	नेशनल लाइफ इ. कं.लि.	१०,८६,१६२	७,९०३.२२	०.००	७,९०३.२२
३	नेपाल लाइफ इ. कम्पनी लि.	१,००२	२४.९९	३३.८७	५८.८५
४	लाइफ इ. कर्पोरेशन (नेपाल) लि.	११,८३१	४७.९८	०.००	४७.९८
५	मेट लाइफ	४,९८,५५७	१,८५८.२७	०.००	१,८५८.२७
६	एशियन लाइफ इ. क. लि.	१,२४,७२१	२००.९७	०.३३	२०१.३१
७	सन नेपाल लाइफ इ. क. लि.	१,४९,८९४	४४३.३९	१०.४२	४५३.८१
८	रिलायवल नेपाल ला. इ. क. लि.	७७०१	२२.०५	९६.३१	११८.३६
९	सिटिजन लाइफ इ. क. लि.	१०,८१,७०४	६,१३६.५२	०.००	६,१३६.५२
१०	प्रभु लाइफ इ. लि.	८७,३५०	७४४.५९	७०.४८	८१५.०७
११	महालक्ष्मी लाइफ इ. लि.	११,८८१	४६६.६२	१,०९०.९८	१,५५७.६१
१२	सुर्यज्योति लाइफ इ. क. लि.	३,३५,५६३	२,१५०.६९	०.१५	२,१५०.८४
१३	सानीमा रिलायन्स लाइफ इ. लि.	८,७१,२५८	२,९३०.५३	१६३.०५	३,०९३.५८
१४	हिमालयन लाइफ इ.लि.	१४०	०.३८	०.२६	०.६४
लघु बीमक					
१	गार्डियन माइक्रो लाइफ ई. लि.	१२७	१.४१	०.००	१.४१
२	क्रेष्ट माइक्रो लाइफ ई. लि.	९२	०.६४	०.००	०.६४
जम्मा		४२,६७,९८३	२२,९३२.२५	१,४६५.८५	२४,३९८.१९

अनुसूची २३
आ.व. २०७९/८० मा स्थलगत निरीक्षण गरिएका जीवन बीमकहरू

क्र.सं.	बीमक	स्थलगत निरीक्षण	आकस्मिक स्थलगत निरीक्षण
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	✓	✓
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	✓
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	✓	✓
५	मेट लाईफ (एलिको)	✓	
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		✓
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		✓✓✓✓
९	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	✓
१०	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	✓
११	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		✓
१२	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	✓
१३	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	

अनुसूची २४
आ.व. २०७९/८० मा स्थलगत निरीक्षण गरिएका निर्जीवन बीमकहरू

क्र.सं.	बीमक	स्थलगत निरीक्षण	आकस्मिक स्थलगत निरीक्षण
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
४	हिमालयन एभरेष्ट जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
५	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	✓	✓
६	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
७	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	
८	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
१०	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	✓
११	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	✓
१२	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	✓	✓
१३	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड		✓

अनुसूची २५
नेपाल बीमा प्राधिकरणका प्रदेश कार्यालयहरूबाट सम्पन्न भएका कार्यहरू

क्र.सं	आ.व. २०७९/८० मा सम्पन्न कार्यक्रमहरू	कोशी प्रदेश	मधेश प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	सुदूर पश्चिम प्रदेश
१	स्थानीय तहसँग अन्तरक्रिया संख्या	१४	१५	१५	१३	१५	१३
२	स्थानीय तहसँग बजेट समबन्धी छलफल संख्या	०	०	०	०	०	०
३	प्रदेश सरकारसँग अन्तरक्रिया संख्या	०	०	०	१	१	०
४	जीवन बीमकहरूसँग अन्तरक्रिया संख्या	१	१	४	०	८	०
५	निर्जीवन बीमकहरूसँग अन्तरक्रिया संख्या	१	१	४	०	१०	०
६	प्रहरीसँग अन्तरक्रिया संख्या	१	१	१	०	१	०
७	उद्योग व्यवसायसँग अन्तरक्रिया संख्या	१	१	१	१	१	०
८	सर्भेयरसँग अन्तरक्रिया संख्या	१	१	१	१	१	०
९	अभिकर्तासँग अन्तरक्रिया संख्या	१	१	१	१	१	१
१०	अन्य सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया संख्या	०	०	२	०	०	०
११	जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षणको संख्या	४	७	२	२	१०	०
१२	निर्जीवन बीमकहरूमा स्थलगत निरीक्षणको संख्या	३	३३	२	४	८	५
१३	दावी सम्बन्धी कार्यको संख्या	५	०	०	०	०	०
१४	उजुरी सम्बन्धी कार्यको संख्या	२६	१५	३	१७	३१	२०
१५	तालिम संचालन संख्या	२	२	२	०	२	०

अनुसूची २६
कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखको तथ्याङ्क

आ.व.	बीमाको प्रकार		
	कृषि	पशु तथा पन्छी	जम्मा
२०७५/७६			
बीमाङ्क	१,१३,३७,३७,९५२.०५	२०,९६,११,३८,१६२.६२	२२,०९,४८,७६,११४.६७
बीमाशुल्क	६,४९,१२,४२०.८२	९३,९८,५०,९२८.१७	१,००,४७,६३,३४८.९९
अनुदान रकम	४,८६,८४,३१५.६२	७०,४८,८५,४४७.०३	७५,३५,६९,७६२.६४
दावी रकम	८,०५,९७,९२६.९२	४८,७९,६९,५०८.२५	५,६,७७,६७,४३५.१७
बीमालेख संख्या	३,४९७.००	१,१३,३६१.००	१,१६,८५८.००
२०७६/७७			
बीमाङ्क	१,६०,७०,३४,००६.९२	२४,७७,३१,८५,५९१.८४	२६,३८,०२,१९,५९८.७६
बीमाशुल्क	८,२९,२३,५३२.७३	१,०९,८७,७६,२५५.२१	१,१८,१६,९९,७८७.९४
अनुदान रकम	६,२१,९२,६४९.५५	८२,४०,८२,१९१.४१	८८,६२,७४,८४०.९६
दावी रकम	५,९९,९६,७७५.३१	५६,२०,३९,७६५.९१	६२,२०,३६,५४१.२२
बीमालेख संख्या	३,८११.००	१,२५,१९०.००	१,२९,००१.००
२०७७/७८			
बीमाङ्क	२,८९,७०,७६,८८६.४४	४०,१८,९२,२३,४५८.०१	४३,०८,६३,००,३४४.५
बीमाशुल्क	१५,३१,१२,९०६.१६	१,७७,८०,७८,६९१.३७	१,९३,११,९१,५९७.५
अनुदान रकम	११,४८,३४,६७९.६२	१,३३,३५,५९,०१८.५३	१,४४,८३,९३,६९८.१
दावी रकम	१०,४०,४७,१७४.६३	५४,५२,६२,६७०.५१	६४,९३,०९,८४५.१
बीमालेख संख्या	५,१८२.००	१८,८०६६.००	१,९३,२४८.००
२०७८/७९			
बीमाङ्क	३,७५,७२,७२,३४७.७८	३८,८२,०१,९०,७४४.४४	४२,५७,७४,६३,०९२.२२
बीमाशुल्क	२१,३४,०१,२१९.१९	१,८४,८९,११,६०१.९७	२,०६,२३,१२,८२१.१६
अनुदान रकम	१६,१२,०३,३९४.५३	१,३९,९०,४६,७२१.०७	१,५६,०२,५०,११५.६०
दावी रकम	२१,०१,४८,६६२.४१	३,०३,७९,६१,६०१.०४	३,२४,८१,१०,२६३.४५
बीमालेख संख्या	७,४८८.००	१,८०,४२७.००	१,८७,९१५.००
२०७९/८०			
बीमाङ्क	४,८४,६०,१०,११२.५९	४६,३०,७०,०४,९०९.०३	५१,१५,३०,१५,०२१.६२
बीमाशुल्क	२८,७२,९३,१२९.१४	२,०२,७४,०९,३७९.९२	२,३१,४७,०२,५०९.०६
अनुदान रकम	२२,८९,९१,६०४.१३	१,६२,०३,७३,१८८.६६	१,८४,९३,६४,७९२.७९
दावी रकम	-	-	१,७१,७४,९१,४९१.११
बीमालेख संख्या	८,१७८.००	१,८०,७९९.००	१,८८,९७७.००

अनुसूची २७
आ.व. २०७९/८०मा भएको कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको विवरण

क्र. सं.	कम्पनीको नाम	बीमालेख संख्या	बीमाङ्क	बीमाशुल्क	सहूलियत बीमाशुल्क (८०%)
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,९६४	१,७१,९४,८३,०३२.८२	६,१२,६२,२२७.३७	४९,००९,७८१.८७
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५,१५८	२,०१,७८,६४,३५८.९०	९,८२,६८,८८०.७७	७,८५,६९,०६७.००
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,५१२	३९,५८,६८,८९३.००	१३,४२६,९८८.०५	१,०७,४१,५९०.४४
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,१५५	२१,९३,०५,८८०.३२	१,०५,४८,२५२.४२	८४,३८,६०१.९४
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	५,३२८	१,३४,२४,११,९२३.००	६६,८१०,८३८.०१	५,३४,४९,०७०.८१
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१,८७३	३९,४८,८२,०२०.००	१,४९,२४,३८५.००	१,१७,६४,४६८.००
७	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	११,५८७	५,९७,०१,७६,४०६.९६	२२,२०,८३,४०३.४४	१७,७५,५३,६१८.४७
८	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३,५७८	१,३१,४८,१६,१८५.९९	५,७४,५२,९६९.३६	४,५९,६२,३७५.४९
९	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	४,२२८	२,१३,६९,४२,०९३.२८	९,९६,४८,२२४.०९	७,९६,९३,३३९.८५
१०	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७,५०१	३,१४,९६,६१,७२५.७३	१२,३८,५४,२०५.३८	९९,०११,३७६.७९
११	पूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७,३७८	४,१२,५७,२०,५६९.७७	१७,८४,२५,६७३.४७	१४,२७,३९,७७१.९७
१२	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५१,४९५	१०,९०,४३,३९,९५६.५१	५६,८९,०५,१५५.४९	४५,३९,२१,८५७.०५
१३	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६,६७५	१,०२,७२,०७,७५७.००	५,११,२५,२०९.३५	४,०९,००,१६७.४८
१४	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३०,१८४	५,४५,३८,४५,२९९.१०	२६,६२,९३,३३३.९८	२१,३०,३४,३२९.५६
१५	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२,३६१	१४,७३,२७,५४८६.०४	५,५९,३७,२२४.६९	४,४५,९७,९६५.७६
१६	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	२,९७५	३८,५६,७८,४२३.००	१,९१,०५,२४६.२८	१,५२,८४,१९७.०२
१७	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६०२	२६,१८,८८,२८५.३५	११,३१०,८७८.९४	९०,०६,३८३.१५
१८	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१०,७४९	२,२३,८९,६०,६८२.५६	१०,९९,३२,४७८.७१	८,७९,४६,०६२.९५
१९	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	९५९	२९,५४,३८,९७४.४०	१,४६,७४,३४८.७१	१,१७,३९,४७८.९८
२०	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	८,६३४	१,६९,८३,१७,४६४.८७	७,८४,३१,००१.४८	६,२७,४४,८०१.११
२१	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	२,०२७	१,१४,३५,२६,२४५.९५	४,४४,६३,९२२.४१	३,५४,५३,२७७.७७
२२	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	१,४०८	९१,०८,१०,११०.११	३,८१,३९,५४६.१७	३,०४,६०,७१६.९३
२३	सगरमाथा लुम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	४,०४६	१,२०,७१,७९,६६१.००	५,१८,३४,९१५.६३	४,१४,६७,९३२.५०
२४	आईजिआई पूडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड*	३,३०५	१,१५,२८,८०,६२५.९६	४,७२,०४,९११.८६	३,७७,६३,९२९.४९
२५	यूनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड*	१,२९५	२१,२५,३२,९६०.००	१,०६,३८,२८८.००	८५,१०,६३०.४०
	जम्मा	१,८८,९७७	५१,१५,३०,१५,०२१.६२	२,३१,४७,०२,५०९.०६	१,८४,९३,६४,७९२.७९

* आ.व. २०८१/८० मा मर्जीमा गएर बनेको नयाँ कम्पनी

अनुसूची २८
आ.व.२०७९/८० मा सक्रिय रहेका कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखहरू

पशुपन्छी बीमालेखहरू		जडिबुटी बीमालेखहरू	
१	पशुधन बीमालेख	१	मेन्था खेती बीमालेख
२	बाख्रा बीमालेख	२	टिमुर खेती बीमालेख
३	पन्छी बीमालेख		
४	अष्ट्रिच बीमालेख		
५	माछा बीमालेख		
६	घाँसेकृषि बीमालेख		
७	कालिज बीमालेख (अनुदान नभएको)		

कृषि बीमालेखहरू			
१	तरकारी बीमालेख (लागतमा आधारित)	१२	ड्रागन फल खेती बीमालेख
२	तरकारी बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)	१३	खाद्यान्न कृषि बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
३	च्याउ बीमालेख (लागतमा आधारित)	१४	अन्नबीउ कृषि बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
४	आलु खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)	१५	अदुवा खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
५	फलफूल खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)	१६	बेसार खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
६	केरा खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)	१७	अलैंची खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)
७	सुन्तला खेती बीमालेख	१८	मौरीपालन बीमालेख (लागतमा आधारित)
८	जुनार खेती बीमालेख	१९	चिया खेती बीमालेख
९	कागती खेती बीमालेख	२०	कफी खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
१०	उखु खेती बीमालेख	२१	मौसम सूचाङ्क बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
११	किवी खेती बीमालेख		

अनुसूची २९
आ.व. २०७९/८० अन्त्यसम्ममा प्राधिकरणमा दर्ता मुद्धा सम्बन्धी विवरण

आ.व.	गत वर्षको निवेदन बाकी संख्या	यस वर्षको निवेदन संख्या	पुनरावेदनबाट आएका मुद्धाको संख्या	जम्मा	फैसला/सहमति भएको मुद्धा संख्या	तामेली संख्या	बाकी संख्या
२०७५/७६	८३	१००	४	१८७	८५	१	१०१
२०७६/७७	१०१	१२६	१	२२८	९१	२	१३५
२०७७/७८	१३५	१३७	१	२७३	९३	०	१८०
२०७८/७९	१८३	१५५	०	३३८	१५२	०	१८६
२०७९/८०	१८६	१५५	०	३४१	१४९ (९३+५६)	०	१९२

अनुसूची ३०
आ.व. २०७९/८० को बीमक विरुद्ध उजुरी दर्ता सुची

क्र.स.	जीवन बीमक	संख्या	क्र.स.	निर्जीवन बीमक	संख्या
१	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स क.लि	२	१	नेपाल इन्स्योरेन्स क.लि	७
२	नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स क.लि	७	२	दि ओरियण्टल इन्स्योरेन्स क.लि	१
३	लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन	५	३	नेशनल इन्स्योरेन्स क.लि	९
४	मेट लाइफ इन्स्योरेन्स	१	४	हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स क.लि	११
५	एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स क.लि	३	५	युनाईटेड अजोड इन्स्योरेन्स क.लि	१२
६	सूर्य ज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स क.लि	७	६	सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्स क.लि	७
७	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स क.लि	१०	७	नेको इन्स्योरेन्स क.लि	११
८	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स क.लि	३	८	सगरमाथा इन्स्योरेन्स क.लि	९
९	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स क.लि	२	९	प्रभु इन्स्योरेन्स क.लि	४
१०	रिलायवल लाइफ इन्स्योरेन्स क.लि	७	१०	आइजीआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स क. लि	९
११	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स क.लि	१	११	शिखर इन्स्योरेन्स क.लि	११
१२	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स क.लि	३	१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स क.लि	८
१३	-	-	१३	सानिमा जिआइसि इन्स्योरेन्स क.लि	५
जम्मा		५१	जम्मा		१०४

अनुसूची ३१
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९ को वित्तीय विवरण स्वीकृति

क्र.सं.	बीमक	स्वीकृत भएको	पेश भए/नभएको
१	श्री राष्ट्रिय बीमा संस्थान*		पेश नभएको
२	श्री नेशनल लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि	२०८०/०१/१७	पेश भएको
३	श्री नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश नभएको
४	श्री लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लि.	२०८०/०६/२२	२०८०/०५/३१
५	श्री मेट लाइफ (ALICO)	२०७९/१२/०१	२०७९/०९/२९
६	श्री एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/१२/१५	२०७९/११/३०
७	श्री गुराँस लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश नभएको
८	श्री सुर्यज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०/०१/०५	२०७९/१२/०२
९	श्री प्राइम लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश भएको
१०	श्री आइएमई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/११/१०	२०७९/१०/२६
११	श्री युनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश भएको
१२	श्री सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/१२/०६	२०७९/११/१७
१३	श्री रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको
१४	श्री रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०/०२/१०	पेश भएको
१५	श्री सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/१२/२७	२०७९/१२/०६
१६	श्री सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको
१७	श्री प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको
१८	श्री महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको

*राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६८/६९ सम्म स्वीकृत

अनुसूची ३२
**निर्जीवन तथा पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९ को वित्तीय विवरण
स्वीकृति**

क्र.सं.	बीमक	स्वीकृत भएको	पेश भए/नभएको
१	श्री नेपाल इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०७९/०८/२९	२०७९/०७/०६
२	श्री दि ओरियण्टल इन्स्योरेन्स	२०८०/०१/२७	२०७९/०९/२८
३	श्री नेशनल इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०८०/०३/०६	२०७९/०१/३१
४	श्री हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्स लि.	२०७९/११/१८	२०७९/१०/२४
५	श्री यूनाईटेड इन्स्योरेन्स लि.	२०७९/०९/०३	२०७९/०७/३०
६	श्री प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल)	२०७९/०९/०५	२०७९/०८/०२
७	श्री नेको इन्स्योरेन्स लि.,	२०७९/०९/२०	२०७९/०८/१९
८	श्री सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०७९/०९/२९	२०७९/०९/०७
९	श्री प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	२०७९/१०/२३	२०७९/०९/२५
१०	श्री आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स लि.	२०७९/०९/१३	२०७९/०९/०५
११	श्री प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०७९/११/१५	२०७९/०९/२१
१२	श्री शिखर इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०७९/०९/२८	२०७९/०९/०३
१३	श्री लुम्बिनी इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०७९/१०/०६	२०७९/०९/१४
१४	श्री एन एल जी इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०७९/०९/०७	२०७९/०८/१९
१५	श्री सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स कं.लि.	२०७९/०९/०६	२०७९/०८/०२
१६	श्री राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लि.*	-	-
१७	श्री सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	२०७९/०९/२६	२०७९/०८/२९
१८	श्री अजोड इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	२०७९/०९/०८	२०७९/०८/१४
१९	श्री जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	२०७९/१०/१३	पेश भएको
पुनर्बीमा कम्पनी			
२०	श्री नेपाल पुनर्बीमा कं.लि	२०८०/०२/०८	२०८०/०१/१७
२१	श्री हिमालयन रिईन्स्योरेन्स लि.	२०७९/०६/१३	२०७९/०६/०६

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७२/७३ सम्म स्विकृत

अनुसूची ३३
आ.व. २०७९/८० मा प्राधिकरणबाट स्वीकृत भएका जीवन बीमालेखहरू

क्र. सं	बीमकको नाम	स्वीकृत बीमालेख	मिति	आवृत्ति
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान			
२	नेशनल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	-
३	नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कं. लि.	“नेपाल लाइफ सम्पूर्ण रक्षा”	२०७९/०१/३१	२
		“नेपाल लाइफ सुनौलो भविष्य जीवन बीमा योजना”	०४/२५/२०७९	
४	लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन नेपाल लि.	“जीवन लाभ”	०५/१५/२०७९	१
५	मेट लाइफ (एलिको)	“Mid-term Growth Insurance Plan”	०५/२८/२०७९	१
६	एशियन लाइफ इ.कं.लि.	“भविष्य निधि (सावधिक)”	०८/१२/२०७९	३
		“सामुहिक म्यादी जीवन”	१२/०६/२०७९	
		“एसियन सावधिक प्लस जीवन बीमालेख”	१२/०६/२०७९	
७	सूर्या लाइफ इ.कं.लि.	-	-	-
८	गुराँस लाइफ इ.कं.लि.	-	-	-
९	प्राइम लाइफ इ.कं.लि.	-	-	-
१०	आइएमई लाइफ इ.कं.लि.	“एकमुष्ठ भुक्तानी लाभ पुरक करार (LSABR)”	०४/०३/२०७९	३
		“आइएमई धन सरिता प्लस (वार्षिक अग्रिम भुक्तानी जीवन बीमा योजना)”	१२/१५/२०७९	
		“आइएमई म्यादी सुरक्षा जीवन बीमा योजना”	०३-१८-२०७९	
११	ज्योती लाइफ इ.कं.लि.	-	-	-
१२	सन नेपाल लाइफ इ.कं.लि.	-	-	-
१३	रिलायन्स लाइफ इ.लि.	-	-	-
१४	रिलायबल नेपाल ला.इ.कं.लि.	“रिलायबल सुरक्षित जीवन बीमा”	०४/०३/२०७९	१
१५	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी	-	-	-
१६	सानिमा लाइफ इ.लि.	-	-	-
१७	प्रभु लाइफ इ.लि.	-	-	-
जम्मा				११

अनुसूची ३४
आ.व. २०७९/८० मा प्राधिकरणबाट स्वीकृत भएका निर्जीवन बीमालेखहरु

क्र. सं	बीमकको नाम	स्वीकृत बीमालेख	मिति	आवृत्ति
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	-
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	-
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	“Cyber Security Insurance”	०७/२५/२०७९	१
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	-
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	“अतिरिक्त लाभ”	०२/०२/२०८०	१
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	-	-	-
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	-
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	“मोटर क्षतिको लाभ”	१२/१४/२०७९	२
		“विद्यार्थी सुरक्षा बीमालेख”	२०८०/०२/१०	
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	“Add-ons Cover”	२०८०/०२/०३	१
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-	-	-
११	श्री आइजीआई प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	“स्वास्थ्य बीमालेख”	२०८०/०३/३१	१
१२	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	“Voyager Travel Insurance”	१२/२१/२०७९	२
		“सवारी साधन अतिरिक्त लाभ”	१२/०९/२०७९	
१३	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	-
१४	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	-
१५	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-	-	-
१६	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	“प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम, श्रमिक सुरक्षा बीमालेख”	०७/०६/२०७९	२
		“प्राकृतिक विपद् जोखिम (सामुहिक) बीमालेख”	१०/१५/२०७९	
१७	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-	-	-
१८	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	Electronic Equipment Insurance	०१/२०/२०८०	१
१९	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	“Product Liability Insurance”	०४/०२/२०७९	१
	जम्मा			१२

नेपाल बीमा प्राधिकरण (साविक बीमा समिति)

कुपण्डोल, ललितपुर ।

अपरिष्कृत वित्तीय अवस्थाको विवरण (वासलात)

३१ आषाढ २०८० (१६ जुलाई, २०२३) को

रकम रु. मा

सम्पत्ति	३१ आषाढ २०८०	३२ आषाढ २०७९
अमूर्त सम्पत्ति	२,१९२,६४८	१,२९७,३१९.७९
सम्पत्ति तथा उपकरण	१,१५४,८९७,०१३	१,१२८,५६३,८९०
स्थगन कर सम्पत्ति	२०,५३८,६५१	२०,५३८,६५१
लगानी	५,०१६,८४३,८७६	३,७५२,२००,०००
ऋण तथा सापटीहरू	२३५,३४५,०२४	२०१,६२४,४३७
चालु कर सम्पत्ति (खुद)	७५,६६१,७५१	१४९,८५०,९३९
अन्य सम्पत्तिहरू (अन्य वित्तीय सम्पत्तिहरू समेत)	१,९८५,८१४,२४४	२,२२६,४९१,११६
नगद तथा नगद समान	१९४,३३०,७७०	२२,२३७,८४८
कुल सम्पत्ति	८,६८५,६२३,९७७	७,५०२,८०४,२०१
कोष तथा दायित्व		
संचित कोष	८,५२७,६९५,२१४	७,३८१,०२०,८९७
कुल संचित कोष	८,५२७,६९५,२१४	७,३८१,०२०,८९७
दायित्व		
व्यवस्थाहरू	१४०,४९५,९७२	९४,८००,३७४
स्थगन कर दायित्व	-	-
चालु कर सम्पत्ति (खुद)	-	-
अन्य दायित्व (अन्य वित्तीय दायित्व समेत)	१७,४३२,७८९	२६,९८२,९३०
कुल दायित्व	१५७,९२८,७६२	१२१,७८३,३०४
कुल संचित कोष एवं दायित्व	८,६८५,६२३,९७७	७,५०२,८०४,२०१
आकस्मिक दायित्व र प्रतिबद्धता	-	-

नोट: अपरिष्कृत विवरणमा NFRS अनुसार केही समायोजन गर्न बांकी रहेको छ र लेखापरीक्षण पश्चात अपरिष्कृत वित्तीय विवरणमा फरक पर्न सक्नेछ ।

नेपाल बीमा प्राधिकरण (साविक बीमा समिति)

कुपण्डोल, ललितपुर ।

अपरिष्कृत नाफा नोक्सान विवरण

१ श्रावण २०७९ देखि ३१ अषाढ २०८० सम्मको

रकम रु. मा

विवरण	यस वर्षको रकम रु.	गत वर्षको रकम रु.
बीमा बजारबाट प्राप्त हुने आम्दानीहरु		
सेवा शुल्क	१,५७७,९८२,३६०	१,९०९,१३३,७१४
दर्ता एवं नवीकरण शुल्क	१०९,४०४,७०२	१२१,५५३,७०५
तालिम शुल्क	-	८,८०५,०००
दण्ड, जरिवना तथा अतिरिक्त शुल्क आम्दानी	१,०२८,१५२	२३३,०००
नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान	१,१४९,८८८	-
बिदेशी सरकार वा अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाबाट प्राप्त अनुदान	-	-
ब्याज आम्दानी	४५४,७४८,१९८	२८३,६००,४२०
अन्य आम्दानी	१,४७३,५८५	१,३७२,६१४
कूल आम्दानी	२,१४५,७८६,८८५	२,३२४,६९८,४५२
संचालनबाट हुने खर्चहरु		
कर्मचारीको खर्च एवं भत्ताहरु	१८४,७७३,१११	१२२,५९४,८६५
संचालन खर्च	३०३,२३६,३६४	८९,२३७,७५५
वित्तीय खर्च	-	१७४,५७८
हासकट्टी तथा परिशोधन	१९,६७१,२४१	१३,४०४,२८५
कुल खर्च	५०७,६८०,७१७	२२५,४११,४८४
आयकर कट्टी गर्नु अधिको खुद बचत		
आयकर	४९१,४३१,८५०	३९५,४६१,०९१
आयकर कट्टी पछिको खुद बचत	१,१४६,६७४,३१८	१,७०३,८२५,८७७

नोट: अपरिष्कृत विवरणमा NFRS अनुसार केही समायोजन गर्न बाँकी रहेको छ र लेखापरीक्षण पश्चात अपरिष्कृत वित्तीय विवरणमा फरक पर्न सक्नेछ ।

नेपाल बीमा प्राधिकरण

पो.ब.नं.: २१७२, ललितपुर-१०, कुपण्डोल

फोन: ०१-५४२१०७९, ५४३८७४३

फ्याक्स: ०१-५४२०११९

टोल फ्रि नं.: १६६०-०१-५६७८९

वेबसाइट : www.nia.gov.np

इमेल : info@nia.gov.np